Rok VII. Zeszyt 7, 8, 9

WIADOMOŚCI ADMINISTRACYJNE

MIASTA KATOWIC

Lipiec—Wrzesień 1935

Treść zeszytu 7, 8, 9:

Sprawozdanie administracyjne Magistratu miasta Katowic za rok 1934/35

NAKŁADEM MAGISTRATU MIASTA KATOWIC
Redakcja i administr.: Miejski Urząd Statystyczny

Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp. — Katowice.

SPRAWOZDANIE ADMINISTRACYJNE

MIASTA KATOWIC

ZA ROK 1934/35

1 KWIECIEŃ 1934 DO 31 MARCA 1935

KATOWICE 1935

Nakładem Magistratu Miasta Katowic

Spis rzeczy

Korporacje miejskie.

Magistrat odbył w roku sprawozdawczym 40 posiedzeń, na których obradowano nad 4 228 sprawami.

Skład osobowy Magistratu

był następujący:

1. Prezydent miasta dr. Kocur
2. Wiceprezydent miasta Szkudlarz
3. Radca budownictwa inż. Sikorski
4. Radca miejski Jaworski
5. „ „ Maciejczyk
6. „ „ dr. Przybyła (urlop. od 14. 11. 33)
7. „ „ Adamczyk
8. „ „ Czaplicki
9. „ „ Kosz
10. „ „ Jankowski
11. „ „ Kowalczyk
12. „ „ Kędzior
13. „ „ Mędlewski
14. „ „ Mroczkowski
15. „ „ Schmiegel
16. „ „ dr. Sobawa
17. „ „ Rudzki
18. „ „ Weichmann.

Radca miejski Golla wskutek upływu kadencji przeniesiony został z dniem 18 lipca 1934 r. w stan spoczynku. Ze względów oszczędnościowych stanowisko to nie zostało obsadzone.

Rada Miejska odbyła w czasie od 1. stycznia 1934 r. do 31 grudnia 1934 r. 11 posiedzeń, na których obradowano nad 196 sprawami (w tem było 6 wniosków nagłych).

Skład Rady Miejskiej

w dniu 31 marca 1935 r. był następujący:

1. Prezes Rady Miejskiej Piechulek
2. Zastępca Prezesa Rady Miejskiej Dr. Rojek

3. Sekretarz Rady Miejskiej Urbańczyk
4. Zast. Sekretarza Rady Miejskiej dr. Ziółkiewicz
5. Radny miasta Adaschkiewitz Willi
6. „ „ dr. Bachmann Oskar
7. „ „ Badura Jan
8. „ „ Becker Piotr
9. „ „ Bednorz Jerzy
10. „ „ Biniszkiewicz Józef
11. „ „ Broda Ludwik
12. „ „ Cieślik Paweł
13. „ „ Cichoń Franciszek
14. „ „ Czaplicki Stefan
15. „ „ Czechowski Jan
16. „ „ dr. Dąbrowski Włodzimierz
17. „ „ Daniel Józef
18. „ „ Długiewicz Franciszek
19. „ „ Ewert Wojciech
20. „ „ Firschke Augustyn
21. „ „ Gawrych Józef
22. „ „ Gidaszewski Antoni (wstąpił w miejsce p. radnego Chmielewskiego)
23. „ „ Giebel Stefan
24. Radna „ Gruchlikowa Marja
25. Radny „ Grzesik Alfons
26. „ „ Guttwein Ryszard
27. „ „ Igel Ignacy
28. „ „ Imiela Emanuel
29. „ „ Janta Józef
30. „ „ Jasny Jan
31. „ „ Jezella Jan
32. „ „ dr. Kaufmann Leon
33. „ „ Klehr Ryszard
34. „ „ Knobloch Gustaw
35. Radna „ Koniarkowa Zofja
36. Radny „ Kopocz Paweł
37. „ „ Koschek Ignacy
38 Radna „ Kozikowa Agnieszka
39. „ „ Kruppa Teresa
40. Radny „ Ligoń Stanisław
41. „ „ Lischeński Edward
42. „ „ Majowski Władysław
43. „ „ Mildner Jan
44. „ „ Murek Wilhelm
45. „ „ Peschka Eugenjusz
46. „ „ Piec Augustyn
47. „ „ Rzepka Augustyn
48. „ „ Rotbard Józef

49 Radny miasta Sobota Adolf
50. „ „ Sprot Paweł
51. „ „ Świtała Augustyn
52. „ „ Szałek Wilhelm
53. „ „ dr. Trupke Emil
54. „ „ Wójcik Jan
55. „ „ Woitzik Jan (wstąpił w miejsce p. radnego Janotty)
56. „ „ Zajonc Fryc
57. „ „ Zimmermann Antoni
58. „ „ Zmigrod Ludwik
59. „ „ Zogórnik Piotr
60 „ „ Zagórski Stanisław (wstąpił w miejsce p. radnego Sojki).

Administracja ogólna.

A. Sprawy personalne.

W roku ubiegłym wydelegowano kilku lekarzy na kurs trachomatologji i okulistyki społecznej dla lekarzy. Również wydelegowano kilku inżynierów na Pierwszy Polski Zjazd Inżynierów Budowlanych. Pozatem wydelegowano dwóch pracowników na kilkumiesięczny kurs sanitarny do Warszawy. Dalej zaangażowano miejskiego lekarza sanitarnego, tworząc w tym celu osobny referat sanitarny, zarządzono przeprowadzanie egzaminów dla uczniów biurowych chcących przejść po ukończeniu nauki do służby administracyjnej, utworzono biuro rozbudowy miasta oraz zarządzono podział służby strażaków Miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej, uwzględniając w programie oprócz czynności fachowych załogi, ćwiczenia z dziedziny W. F. i P. W. Pozatem poddano umowy, będące zawierane z pracownikami, normalizacji.

Na koszta osobowe w roku sprawozdawczym preliminowano i wydano:

	preliminowano 1934/35	wydano 1934/35
a) w administracji ogólnej dla personelu w służbie czynnej	1 344 430,56 zł	1 336829,86 zł
b) w przedsiębiorstwach miejskich:		
1. Miejskie Zakłady Wodociągowe . .	88 000,00 „	81 999,93 „
2. Rzeźnia Miejska .	85 000,00 „	82 277,43 „
3. Teatr Miejski . .	8 234,00 „	8 234,00 „
c) na emerytury i zaopatrzenie	253 213,36 „	248 352,79 „
d) na odwołalne zapomogi dla b. pracowników miejskich, niemających ustawowego prawa do zaopatrzenia	37 000,00 „	36 871,20 „
W roku 1934/35 razem:	1 809 877,92 zł.	1 794 565,21 zł
W roku 1933/34 razem:	1 913 686,51 zł	1 862 672,81 zł

Jak widać z powyższego zestawienia, koszta osobowe zmniejszyły się w administracji ogólnej w wykonywanym budżecie na rok 1934/35 o kwotę 68 107,60 zł w porównaniu do roku 1933/34.

Ilość osób pobierających uposażenie i zaopatrzenie emerytalne oraz owołalne zapomogi była:

	dnia 1. IV. 1934 r.	dnia 31. III. 1935 r.
a) emerytów, wdów i sierot po urzędnikach . .	54	61
b) osób pobierających za poprzedn. uchwałą Magistratu odwołalne zapomogi	124	112
razem:	178	173

Płace robotnicze wynosiły: w r. 1933/34 — 1 447 489,20 zł, w roku 1934/35 — 1 422 350,43 zł.

W stan spoczynku przeniesiono 1 werkmistrza, 1 budowniczego, 1 sekretarza, 1 radcę miejskiego, zaś 1 st. strażak zmarł.

Przegrupowano pracowników w 79 wypadkach, a to:

z grupy	XV	— XIV	— 3
z „	VIV	— XIII	— 11
z „	XIII	— XII	— 51
z „	XII	— XI	— 13
z „	XI	— X	— 1

Wskutek ukończenia nauki biurowej przejęto 5 uczniów wzgl. uczenic biurowych w stosunek pracowników kontraktowych.

Poniższa tabela wykazuje ilość urzędników i funkcjonariuszy, zatrudnionych w roku sprawozdawczym:

Data	Urzędnicy etatowi	Funkcj. płatni w/g. grup	Funkcj. płatni w/g. ryczałtu	Uczniowie biurowi	Razem
1. 4. 1934 r. . . .	173	327	21	11	532
31. 3. 1935 r. . . .	171	333	20	12	536

Wykaz pracowników fizycznych zatrudnionych w poszczególnych Oddziałach w dniu 1 kwietnia 1935 r.

I	Personalny	32
II	Szkolny i Teatralny . . .	39
III	Zarząd Zakład. Miejskich (Straż Pożarna, Tabor, Czyszcznie ulic, Targi)	176
V	Opieka nad Ubogimi . . .	2
VI	Administracja Szpitali Miejskich	47
VIII	Oddział Opieki Społecznej .	16
IX	Oddział Budown. Naziemnego .	21
XI	Zarząd Ogrodów Miejskich .	108
XVI	Oddział Techniczny . . .	85
XVIII	Rzeźnia Miejska . . .	38
XXII	Urząd Drogowy i Mierniczy .	93
XXIII	Administracja Domów Miejsk.	26
	Razem:	683

B. Sprawy ogólno - administracyjne.

Ze względów celowych i oszczędnościowych przyłączono z dniem 15 marca 1935 r. Biuro Statystyczne, Prasowe i Bibljotekę Magistracką do Oddziału Prezydjalnego.

W mieście Katowic istnieje 263 ulic.

Spis ulic według stanu z 1 czerwca 1935 r.

Ulica Agnieszki
Plac Andrzeja
Ulica Agnieszki Amandy
„ Andrzeja
„ Astrów
„ Bankowa
„ Bogucicka
„ św. Barbary
„ Ks. Bończyka
„ Bartosza Głowackiego
„ Braci Stawowych
„ Batorego
„ Burowiecka
„ Bielska
„ Badury Szymona
„ Bronisława Pierackiego
„ Becka
„ Bocheńskiego
i osiedla Załęska Hałda
Ulica Boczna
„ Borysa Szymona
„ Bratków
„ Bederowiec
„ Brynowska
„ Edwarda Bugli
„ Cynkowa
„ Czarneckiego
„ Chorzowska
„ Czecha
„ Cholewy Jerzego
„ Ciemały Józefa
„ Czoika Leopolda
„ Ks. Damrota
„ Dąbrowskiego
„ Długa
„ Drzewna
„ Dąbrówki
„ Dębska
„ Dudka Franciszka
„ Drzymały
„ Dębowa
„ Dyrekcyjna
„ św. Ducha
„ Dworcowa

Ulica Dzierżona
„ Dworska
„ Emerytalna
„ Florjana
„ Fabryczna
„ Francla
„ Franciszka
„ Fiołków
„ Marszałka Focha
„ Franciszkańska
„ Francuska
i Osiedla Grünfeld

Ulica Gabrjela Hołubka
„ Górna
„ Gliwicka
„ Grabonia
„ Gminna
„ Górnicza
„ Grządziela Jakóba
„ Grzyszki
„ Graniczna

„ Józefa Hallera
„ Hutnicza
„ Hetmańska
„ św. Jacka
„ Janasa
„ Jagiellońska
„ św. Jana
„ Jordana
„ Juljusza Ligonia

„ Kamienna
„ Karola
Osiedla Karola
Ulica Kilińskiego
„ Katowicka
„ Kochanowskiego
„ Klasztorna
„ Kochłowicka
„ Koraszewskiego
„ Kolejowa
„ Koszutka
„ Konckiego
„ Kowalska
„ Konopnickiej
„ Krakowska
„ Kopernika

Ulica Krakusa
„ Kordeckiego
„ Kraszewskiego
Park Kościuszki (strzelnica
i cegielnia)
Ulica Kościuszki (do folwarku)
„ Kempki Roberta
„ Kozielska
„ Koczeby Jana
„ Kłodnicka
„ Koszarowa
„ Kolejarska
„ Kościelna
„ Kredytowa
„ Krasińskiego
„ Książęca
„ Król. Jadwigi
„ Kępowa
„ Krótka
„ Krzyżowa
„ Krzywa
„ Kunegundy
„ Kupca Jana
„ Ks. Biskupa Lisieckiego
„ Lenartowicza
„ Leopolda
„ Lompy
„ Ludwika
„ Labusa Ludwika
„ Lubeckiego
„ Ledochowskiego
„ Limanowskiego
„ Lisa
„ Ks. Londzina
„ Lipowa
„ Ligocka
„ Lubiny
„ Łączna
„ Króla Łokietka
Lotnisko
Ulica 3-go Maja
„ Marjacka
“ Marjacka Tylna
„ Marcinkowskiego
Plac Marjacki
Ulica Matejki
„ Markiefki

Plac Miarki
Ulica Miarki
„ Mickiewicza
„ Mielęckiego
„ Mieroszewskiego
„ Mikołaja Reja
„ Murckowska
„ Macieja
„ Mamoka Macieja
„ Marcina
„ Musialika Piotra
„ Mikołowska
„ Młyńska
„ Moniuszki
Osiedla Muchowiec
Ulica Nad Potokiem
„ Niedurnego
„ Narcyzów
„ Normy
„ Nowa
„ Narutowicza
„ Opolska
„ Ogrodowa
Osiedla Obroki włącznie z kopalnią Kleofas
Ulica Parkowa
„ Piechy
„ Pokoju
„ św. Pawła
„ Ks. Pośpiecha
„ Peowiaków
„ Piastowska
„ Piaskowa
„ Popiela
„ Marszałka Piłsudskiego
„ Posia
Plac Marszałka Piłsudskiego
Ulica Piotra
„ Piotra Skargi
„ Panewnicka
„ Plebiscytowa
„ Paderewskiego i szyb Bożego Narodzenia
„ Pocztowa
„ Przesmyk
„ Podgcrna
„ Poniatowskiego
Ulica Powstańców.
„ Projektowana
„ Prosta
„ Raciborska i Buglowizna
„ Rawy
„ Reymonta
„ Rejtana
Plac Dr. Rostka
Ulica Różana
„ Równoległa
„ Rybnicka
„ Ks. Roboty
„ Rycerska
„ Ryszarda
„ Rymera
„ Rolna
„ Sądowa
„ Staszica
„ Sienkiewicza
„ Stefana
Plac Stefana
Ulica Skalna
„ Szeroka
„ Skośna
„ Sztygarska
„ Słowackiego
„ 18 sierpnia
„ Sobieskiego
„ Ks. Strzybnego
„ Sokolska
„ Generała Szeptyckiego
„ Seydy Zygmunta
„ Osiedla Sośnina
„ Sportowa
„ Stęślickiego
„ Studzienna
„ Szpitalna
„ Stalmacha
„ Średnia
„ św. Stanisława
„ Stroma
„ Starowiejska
„ Szadoka
„ Stawowa
„ Strzelecka
„ Styczyńskiego
„ Szafranka

Ulica Szkolna
„ Szopena
„ Szybowa
„ Teatralna
„ Tomasza
„ Traugutta
„ Wandy
„ Wąska
„ Wawelska
„ Węglana
„ Wincentego Pola
„ Wilsona
„ Wiejska
„ Wita Stwosza
„ Wodospady
„ Wojciechowskiego
„ Wodna
„ Wolnego Józefa
„ Wojewódzka

Ulica Wolskiego Michała
„ Walerjana
Plac Wolności
Ulica Wolności
„ Wyspiańskiego
„ Zabrska
„ Zamułka
„ Zarębskiego
„ Zacisze
„ Złota
„ Żelazna
„ Generała Zajączka
„ Zagroda
„ Załęska
„ Zamkowa i Dwór Marji
„ Żółkiewskiego
„ Żwirki i Wigury
„ Zgoda.

C. Biuro Statystyczne.

Szczegółowe dane tego Biura wynikają z regularnie wydawanego w roku sprawozdawczym miesięcznika „Wiadomości Statystyczne m. Katowic".

Wydano również „Rocznik Statystyczny" za rok 1933 oraz 3 numery „Wiadomości Administracyjnych".

Powtarza się niektóre cyfry statystyczne tego roku:

1. **Obszar** miasta Katowic pozostał niezmieniony = 4023,3822 ha.

2. **Meteorologja.** Stacja obserwacyjna przy Zarządzie Ogrodów Miejskich notowała najwyższą temperaturę według Celsiusa + 30° w dniu 22 lipca 1934 r., zaś najniższą — 21° dnia 20 stycznia 1935 r. Dni z opadami atmosferycznemi notowano 132. Opady deszczowe wynosiły razem 621 m/m, śnieżne razem 64 m/m.

3. **Ruch ludności.** Ogólny przyrost ludności miasta Katowic w czasie od 1 kwietnia 1934 r. do 31 marca 1935 r. wynosił 1.327 osób. Stan ludności w dniu 31 marca 1935 r. wynosił 130.716 mieszkańców. Tą liczbą nie jest objęty garnizon wojskowy oraz obcokrajowcy.

Z tej liczby przypada na:

Dzielnica	m.	ż.	razem	rz. kat.	ewang.	mojż.	prawosł	inne
I.	31 513	34 152	65 665	53 019	4 750	7 653	36	207
II.	13 046	13 344	26 390	25 426	608	272	16	68
III.	15 415	15 645	31 060	30 210	563	207	50	30
IV.	3 757	3 844	7 601	7 384	153	30	7	27
Ogółem .	63 731	66 985	130 716	116 039	6 074	8 162	109	332
Stan z 31. III. 1934	62 985	66 404	129 389	115 251	6 206	7 494	102	336

Stan ludności w dniu 31 marca 1934 r. wynosił 129 389 mieszkańców.

Przyrost obcokrajowców wynosił w czasie od 1 kwietnia 1934 r. do 31 marca 1935 r. — 108 osób (ubytek).

Stan obcokrajowców w dniu 31 marca 1935 r. wynosił 4 562 osoby.

W tem jest obywateli:

Anglji 17, Austrji 134, Belgji 5, Czechosłowacji 436, Danji 5, Estonji 5, Francji 133, Jugosławji 56, Łotwy 9, Niemiec 3.159, Rumunji 136, Szwajcarji 70, Szwecji 23, Węgier 65, Włoch 73, Z. S. R. R. 23, inne niewymienione kraje Europy 59, Stany Zjedn. A. 35, Chin 38, inne niewymienione kraje Azji 1, Wolnego Miasta Gdańska 28, Brazylji 1, bez państwowości 51.

Przyrost naturalny przedstawia się jak następuje:

Urodzeń żywych	2.143
„ martwych	63
	2.206, w tem obcych 95.
Zgonów miejscowych	1.335
„ pozamiejscowych	270
	1.605.

W tem dzieci do 1 roku życia 335.

Małżeństw zawarto 1.156. Największą liczbę wykazują miesiące: listopad 159, październik 147 i luty 108 zawartych małżeństw.

4. **Choroby zakaźne.** Przy chorobach zakaźnych zgłoszonych u lekarza powiatowego na miasto Katowice wykazuje statystyka następujące cyfry:

Zgłoszono zachorowań na: dur brzuszny w 13, płonica 73, błonica 254, zapalenie opon mózgowych 2, odra 32, róża 8, krztusiec 6, gorączka połogowa 3, jaglica 7, gruźlica 17 oraz w 9 innych niewymienionych wypadkach.

D. BIBLJOTEKA.

W budżecie preliminowano 8.500,— złotych na prowadzenie i rozbudowę bibjoteki.

Z tej pozycji pokrywano:

1.	abonament czasopism codziennych i fachowych	4.424,57 zł
2.	prace introligatorskie (oprawa gazet, czasopism, dzienników, książek i t. p.)	1.017,10 „
3.	zakup książek (prawnicze, fachowe)	2.496,12 „
4.	popieranie wydawnictw zawierających opisy miasta i urządzeń miejskich	550,— „
	razem:	8.487,79 zł

Stan z początku roku tomów	6.456
Przybyło tomów	1.696
Stan z końcem roku tomów	8.152

Bibljoteka prenumerowała:

Dzienników urzędowych	66
Czasopism fachowych	55
Pism codziennych	20
Bibljoteka wypożyczała tomów	1.202
W Bibljotece korzystano ze zbiorów razy .	4.926

Zakupiono 593 tomów.

Bezpłatnie przekazano Bibljotece 1.103 egzemplarzy.

Sprawy poruczonego zakresu.

A. Sąd Kupiecki.

I. Ogółem wpłynęło spraw procesowych 162

Sprawy zostały załatwione jak następuje:

a) przez ugodę	21
b) „ uznanie	9
c) „ wyrok zaoczny	7
d) „ inne wyroki ostateczne	86
e) „ inne załatwienie	17
f) „ odmówienie o przyznanie . . .	18

II. Przy sprawach załatwionych przez inne wyroki wyroki ostateczne wynosił czasokres aż do ogłoszenia:

a) od 1 do 2 tygodni	53
b) „ 2 tygodni do miesiąca	49
c) „ miesiąca do 3 miesięcy	30
d) ponad 3 miesiące	8

III. Wartość przedmiotu spornego:

a) do 20,— złotych 1
b) od 20,— zł do 50,— zł 5
c) od 50,— zł do 100,— zł 5
d) ponad 100,— zł 151

IV. Z dniem 1. 10. 1933 Sąd Kupiecki pobiera koszty sądowe z góry. Osobom, które wykazały odpowiedniem zaświadczeniem swe ubóstwo, Sąd Kupiecki przyznał prawa ubogich w wypadkach . . . 36
Nieukończonych procesów Sąd Kupiecki z ubiegłego roku prowadzi 24

V. W roku 1934/35 Sąd Kupiecki odbył rozpraw . . 19

B. Sąd Przemysłowy.

I. Ogółem wpłynęło spraw procesowych 420
Sprawy zostały załatwione jak następuje:

a) przez ugodę 27
b) „ uznanie 6
c) „ wyrok zaoczny 14
d) „ inne wyroki ostateczne 261
e) „ inne załatwienie 58
f) „ odmówienie prawa ubogich . . 73

II. Przy sprawach załatwionych przez wyroki ostateczne wynosił czasokres aż do ogłoszenia wyroku·

a) od 1 do 2 tygodni 105
b) od 2 tygodni do miesiąca 239
c) od 1 miesiąca do 3 miesięcy 22
d) ponad 3 miesiące . . . . —

III. Wartość przedmiotu spornego:

a) do 20,— złotych 7
b) od 20,— zł do 50,— zł 50
c) od 50,— zł do 100,— zł 115
d) ponad 100,— zł 248

IV. Z dniem 1. 10. 1933 Sąd Przemysłowy pobiera koszty sądowe zgóry. Osobom, które wykazały odpowiedniem zaświadczeniem swe ubóstwo, Sąd Przemysłowy przyznał prawa ubogich w wypadkach 92
Nieukończonych procesów Sąd Przemysłowy z ubiegłego roku prowadzi 32

V. W roku 1934/35 Sąd przemysłowy odbył rozpraw . . 45

C. Urząd Rozjemczy dla spraw najmu.

Wpłynęło do Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu 563 spraw.

Z tych spraw przypada na wnioski:

o uchylenie przydziału	190
o ustalenie czynszu	262
o eksmisję	35
o ustalenie bezprawnego zajęcia	21
inne wnioski	16
razem:	563 spraw.

Załatwiono:

		orzeczeniem	ugodą	cofnięciem	zaniech. dalsz. post.
w kwietniu	1934	17	2	2	1
w maju	„	21	6	4	4
w czerwcu	„	36	—	4	—
w sierpniu	„	30	3	4	1
w wrześniu	„	47	1	—	2
w październiku	„	16	2	3	6
w listopadzie	„	43	7	3	—
w grudniu	„	15	—	2	—
w styczniu	1935	40	—	—	2
w lutym	„	28	4	6	—
w marcu	„	22	4	6	3
		315	29	34	19

Z 563 spraw załatwiono 397,

pozostaje do przeniesienia na rok 1935 — 166 spraw.

Posiedzeń odbyło się 61.

Wizyj lokalnych odbyło się 1.

D. Urząd Ubezpieczeń.

Wyszczególnienie	Liczba spraw
Wpłynęło spraw	2682
I. Załatwiono sporów ubezpieczeniowych:	
a) w drodze orzekającej względnie uchwalającej . .	5
b) w drodze orzeczeń wstępnych i rozstrzygnięć . .	88
c) ugodowo	11

Wyszczególnienie	Liczba spraw
II. Urząd Ubezpieczeń odbył posiedzeń 6. na których rozpatrzył sprzeciwów z §§ 1591, 1592 i nast. . . .	31
III. Załatwiono wniosków o rentę:	
a) inwalidzką	561
b) wdowią	202
c) sierocą	78
IV. Wymierzono mandatów karnych według § 530 Ordynacji Ubezpieczeniowej	195
V. Załatwiono wniosków o opiekę połogową	546
VI. Różnych spraw jak: rekwizycznych i korespondencyjnych załatwiono .	955
VII. Nadzorowi Urzędu Ubezpieczeń podlegało:	
a) Ogólno-Miejscowa Kasa Chorych na m. Katowice	1
b) Przemysłowych Kas Chorych	7

E. Oddział Przemysłowo - Handlowy.

Podań dot. spraw przemysłowych wpłynęło	3028
potwierdzeń zgłoszenia przemysłu wolnego (art. 7 prawa przemysłowego wydano	1136
zanotowano w rejestrach odgłoszenie przemysłu . . .	596
potwierdzeń na zastanowienie przemysłu wydano . . .	646
legitymacyj komiwojażerskich lub samodzielnego ajenta handlowego (art. 39 prawa przem.) wydano . . .	235
licencyj na przemysł okrężny (art. 45 prawa przem.) wydano	150
uprawnień do prowadzenia rzemiosła na podstawie kart rzemieślniczych wydano	483
zatwierdzeń na uruchomienie zakładów przemysłowych wydano . . . . , ...	18
uprawnień na prowadzenie przemysłu koncesjonowanego wydano . . . . , ...	22
różnych stwierdzeń informacyjnych dla władz i urzędów wydano . . . . , ...	750
poświadczeń (wyciągów z rejestrów zgłoszeń) wydano .	184

Tytułem opłat administracyjnych pobrano znaczkami za czynności administracyjne 8.575,— zł.

F. Policja Budowlana.

I. Konsensów budowlanych udzielono:

a) na nowe budowle	85
b) na większe i mniejsze przy-, prze- i nadbudowy .	250
c) na szopy	21
d) na budowy i przebudowy kiosków	5
e) na odwodnienie i urządzenie instalacyj sanitarnych	35
f) na budowy garaży samochodowych	10
g) na budowy baraków mieszkalnych	10
h) na budowy i przebudowy zabudowań gospodarczych	31
i) na budowy magazynów	17
j) na wbudowanie dźwigów	1
k) na dalsze pozostawienie szop i t. p.	13
razem	478

II. Zezwoleń udzielono i **poświadczeń** wystawiono:

a) na postawienie parkanów budowlanych . . .	39
b) na położenie kabli i przewodów gazowych . .	3
c) na umieszczenie transparentów, szyldów, markiz, skrzynek wystawowych i t. p.	324
d) na postawienie rusztowań	109
e) na oparkanienie nieruchomości	19
f) na postawienie stacyj benzynowych i urządzenie składów olejów mineralnych	1
g) na budowy cieplarń	4
h) na postawienie kolonad	2
i) na rozebranie domów, chlewików, szop, garaży itp.	13
j) na urządzenie warsztatów	13
k) dodatkowych zezwoleń udzielono	8
l) operatów odbiorczych budynków w stanie surowym wystawiono	88
m) poświadczeń odbioru do użytku wystawiono . .	154
n) innych poświadczeń wystawiono	258
razem	1035

III. Nakazy karne:

nakazów karnych nałożono	70
razem	70

Dochód Urzędu Policji Budowlanej za rok budżetowy 1934/35 wynosi: **69 725,98 złotych.**

IV. **Zarządzeń policyjnych** wydano oraz przyjęto z roku poprzedniego następujące sprawy do opracowania:

a) zarządzeń policyjnych w celu usunięcia braków z mieszkania, podwórza, założenie i wyreperowanie chodnika jak również opróżnienie nieprzepisowych mieszkań i składów wydano 1028
b) oszacowań wartości nieruchomości sporządzono . 180
c) zestawień udzielonych konsensów budowlanych dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Chorzowie I. sporządzono 47
d) wykazów zarobkowych dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Chorzowie I. załatwiono . . . 302
e) zestawień ruchu budowlanego dla Miejskiego Urzędu Statystycznego wykonano 12
f) kwestjonarjuszy o ruchu budowlanym dla Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie wypełniono . 510

razem 2079

G. Policja Miejska.

Wniosków różnych wpłynęło 10.963
Znalezionych rzeczy oddano 112
Nałozono kar policyjnych i szkolnych 1.863
Świadectw ubóstwa wydano 4.124
Poświadczeń niezamożności i życia wydano 11.236
Kart kwitowych wystawiono 17.094
Książeczek roboczych wydano 877
Wniosków o przymusowe doprowadzenie dzieci do szkół wpłynęło 289
Przekazano wen. chorych do szpitala 123
Przekazano zakaźnie chorych do szpitala 97
Szczepiono dzieci 14.607
Dezynfekcyj przeprowadzono 470
Zarządzeń odnośnie raka ziemniaczanego wydano . . 245
Poświadczeń do tępienia szczurów i tępienia robactwa wydano 1.332
Wniosków w sprawie nieszczęśliwych wypadków załatwiono 1.858
Załatwiono spraw przez policję zewn. i doręczelnię . 270.183
Targów tygodniowych odbyło się 156
Ukaranych doprowadzono przez policję miejską do odbycia wzgl. odpracowania kar 149
Ściągnięto przez urzędników policji miejskiej tytułem opłat targowych . . . . 218.908,05 zł
Ściągnięto grzywien . . . . 3.122,50 „

H. Sprawy przynależności państwowej.

Wystawiono poświadczeń obywatelstwa polskiego . .	3.944
Przedłużono ważność poświadczeń obywatelstwa w wypadkach	50
Uznano za obywateli polskich osób pochodzenia polskiego	14
Nadano obywatelstwo polskie cudzoziemcom przez Wojewodę Śląskiego po zaopinjowaniu przez tutejszy Magistrat w wypadkach	5
Z obywatelstwa polskiego zwolniono wskutek ubiegania się się o obywatelstwo obcych państw osób	65
Rozpatrywano spraw spornych toczących się przez Komisję Polubowną	24
Innych spraw bieżących a to przeważnie dochodzeń w sprawach obywatelstwa i zmiany nazwisk załatwiono . .	8.962
Razem	13.064

Ponadto utrzymywano w stałej aktualności:

a) rejestr wystawionych poświadczeń obywatelstwa polskiego,

b) rejestr osób uznanych za obywateli polskich,

c) rejestr zwolnień z obywatelstwa polskiego,

oraz udzielono ustnych informacyj około 25 dziennie.

I. Sprawy wojskowe.

Główny pobór rekrutów rocznika 1912 i starszych odbył się w czasie od 28 maja do 30 czerwca 1934 r.

Przedstawiciel Samorządu — wybrany przez Radę Miejską — brał czynny udział w orzecznictwie Komisji, spełniając zarazem rolę męża zaufania miasta.

Dodatkowych poborów odbyło się 9.

W czasie od 1 do 30 września 1934 r. przeprowadzono rejestrację mężczyzn 18-letnich.

Spis poborowych rocznika 1913 odbył się w czasie od 1 października do 30 listopada 1934 r.

Zasiłki dla rodzin rezerwistów powołanych na ćwiczenia wypłacono w 284 wypadkach w kwocie ogólnej . . zł 8.330,60.

Kwater przejściowych przydzielono wojsku 374, stałych 29.

Zaprzęgów konnych wraz z wozem i furmanem dostarczono na żądanie wojska 192.

Przegląd koni odbył się dnia 24 kwietnia 1934 r.

Zezwoleń na hodowlę gołębi pocztowych udzielono . 31.

Cofnięto zezwoleń na hodowlę gołębi pocztowych . 28.

Ogółem załatwiono w biurze wojskowem spraw bieżących 28.523.

Ponadto wykonano:

a) spis 18-to letnich,
b) spis poborowych rocznika 1914,
c) listę poborowych rocznika 1914,
d) księgę meldunkową rocznika 1914.

W stałej aktualności utrzymuje się:

a) spisy poborowych od r. 1903 do 1914,
b) rejestry meldunkowe od r. 1885 do 1914,
c) listy rejestracyjne od r. 1885 do 1902,
d) księga meldunk. oficer. rez.,
e) księgi ewidencyjne koni „Z" i „N",
f) ewidencję gołębi pocztowych.

J. Biuro Meldunkowe.

Biuro Meldunkowe i Ruch ludności, dane zobacz pod „Biuro Statystyczne."

ROZBUDOWA MIASTA.

A. Budownictwo Naziemne.

Przy utrzymaniu budynków zostały wykonane tylko najkonieczniejsze roboty.

Środki budżetowe na ten cel wynosiły: . .	212 323,— zł
Faktyczne wydatki wynoszą	205 963,18 „
tak, iż zaoszczędzono	6 359,82 „

Oprócz zwykłych robót konserwacyjnych zostały wykonane następujące większe renowacje wzgl. przebudówki:

a) Dzielnica I.

1. Rozebranie budynków mieszkalnych przy ul. Plebiscytowej nr. 36 róg Powstańców,
2. Wykonanie podłogi drewnianej w bocznej hali wystawowej,
3. Nowa budowa portjerni dla szpitala miejskiego przy ulicy Raciborskiej,
4. Ułożenie nowej podłogi na scenie teatru miejskiego,
5. Remont i przykrycie dachu łaźni miejskiej,
6. Nowa budowa ustępów dla warsztatów wodociągowych przy ul. Wojewódzkiej nr. 60,
7. Połączenie 2 klas w jedną wielką ubikację przez wyciągnięcie ścian w gimnazjum przy ul. Jagiellońskiej,
8. Połączenie 2 klas w jedną wielką ubikacją przez wyciągnięcie ścian w gimnazjum przy ul. 3-go Maja,

9. Przebudowanie ustępów w ratuszu przy ul. Pocztowej nr 2, związane z przebudową ratusza narożnik Pocztowa-Rynek dla M. K. K. O.,
10. Budowa pokazowego schronu przeciwgazowego na terenach wystawowych w związku z wystawą lotniczo-gazową.
11. Remont fasady szkoły handlowej przy ul. Krakowskiej nr. 80,
12. Nowa budowa wspinalni dla Ochotniczej Straży Pożarnej przy ul. Krakowskiej nr. 80,
13. Generalny remont wspinalni dla Straży Pożarnej w Bogucicach, ul. Bogucicka.

W roku 1934/35 zostały rozpoczęte i ukończone przez Urząd Budownictwa Naziemnego następujące nowe budowle:

1. Budowa rozbieralni na boisku Ośrodka Wychow. Fizycznego przy Parku Kościuszki (Strzelnica).

Aby sportowcom ćwiczącym na wymienionem boisku dać możność rozbierania i ubierania się, Magistrat wybudował rozbieralnię wraz z natryskami.

Budynek ten jest parterowy i obejmuje 1 rozbieralnię na 60 osób, natryski, pokój dla instruktora, pokój na sprzęt, przedsionek i ustępy.

Wykonanie jest proste, ściany murowane, stropy drewniane, konstrukcja dachowa również z drzewa, pokryta papą, fasady otynkowano teraboną.

Zabudowana powierzchnia wynosi 96 m^2,
Kubatura wynosi 288 m^3,
Koszta budowlane wynoszą 8 500,— zł,
1 m^3 kosztuje 29,50 zł.

Oddanie budynku do użytku nastąpiło dnia 21. III. 1935 r.

2. Nowa budowa trybuny na boisku Miejskiego Komitetu W. F. przy ul. Kościuszki (dawn. K. S. Pogoń).

Po przejęciu boiska K. S. Pogoń przez Miejski Komitet PW, WF, Magistrat zmuszony był wybudować trybunę wraz z szatniami, natryskami i ustępami.

Trybuna o długości 46 m, głębokości 8,50 m i wysokości — 8,00 m, obejmuje około 800 miejsc. Pod trybuną znajdują się szatnie, oddzielnie natryski i ustępy dla kobiet i mężczyzn, gabinet lekarski, biuro oraz ubikacje dla przechowywania sprzętu sportowego i ustępy dla publiczności.

Trybuna jest wykonana w konstrukcji drewnianej i stoi na fundamentach murowanych. Mury wystające ponad teren są obli-

cowane i ofugowane. Schody drewniane, podłogi w ubikacjach z desek heblowanych i szpuntowanych, na pokładzie z plastru ceglanego, ściany ze strony wschodniej, zachodniej i południowej z desek o grubości 26 mm, dach z drzewa pokryty papą bituminową.

Trybuna wyposażona jest w wodociąg, natryski i ustępy oraz w osobną kanalizację.

Zabudowana powierzchnia wynosi około 400 m^2,
Kubatura wynosi 3360 m^3,
Koszta budowlane 37 000,— zł.
1 m^3 kosztuje 11,— zł.
Urządzenie wewnętrzne kosztuje około 11 000,— zł
co wynosi na 1 m^3 3,30 zł.
Koszta wynoszą razem około 48 000,—. zł
Prace rozpoczęto dnia 21. VI. 1934 r.
Budynek oddano do użytku dnia 15. IX. 1934 r.

3. Nowa budowa 10 budynków dla najbiedniejszej ludności na Bederowcu, na terenie wydzierżawionym od Skarbofermu.

Aby zapobiec brakowi mieszkań dla najbiedniejszej ludności wybudowano w dalszym ciągu 10 budynków.

Każdy budynek obejmuje 12 mieszkań jednoizbowych o wielkości 25 m^2.

Do każdego budynku należy osobne zabudowanie gospodarcze, obejmujące 12 chlewików i ustępy.

Dla każdego mieszkania przewidziany jest ogródek działkowy.

Każdy dom otrzymał stojak do czerpania wody z wodociągu.

Wykonanie jest proste, mury z cegieł, stropy belkowe, dach w konstrukcji drewnianej z warstwą izolacyjną, pokryty papą, fasady oblicowane cegłą doborową i ofugowane.

Zabudowany teren wynosi około	16 000 m^2
Powierzchnia jednego budynku wynosi ok.	340 m^2
Powierzchnia zabudowania gospodarczego	43 m^2
Kubatura 1 budynku wynosi ok.	980 m^3
„ 1 zabud. gospodarczego	139 m^3
razem:	1119 m^3

Ogólny koszt 10 budynków (120 mieszkań jednoizbowych) z chlewikami, administracja, wodociąg i odszkodowanie wynosi 181 443,36 zł.

Z tej sumy przypada na barak	Nr.	I	17 300,00	zł
„ „	„	II	17 850,00	„
„ „	„	III	17 700,00	„
„ „	„	IV	18 000,00	„
„ „	„	V	17 600,00	„
„ „	„	VI	17 400,00	„
„ „	„	VII	17 800,00	„
„ „	„	VIII	17 800,00	„
„ „	„	IX	17 800,00	„
„ „	„	X	17 800,00	„
		razem:	177 050,00	zł
Na administrację, wodociągi i odszkodowanie			4 393,36	zł
		razem:	181 443,36	zł

1 m^3 kosztuje około 16,— zł.
1 mieszkanie około 1.510,— zł.

Roboty przy budynkach I—VI rozpoczęto dnia 7. VIII. 34 r.

Oddanie do użytku nastąpiło dnia 5. X. 1934 r.

Roboty przy budynkach VII, VIII, IX i X rozpoczęto dnia 15 października 1935 r.

Oddanie do użytku nastąpiło dnia 28. XI. 1934 r.

Zaznacza się, że mieszkania te zostały przez lokatorów zajęte przed tynkowaniem i ułożeniem podłogi.

4. Magistrat zakupił w Jastrzębiu-Zdroju od M. K. K. O. uzdrowisko dla dzieci chorych pod nazwą „Katowiczanka".

Budynek ten przy nabyciu nie był jeszcze kompletnie ukończony, tak, że wykończenie nastąpić musiało przez Magistrat.

„Katowiczanka" jest budynkiem masywnym i obejmuje następujące ubikacje:

w suterenie:

1) kuchnię,
2) zmywalnię,
3) hol dla dzieci,
4) szatnię,
5) natryski i wanny dla kąpieli solankowych,
7) 8) pokoje na lampę kwarcową,
9) biuro,
10) kotłownię,
11) pomieszczenie dla instalacji wodnej,

na wysokim parterze:

12) salę jadalną,
13) — 20) 8 pokoi gościnnych,
21) kredens i dźwig kuchenny,

na I piętrze

22) — 33) 11 pokoi gościnnych,
34) 1 wannę dla dorosłych,
35) 1 pokoik na bieliznę,
36) ustępy,

na poddaszu:

36) — 39) 4 pokoje dla służby,
40) — 42) 3 magazyny.

Kubatura budynku głównego wynosi	4000 m^3
Kubatura budynku gospodarczego	425 m^3

Oprócz powyższych robót zostały rozpoczęte:

1. Budowa gmachu Ośrodka Wychowania Fizycznego przy ul. Raciborskiej,
2. Budowa 5 bloków mieszkalnych w dz. II przy ul. Katowickiej,
3. Budowa nowej hali targowej przy ul. Piotra Skargi.

W roku 1934/35 zostały wykonane następujące większe projekty:

1. Projekt budowy dalszych 5 bloków mieszkalnych przy ul. Katowickiej,
2. Projekt rozbudowy szpitala miejskiego,
3. Projekt rozbudowy szpitala dla dzieci.

Projekt budowy nowego ratusza nie został urzeczywistniony. Natomiast przebudowano narożnik Pocztowa-Rynek starego ratusza na lokal dla M. K. K. O. Finansowanie przebudowy nastąpiło przez M. K. K. O.

B. Budownictwo drogowe.

Miejski Urząd Drogowy i Mierniczy miał w okresie sprawozdawczym jako główne zadanie, uruchomić szereg robót publicznych — drogowych. Celem tego zadania było nietylko stopniowe realizowanie programu rozbudowy miejskiej sieci ulicznej oraz kanałowej, ale przedewszystkiem produktywne zatrudnienie większej ilości bezrobotnych.

Ponieważ właśnie przy robotach drogowych można zatrudnić większą ilość robotników i to robotników niewykwalifiko-

wanych, — albowiem około 70 proc. ogólnych kosztów danych robót zaliczać można na samą robociznę, a tylko około 30 proc. na materjał, — dążą Państwo i Zw. Komunalne do uruchomienia większych robót publicznych, a zwłaszcza drogowych, by, zamiast wspierać bezrobotnych, skazanych na przymusową bezczynność, wsparciami gotówkowemi i naturaljami, dać im możność zarobkowania na utrzymanie własne jakoteż ich rodzin. — W ten sposób miejscowi bezrobotni zamiast być ciężarem miasta czyli społeczeństwa, stają się czynnikiem produktywnym.

Odnośne roboty publiczne, o których poniżej jeszcze będzie mowa, były finansowane z miejskich funduszów budżetowych, jak również ze środków uzyskanych w formie pożyczek z Funduszu Pracy.

Do najważniejszych prac Urzędu Drogowego i Mierniczego w okresie sprawozdawczym należą następujące:

I. Utrzymanie ulic, dróg, chodników, placów publicznych oraz kanałów i oczyszczalń ścieków kanałowych.

W związku z utrzymaniem sieci drogowej i kanałowej na terenie miasta Katowic załoga robotnicza Urzędu Drogowego i Mierniczego w liczbie przeciętnej 100 stałych robotników i rzemieślników wykonała około 28 500 robotnikodniówek, zaś bezrobotni, odpracowujący otrzymane zasiłki, wykonali około — 33 300 robotnikodniówek.

W okresie sprawozdawczym bieżącemu utrzymaniu podlegały:

a) **sieć drogowa:**

1.	56,244 km ulic o powierzchni	brukowanej	422 007 m²
2.	3,585 km ulic o powierzchni	asfalt bit.	23 410 m²
3.	12,986 km ulic o powierzchni	szosowanej	79 282 m²
4.	41,912 km ulic o powierzchni	nieumoc. — grunt.	218 166 m²
sa:	114,727 km ulic — ogólna powierzchnia	suma:	742 865 m²

b) **sieć kanałów ulicznych:**

1. 56,166 km kanałów do odprowadzenia wód gospodarczych
2. 9,142 km kanałów do odprowadzenia wód burzowych
3. 4,887 km kanałów do odprowadzenia wód deszczowych

Sa: 70,195 km kanałów ulicznych.

Dochodzi:

4. 1 531 szt. kanałowych szybów rewizyjnych
5. 1 739 szt. ulicznych skrzyń osadowych
6. 4 oczyszczalnie ścieków kanałowych.

Roboty bieżącego utrzymania objektów wyżej wymienionych wykonywano częściowo we własnym zakresie, częściowo zaś poruczano je miejscowym firmom fachowym. Zlecenie odnośnych robót firmom nastąpiło po cenach uzyskanych w przetargach. Firmy otrzymujące zlecenie wykonały w okresie sprawozdawczym następujące roboty:

1. przebrukowanie jezdni ulic umocowanych dużą kostką brukową o łącznej powierzchni 3 685 m^2,
2. przebrukowanie jezdni ulic umocowanych małą kostką brukową o łącznej powierzchni 703 m^2,
3. przebrukowanie jezdni ulic umocowanych półbruczkiem o łącznej powierzchni 2 706 m^2,
4. naprawę dróg szosowych o łącznej powierzchni 2 283 m^2,
5. naprawę chodników betonowych o łącznej powierzchni 3 788 m^2,
6. naprawę chodników z bruku mozaikowego o łącznej powierzchni 702 m^2,
7. uregulowanie krawężników łącznej długości 1 275 mb.,
8. budowanie ulicznych skrzyń osadowych 38 sztuk,
9. wykonanie połączeń kanałowych łącznej długości 287 mb.

Na utrzymanie dróg państwowych i wojewódzkich udzielił Urząd Wojewódzki Śląski subwencję we wysokości 25 000 zł, z której to kwoty wykonano naprawę bruku tej kategorji dróg o łącznej powierzchni 1 704 m^2, kosztem 1 954,99 zł, a za resztującą kwotę 23 045,01 zł zakupiono materjał brukowy tj. dużą kostkę granitową w ilości 365 ton dla naprawy bruku ulicy Krakowskiej; roboty te wykonano w sezonie budowlanym 1935 r.

Ministerstwo komunikacji zarządziło w roku 1934 wykonanie pomiarów grubości nawierzchni dróg bitych oraz pomiar ruchu kołowego jednocześnie w całej Rzeczypospolitej. Stosownie od odnośnych zarządzeń Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego wykonał również Urząd Drogowy i Mierniczy pomiar ruchu kołowego na terenie miasta Katowic i to w 7 punktach wylotowych miasta. Wynik pomiarów dokonanych 28 razy w ciągu roku 1934 przedstawia się następująco:

L. p.	Dokonany pomiar ruchu kołowego na ulicy	Przeciętna ilość jednostek ruchu w ciągu 1 doby		Obciążenie na poszczególnych odcinkach w tonach	
		w roku 1930	w roku 1934	w roku 1930	w roku 1934
1	Zamkowej	2 118	1 881	3 750	2 869
2	Chorzowskiej	1 414	1 870	2 287	2 390
3	Krakowskiej	2 221	1 785	3 714	3 550
4	Brynowskiej	1 032	2 560	1 855	2 632
5	Wojciechowskiej	1 781	2 353	2 929	2 516
6	Murckowskiej	977	921	1 540	1 079
7	Leopolda	518	464	725	374
Na 7 punktach razem		10 061	11 834	16 800	15 410

Aczkolwiek ruch kołowy w roku 1934 zwiększył się o 1773 jednostek na 7 punktach, to jednak obciążenie zmniejszyło się o 1390 ton.

Pod względem technicznym opracowano szereg spraw dotyczących regulacji ruchu ulicznego, przystanków tramwajowych itp. Ponadto ustawiono na terenie miasta W. Katowic znaki ostrzegawcze i informacyjne, unormowane rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 13 marca 1935 r.

Opracowano pod względem technicznym około 70 wniosków o założenie na terenach ulicznych przez osoby trzecie przewodów gazowych, kabli, połączeń kanałowych i innych. Wykonano na rachunek wnioskodawców szereg robót a mianowicie: dla Zarządu Rzeźni Miejskiej brukowanie podwórza około 450 m², dla Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych kanał w ulicy Matejki, dla Zarządu Katolickiej Gminy Kościelnej N. M. P. przebrukowanie wjazdu, dla innych wnioskodawców 9 połączeń kanałowych do nowowybudowanych domów, a ponadto szereg innych robót.

W związku z udzieleniem zezwoleń Dyrekcji Poczt i Telegrafów, Centrali Gazowej, Śląskim Zakładom Elektrycznym oraz innym instytucjom i firmom na wykonanie robót na terenach ulicznych, prowadzono nadzór i kontrolę nad odnośnemi robotami, a to w tym celu, by miastu przez te roboty nie powstały szkody, oraz by przestrzegane były warunki magistrackie.

II. Opracowanie projektów budowli podziemnych jak ulic, kanałów, mostów i. t. p.

W biurze projektów Urzędu Drogowego i Mierniczego oprcaowuje się projekty robót drogowych i kanalizacyjnych dla wszystkich dzielnic miasta Katowic wraz z wszelkiemi czynnościami wchodzącemi w zakres prac projektodawczych, a mianowicie:

a) wykonanie pomiarowych zdjęć sytuacyjnych i wysokościowych,

b) sporządzanie obliczeń mas, kosztorysów i sprawozdań technicznych,

c) opracowanie wniosków wraz z wszelkiemi załącznikami na uzyskanie pożyczek z Funduszu Pracy, potrzebnych dla zrealizowania odnośnych projektów,

d) prowadzenie administracji technicznej, związanej z pracami projektodawczemi.

W okresie sprawozdawczym opracowane zostały następujące projekty drogowe, kanalizacyjne i mostowe:

a) **budowa i przebudowa ulic i dróg:**

1. rozbudowa ulicy Reymonta na odcinku od ulicy Juljusza Ligonia do ulicy Powstańców — długość odcinka 100 m. —, obejmująca wykop ziemi (około 800 m^3) ułożenie krawężników, umocnienie jezdni materjałem szosowym i warstwą bitumiczną, tudzież umocnienie chodników płytami betonowemi,
2. rozbudowa ulicy Wandy na odcinku od ulicy Kopernika do ulicy Andrzeja — długość odcinka 250 m — obejmująca podniesienie gradjenty ulicy, ułożenie krawężników, brukowanie jezdni na szerokości 8 m, oraz umocnienie chodnika płytami betonowemi,
3. rozbudowa ulicy Piotra Skargi na odcinku od ulicy Skośnej do ulicy Słowackiego — długość odcinka 350 m — obejmująca ułożenie krawężników oraz brukowanie jezdni o szerokości 8 m,
4. rozbudowa ulicy Kościuszki na odcinku od ulicy Poniatowskiego do boiska P. W. i W. F. — długość odcinka 1000 m — obejmująca rozszerzenie i umocnienie jezdni, przełożenie jednego toru tramwajowego na zachodnią stronę jezdni ułożenie krawężników oraz umocnienie chodnika i promenady materjałem żużlowym,
5. rozbudowa ulicy Ligockiej na odcinku od ulicy Mikołowskiej do ulicy Załęskiej — długość odcinka 1500 m — obej-

mująca niezbędne zmiany kierunku ulicy z uskutecznieniem potrzebnych nasypów i przekopów (około 11.000 m^3) ułożenie krawężników i brukowanie jezdni na szerokości 6 m, tudzież umocnienie chodników materjałem żużlowym,

6. rozbudowa ulicy Ligockiej na odcinku od ulicy Załęskiej do ulicy Panewnickiej — długość odcinka 1,250 m — obejmująca niezbędne zmiany kierunku i wysokości ulicy, ułożenie krawężników, brukowanie jezdni tymczasem na szerokości 6 m, później jednak na szerokości 8 m, tudzież umocnienie chodników materjałem żużlowym,
7. rozbudowa ulicy Franciszkańskiej na odcinku od ulicy Ligockiej do bramy klasztornej — długość odcinka 200 m — obejmująca podniesienie gradjenty ulicy, ułożenie krawężników, umocnienie jezdni na szerokości 8 m, materjałem żużlowym i lekką warstwą bitumiczną, tudzież umocnienie chodników materjałem żużlowym,
8. rozbudowa ulicy i podwórzy wzdłuż miejskich bloków mieszkalnych przy ulicy Katowickiej, obejmująca ułożenie krawężników, wykonanie bruku ściekowego, szosowanie jezdni, tudzież umocowanie podwórzy i chodników materjałem żużlowym,

b) **budowa kanałów ulicznych:**

1. kanalizowanie ulicy Zgody na odcinku od ulicy Załęskiej do oczyszczalni kopalni Wujek — długość odcinka 270 m,
2. skanalizowanie ulic i podwórzy wzdłuż miejskich bloków mieszkalnych przy ulicy Katowickiej — długość głównych ciągów kanału 300 m,
3. skanalizowanie ulicy Kościuszki na odcinku od ulicy Poniatowskiego do boiska P. W. i W. F. długość odcinka 1.000 m,
4) skanalizowanie ulicy Beka na odcinku od ulicy Ks. Pośpiecha do torów P. K. P. — długość odcinka 160 m.

c) **budowa mostów:**

1. projekt mostu drewnianego na Rawie o długości 10,50 m i szerokości 2 m jako przejście dla pieszych z kolonji Sośnina do kolonji robotniczej im. Prezydenta Mościckiego,
2. projekt mostu drewnianego na Rawie o długości 8 m i szerokości 2,50 m przy placu targowym.

Podczas sezonu budowlanego tj. od 1 kwietnia do 1 listopada wykonywano w dziale projektów tylko pilne prace projektodawcze, gdyż w tym czasie personel techniczny tegoż działu względnie referatu zatrudniony był przy kierownictwie robót inwestycyjnych.

III. Wykonanie robót inwestycyjno - budowlanych podziemnych, budowy ulic, kanałów i t. p.

W okresie sprawozdawczym wykonano następujące roboty inwestycyjno - budowlane względnie podziemne według projektów i kosztorysów zatwierdzonych przez korporacje miejskie a mianowicie:

1. **przebudowa ulicy Zamkowej.**

   W związku z przebudową mostu na Rawie w trakcie tej ulicy w roku 1933 przebrukowano jezdnię ulicy Zamkowej od Rynku — do ulicy Skośnej na długości 63 mb. i szerokości 10,80 m dużą kostką granitową na podłożu piaskowem ze zalaniem spojeń zaprawą cementową. Potrzebny materjał do przebrukowania jezdni zakupiono w roku 1933 wraz z potrzebnym materjałem do przebudowy mostu. Na tę budowę wydatkowano w roku sprawozdawczym 4.347,75 zł.

2. **rozbudowę przedłużonej ulicy Kościuszki,** od km 1, o do 2, 6 tj. na długości 1600 bm. o szerokości jezdni 8 m.

   Wykonano około 13.000 m^3 wykopu ziemi, z tego około 40 proc w skale i założono pod szosą 520 mb. sączków odwadniających. Ułożono 13.500 m^2 podkładu, który zaklinowano szutrówką i uwałowano. Uregulowano 10.000 m^2 skarp, które obłożono rodną ziemią względnie darniami, wybrukowano kamieniem piaskowym 2 x 1.600 mb, dna rowu o szerokości 50 cm i umocowano 8.000 m^2 chodników drobnym żużlem. Roboty wykonano częściowo sposobem gospodarczym i częściowo przez przedsiębiorców, koszt których to robót wynosił w okresie sprawozdawczym 172.559,11 zł.

3. **rozbudowę ulicy Kopernika,**

   na odcinku od ulicy Drzymały do ulicy Mikołowskiej na długości 282 mb. Na wykonanym w roku 1933 podłożu szosowem nałożono na jezdnię o szerokości 8 m nawierzchnię z twardolanego asfaltu o grubości 4 cm. Nałożenie nawierzchni zostało wykonane przez przedsiębiorcę ogólnym kosztem 38.422,02 zł.

4. **rozbudowę ulicy Wandy,**

   na odcinku od ulicy Kopernika do ulicy Żwirki i Wigury na długości 92 mb o szerokości jezdni 8 m. Robоty wykonano analogicznie jak podano powyżej ad 3) ogólnym kosztem 11.500 zł.

5. **rozbudowę ulicy Lompy,**

   na odcinku od ulicy Wojewódzkiej do ulicy Jagiellońskiej na długości 230 mb. Wybrukowano jezdnię o szerokości 8 m.

małą kostką szarogłazową 12 x 12 x 12 — 15 cm, na podłożu szosowem ze zalaniem spojeń zaprawą cementową. Uregulowano około 450 mb krawężników granitowych. Ogólny koszt budowy wykonanej przez firmę w roku sprawozdawczym 20.240,66 zł.

6. **rozbudowę ulicy Francuskiej,**
na odcinku od ulicy Powstańców do Karbowej na długości 600 mb. Wykonano około 3.000 m³ wykopu względnie nasypu ziemi oraz ułożono 1.200 mb — wąskich krawężników szarogłazowych na fundamencie betonowym i szosowano jezdnię na szerokości 8 m około 4.800 m². Umocowano drobnym żużlem 5.400 m² chodników i wykonano 600 mb kanalizacji z rur betonowych o średn. 400 mm oraz przedłużono o 12 bm jeden przepust o prześwicie 1,5 m pod jezdnię. Roboty zostały wykonane częściowo sposobem gospodarczym, częściowo zaś przez przedsiębiorców, koszt których to robót wynosił w okresie sprawozdawczym 89.961,19 zł.

7. **rozbudowę ulicy Ks. Biskupa Lisieckiego,**
na odcinku od ulicy Kościuszki do ulicy Wita Stwosza na długości 300 mb. Wykonano jezdnię o szerokości 8 m tj. ułożono na podłożu szosowem małą szarogłazową 12x12x12—15 cm, spojenia zalano zaprawą cementową oraz uregulowano 600 mb krawężników. Roboty zostały wykonane przez przedsiębiorcę, koszt których w roku sprawozdawczym wynosił 38.999,46 zł.

8. **rozbudowę ulicy Wolności**
na odcinku od ulicy Normy do ulicy Ryszarda na długości 500 mb. Wykonano wykop ziemi i szosowanie jezdni na szerokości 6 m., ułożono 500 mb. krawężników szarogłazowych, wykonano 43 mb. połączeń kanałowych i wybudowano 80 mb. kanału z rur betonowych o średn. 500 mm. oraz wbudowano 16 skrzyń osadowych i uporządkowano chodniki obustronnie ulicy. Roboty ziemne wykonano we własnym zakresie, zaś roboty szosowe, kanalizacyjne i inne przez przedsiębiorców. Na wymienione roboty wydatkowano w okresie sprawozdawczym 51 879,74 zł.

9. **rozbudowę ulicy Ligockiej**
na odcinku od km. 0,0 do km. 1,5 od ulicy Mikołowskiej do ulicy Załęskiej, tj. na długości 1 500 mb. Wykonano 4 600 m³ wykopu ziemi częściowo w skale, uregulowano 5 100 m² skarp i pokryto takowe ziemią rodną lub darniami, przełożono względnie obniżono 600 mb. przewodów wodociągowych oraz zerwano 2 600 m² umocowania szo-

sowego do 20 cm. głębokości. Wyprofilowano około 5 000 m^2 starego umocowania szosowego i ułożono 1 580 mb. wąskich krawężników szarogłazowych, wykonano 4 000 m^2 podłoża szosowego, ułożono 9 500 m^2 bruku z małej kostki szarogłazowej 12 × 12 × 12 — 15 cm. na szerokości jezdni 6 m. Wbudowano 12 skrzyń osadowych oraz wykonano 100 mb. połączeń kanałowych i umocowano 8 000 m^2 chodnika drobnym żużlem. Część robót ziemnych i pobocznych wykonano sposobem gospodarczym z kredytu Funduszu Pracy, większą zaś część robót ziemnych, jak i roboty fachowe, wykonano przez przedsiębiorcę. Koszt wymienionych robót wynosił w okresie sprawozdawczym 189 770,69 zł.

10. **przebrukowanie ulicy Mikołowskiej,**
W związku z rozbudową ulicy Ligockiej na odcinku od budynku Ochotniczej Straży Pożarnej przy ulicy Mikołowskiej do ulicy Ligockiej przebrukowano około 1 500 m^2 starego bruku oraz wykonano 400 m^2 nowego bruku z dużej kostki granitowej, rozszerzając jezdnię do 10 m. szerokości. Ułożono 260 mb. wąskich krawężników szarogłazowych i umocowano 500 m^2 chodników drobnym żużlem. Roboty zostały wykonane przez przedsiębiorcę z kredytów Funduszu Pracy, których koszta mieszczą się w wydatkach na rozbudowę ulicy Ligockiej określonych pkt. 9).

11. **rozbudowę ulicy Posia**
na odcinku od ulicy Krakowskiej do stacji kolejowej Katowice — Bogucice, tj. na długości 200 mb. Wyprofilowano i wybrukowano jezdnię na szerokości 6 m. małą kostką porfirową na podłożu piaskowem, umocowano chodnik po lewej stronie ulicy płytami granitoidowemi hydraulicznie prasowanemi, ułożonemi na podłożu piaskowem. Ułożono 400 mb. krawężników szerokich i umocowano chodnik po prawej stronie ulicy drobnym żużlem oraz ułożono około 100 mb. połączeń kanałowych i wbudowano 13 skrzyń osadowych. Roboty fachowe wykonano przez przedsiębiorcę, zaś roboty poboczne wykonano sposobem gospodarczym z kredytu Funduszu Pracy. Ogólny koszt budowy wynosił w okresie sprawozdawczym 26 095,76 zł.

12. **rozbudowę ulicy Piotra Skargi**
na odcinku od ulicy Skośnej do ulicy Stawowej, tj. na długości 200 mb. Rozszerzono jezdnię do szerokości 8 m. i wyszosowano ją materjałem żużlowym. Ułożono 460 mb.

krawężników kwarcytowych, umocowano chodnik i przejście dla pieszych obok łaźni miejskiej z ulicy Mickiewicza do hali targowej płytami granitoidowemi, hydraulicznie prasowanemi. Koszt budowy, wykonanej przez przedsiębiorcę wynosił w okresie sprawozdawczym 25 295,82 zł.

13. **rozbudowę ulicy Leopolda**

na odcinku od kościoła w Bogucicach do granicy miasta, tj na długości 1 100 mb. Wykonano około 3 100 m^3 wykopu i 5 500 m^3 nasypu ziemi, uregulowano 1 100 mb. krawężników, wykonano 1 500 mb. rowów przydrożnych i 30 mb. przepustów z rur betonowych o średn. 500 mm. dla przejazdów do pól, wyplanowano 5 200 m^2 skarp i nakryto takowe ziemią rodną względnie darniami, wykonano 4 200 m^2 planum chodnikowego w wykopie względnie w nasypie i nakryto warstwą rajmówki o grubości 10 cm. Ułożono 96 mb. przewodu kanałowego z rur betonowych średn. 500 m/m., wykonano około 100 mb. połączeń kanałowych o średn. 150 m/m oraz wbudowano 11 skrzyń osadowych. Szosowano około 3 600 m^2 oraz wyprofilowano 6 600 m^2 jezdni o szerokości 6 m. materjałem żużlowym. Roboty poboczne wykonano we własnym zakresie z kredytu Funduszu Pracy, zaś roboty fachowe i ziemne przez przedsiębiorcę ogólnym kosztem 56 199,78 złotych.

14. **rozbudowę ulicy Zgody**

na odcinku od ulicy Załęskiej do stawów osadowych kopalni Wujek na długości 200 mb. Wykonano około 800 m^3 wykopu ziemi, ułożono 250 mb. kanalizacji z rur cementowych o średn. 400 m/m, wybrukowano 440 mb. ścieków dużą kostką szarogłazową oraz wykonano 45 mb. połączeń kanałowych i wbudowano 8 skrzyń osadowych. Wykonano 1 150 m^2 kompletnej szosy o szerokości 6 m. z materjału żużlowego wielkopiecowego oraz umocowano 1200 m^2 chodników drobnym żużlem. Roboty szosowe i kanalizacyjne wykonano przez przedsiębiorców, zaś roboty ziemne sposobem gospodarczym z kredytów Funduszu Pracy. Ogólny koszt budowy wynosił w roku sprawozdawczym 18 802,71 zł.

15. **rozbudowę prowizorycznego placu targowego**

pomiędzy ulicą Zamkową i Rawą. Wykonano około 8 000 m^2 planum dla ulic i placu w nasypie względnie wykopie, ułożono około 5 400 m^2 podkładu grubości 15 do 20 cm., zaklinowano i uwałowano oraz wykopano 5 400 m^2 na-

wierzchni z warstwy tłuczniowej z szlaki wielkopiecowej grubości 8 cm. i warstwy smołowego grysiku, grubości 3 cm. Ułożono 240 mb. słupów żelbetonowych jako krawężników oraz wbudowano 4 skrzynie osadowe oraz 37 mb. przewodów kanałowych. Ułożono około 5 600 m² nawierzchni bitumicznej, ułożono 1 300 m² bruku z małej kostki szarogłazowej na podłożu piaskowem oraz pokryto planum pod bruk szlaką dolomitową o warstwie 3 cm. zaklinowaną i uwałowaną. Roboty wykonano przez przedsiębiorcę kosztem 50 409,58 zł.

16. **przebrukowanie ulicy 3-go Maja**

na odcinku od ulicy Słowackiego do placu Wolności i ul. Słowackiego przed miejskiem gimnazjum żeńskiem. Zerwano około 700 m² uszkodzonego bruku drewnianego i ułożono bruk z małej kostki drewnianej impregnowanej na podłożu betonowym. Spojenia bruku zasypano mieszaniną z piasku i cementu, powierzchnię pomazano smołą i pokryto warstwa grysiku bazaltowego. Około 210 m² uszkodzonego bruku z małej kostki szarogłazowej zerwano, ponownie ułożono i zalano spojenia zaprawą cementową. Zerwano 58 mb. krawężników szerokich i ponownie do profilu ulicy ułożono. Pozatem zerwano około 30 m² uszkodzonych chodników betonowych i wykonano nowe umocowanie chodnikowe z betonu o grubości 10 cm. i uregulowano nakrycia skrzyń osadowych do poziomu ulicy. Koszt budowy, wykonanej przez przedsiębiorcę, wynosił w okresie sprawozdawczym 13 176,90 zł.

17. **zajazd reprezentacyjny**

przed wschodnim skrzydłem budynku dworca kolejowego przy ulicy Dworcowej. Po zerwaniu starego bruku suchego z kostki brukowej granitowej i wykonaniu nowego podłoża szosowego o grubości 20 cm., ułożono nowy bruk z małej kostki szarogłazowej i zalano spojenia zaprawą cementową, a ponadto wykonano 40 m² bruku mozaikowego. Umocowano około 180 m² chodnika płytami hydraulicznie prasowanemi na podłożu betonowem i obrobiono 61 mb. krawężników. Wbudowano 2 kompletne skrzynie osadowe oraz wykonano 11,50 mb. połączeń kanałowych z rur kamionkowych o średn. 150 mm. Koszta budowy, wykonane przez przedsiębiorcę, wynosiły 5 204,90 zł.

18. **asfaltowanie próbnego odcinka w ulicy Kozielskiej.**

Celem wypróbowania trwałości nawierzchni asfaltowej na bruku, wyczyszczono 170 m² spojeń bruku z dużej

kostki, które zalano zaprawą cementową, poczem nałożono warstwę asfaltu twardo lanego o grubości 30 mm. Roboty wykonano przez przedsiębiorcę ogólnym kosztem 2 257,33 zł.

19. **budowę kanału burzowego w ulicy Słowackiego.**

Wykonano kanał żelbetonowy o profilu parabolicznym 1,50 × 1,50 m. długości 142 mb. Skrzyżowanie się burzowca z kolektorem Związku „Rawa", wykonano sposobem spłaszczonym względnie rozszerzonym profilem kolektora pod kanałem burzowym. Roboty zostały wykonane przez przedsiębiorcę ogólnym kosztem 40 019,11 zł.

20. **skanalizowanie ulicy Jordana.**

Celem odwodnienia nowopowstałych domów przy ulicy Jordana przystąpiono do skanalizowania odcinka wymienionej ulicy od ulicy Wandy do ulicy Kościuszki. Roboty wykonano w czasie od 6 do 29 września 1934 roku. Ułożono 80 mb. kanału ulicznego z rur kamionkowych o średnicy 300 m/m z dwoma szybami włazowemi. Roboty wykonano przez przedsiębiorcę ogólnym kosztem wydatkowanym w okresie sprawozdawczym 3 625,80 zł.

21. **skanalizowanie ulicy Opolskiej.**

Na skutek powstania przy tej ulicy nowych zabudowań mieszkalnych, ułożono na odcinku od ulicy Sobieskiego do ulicy Dąbrówki 121 mb. kanału z rur kamionkowych o średnicy 300 mm i 350 mm z trzema szybami włazowemi. Ogólne koszty budowy wynosiły 5 556,72 zł.

22. **skanalizowanie dzielnicy Dąb.**

a) Roboty około skanalizowania tej dzielnicy — I etap robót — rozpoczęto 28 kwietnia 1934 r. na odcinku od przepustu w ulicy Chorzowskiej oraz w ulicy Dębowej do ulicy Lipowej na długości 220,90 mb. Wykonano nowy most 4 mb. długości, celem złączenia przewodu kanałowego. Na tym odcinku wbudowano 16 szt. skrzyń osadowych, połączono przepust rowu w ulicy Dębowej do nowego kolektora za pomocą rury żelazobetonowej o przekroju 1 000 mm.

b) II etap robót około skanalizowania dzielnicy Dąb rozpoczęto 5 września 1934 r., a ukończono 22 grudnia 1934 r. Wykonano skanalizowanie ulicy Dębowej i to dalszy ciąg kolektora od ulicy Lipowej do Krzyżowej długości 907,60 mb. z żelazo-betonowych rur wirowanych o średn. 1000 mm. oraz wbudowano 5 sztuk skrzyń osadowych o średn. 450 mm. dla odwodnienia jezdni i chodników.

c) pozatem w dzielnicy Dąb wykonano skanalizowanie ulicy Agnieszki na długości 108,39 mb. za pomocą rur żelazo-betonowych o średn. 600 mm. Wbudowano 7 sztuk skrzyń osadowych o średn. 450 m/m.

Skanalizowano ulicę Wiejską na długości 11,08 mb. rurami żelazo-betonowemi o średn. 600 mm.; skanalizowano ulicę Studzienną rurami betonowemi o średn. 400 mm na długości 11,08 mb., połączono stary kanał do nowego kanału rurami żelazo-betonowemi o średn. 600 mm. na długości 4 mb.

Ogólna długość wykonanego kanału w naprowadzonych wyżej skanalizowanych ulicach, wynosi 1 263,05 mb., zaś przeciętny koszt kanału za 1 mb. wynosi 186,15 zł. Ogólne koszta skanalizowania dzielnicy Dąb wynosiły w okresie sprawozdawczym 235 358,05 zł.

23. **budowę murów oporowych wzdłuż rzeki Rawy.**

Celem uporządkowania terenów wzdłuż koryta Rawy, przystąpiono do umocowania brzegów Rawy na odcinku między mostem w ulicy Zamkowej, a mostem w ulicy Skośnej. Wykonano 52,28 mb. muru oporowego z betonu. Roboty wykonane były przez przedsiębiorcę ogólnym kosztem 18 823,65 zł.

24. **budowę Miejskiego Zakładu Kąpielowego** (dalszy ciąg budowy).

Roboty rozpoczęto dnia 15 marca 1934 roku. Dotychczas wykonano około 80% całego kompleksu robót tej budowy. W sezonie budowlanym 1934 wykonano następujące roboty: wybetonowano baseny kąpielowe, ustawiono szatnie, 642 mb. parkanu, 1 205 szt. płytek chodnikowych, 507 mb. rurociągu o przekroju 150 mm. dla zasilenia basenu, ustępy itp. Roboty powyższe prowadzono sposobem gospodarczym. Ilość przepracowanych robotnika dniówek wynosi 14 160. Pozatem ustawiono skocznię o wysokości wieży 10 m. z konstrukcji żelaznej, którą wykonała firma Zjednoczone Huty Król i Laura w Katowicach. Koszta tej budowy razem wynosiły w okresie sprawozdawczym 139 923,30 zł.

25. **budowę boiska Miejskiego Komitetu W. F. i P. W.**

Po objęciu boiska Klubu Sportowego „Pogoń" przez Miejski Komitet W. F. i P. W. przystapiono do rozbudowy tegoż boiska i wykonano: rozszerzenie bieżni 4 torów o łącznej szerokości 5,50 m. na 6 torów, łącznej szerokości 7,50 m. długości 400 mb., uskuteczniono naprawę

czarnej drogi przy placu sportowym, planowanie placu tenisowego, odwodnienie dachu pawilonu na boisku, wykonano roboty ziemne dla budowy dwóch trybun, przestawienia płotu siatkowego itp. Koszta rozbudowy tegoż boiska wynosiły w okresie sprawozdawczym 15 880,88 zł.

26. **rozbudowę boiska okręgowego W. F. i P. W. przy parku Kościuszki.**

Wykonano następujące roboty: prace ziemne około wykonania boiska, planowanie boiska, połączenie wodociągowe, płot ze siatki drucianej itp. Roboty powyższe zostały wykonane przez bezrobotnych, odpracowujących wsparcie. Koszt budowy tegoż boiska wynosił w okresie sprawozdawczym 6 719,92 zł.

IV. Prace omiarowe, niwelacyjne, wytyczania linij regulacyjnych itp.

W okresie sprawozdawczym referat mierniczy wykonał m. in. następujące ważniejsze prace:

a) zestawienie planów:

1. linij regulacyjnych ulicy Kłodnickiej na odcinku od ulicy Kościuszki do granicy miasta oraz ulicy Bocznej odgałęziającej się od ulicy Kłodnickiej do ulicy Wodospadów w podziałce 1:1000;
2. zmiany linij regulacyjnych na narożniku ulicy Mikołowskiej i Poniatowskiego oraz zniesienia ulicy pomiędzy ul. Mikołowską i Bartosza Głowackiego w podziałce 1:500;
3. zabudowania terenu pom. ulicami Mikołowską i Kościuszki a ul. Poniatowskiego i parkiem Kościuszki w podziałce 1:100;
4. linij regulacyjnych ul. Francuskiej na odcinku od kolonii Karbowa do Muchowca w podziałce 1:1000;
5. zabudowania terenów położonych pomiędzy ul. Zamkową, Katowicką i koleją wąskotorową w podziałce 1:1000;
6. zabudowania terenów położonych pomiędzy ulicami Franciszkańską, Ligocką, Panewnicką i terenami klasztornemi OO. Franciszkanów w podziałce 1:1000;
7. linij regulacyjnych ulicy Parkowej w podziałce 1:1000;
ce 1:1000;

b) zestawienie i przeprowadzenie formalnego ustalenia planów:

1. zmiany linij regulayjnych ulic: Krasińskiego, św. Jacka oraz części ulicy Wojewódzkiej i 49-tej w podziałce 1:500;
2. linij regulacyjnych nowoprojektowanej ulicy na wschód od ulicy Dębowej, a na północ od ulicy Sportowej w podziałce 1:250;
3. linij regulacyjnych ulicy Gminnej na odcinku od ulicy Wojciechowskiego do projektowanej ulicy nr. 52 w podziałce 1:500:
4. linij regulacyjnych ul. Leopolda w 2 arkuszach w podziałce 1:1000;
5. linij regulacyjnych ulicy Stromej w podziałce 1:500;
6. linij regulacyjnych przedłużonej ulicy Kościuszki na odcinku od ulicy Brynowskiej do Granicy miasta w podziałce 1:1000;
7. linij regulacyjnych ul. Ligockiej na odcinku od ul. Wodospadów do ul. Załęskiej oraz części ulicy Załęskiej od ulicy Ligockiej do nr. domu 11 względnie 12 w podziałce 1:1000;
8. linij regulacyjnych projekt. ul. 50-tej w Załężu w podziałce 1:1000;
9. linij regulacyjnych ul. Francuskiej na odcinku od ulicy Powstańców do kolonji Karbowa w podziałce 1:1000.

c) inne prace pomiarowe i wypracowanie planów:

1. sporządzono plany i światłodruki dla Oddziału Podatkowego celem oszacowania gruntów mających być opodatkowanych, tudzież wykonano plany do list opłat kanałowych oraz dla nabycia i wywłaszczenia gruntów;
2. przeprowadzono pomiary katastralne względnie wydzielenia terenów ulicznych celem przewłaszczenia i wywłaszczenia na rzecz Gminy Miejskiej;
3. przeprowadzono pomiary sytuacyjne i wysokościowe celem zestawienia planów linij regulacyjnych i uzupełnienia planów sekcyjnych;
4. przeprowadzono niwelacje kontrolną;
5. sporządzono różne odpisy z ksiąg wieczystych i zarysy pomiarowe oraz przeprowadzono uzupełnienie ksiąg i map katastralnych znajdujących się w dziale mierniczym.

V. Administracja ogólno - budowlana.

W okresie sprawozdawczym referat administracyjny Urzędu Drogowego i Mierniczego po obszernej i mozolnej pracy przygotowawczej opracował następujące nowowydane i przez Śląską Radę Wojewódzką zatwierdzone statuty miejscowe, które nabrały mocy obowiązującej z dniem 1 kwietnia 1935 r :

a) statut miasta Katowic z dnia 10 września 1934 r. o samoistnej opłacie komunalnej na budowę i przebudowę dróg publicznych.

b) statut miasta Katowic z dnia 10 września 1934 r. dot. zakładania i zmieniania ulic i części ulic oraz budowy domów mieszkalnych przy ulicach jeszcze niewykończonych,

c) statut z dnia 10 września 1934 r. o opłatach za używanie urządzeń kanalizacyjnych w obrębie miasta W. Katowic.

Wymienionemi trzema statutami zniesiono również 15 przestarzałych istniejących jeszcze z czasów zaborczych statutów miasta oraz przyłączonych do miasta gmin, odnoszących się do budownictwa drogowego. Ponadto statutem wymienionym ad a) zmieniono w zasadzie dotychczasowy sposób uczestniczenia obywateli a zwłaszcza właścicieli nieruchomości w kosztach budowy ulic i dróg. Mocą tegoż statutu ciężar ten, w którym także gmina miejska uczestniczy, nałożony został nietylko — jak to dotychczas bywało — wyłącznie na właścicieli nieruchomości przyległych do budowanej lub przebudowanej ulicy, lecz również na właścicieli przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, korzystających także z urządzeń ulicznych, którzy na równo z właścicielami nieruchomości płacić będą na rzecz budowy ulic i dróg oraz kanałów ulicznych rok rocznie stałą opłatę drogową.

Według obowiązujących jeszcze w okresie sprawozdawczym statutów miejscowych z zakresu budowy ulic, wymierzono przeszło 155 właścicielom nieruchomości udziałowe koszty budowy i przebudowy ulic oraz budowy kanałów ulicznych. Wpływy budżetowe z tego tytułu wynosiły w roku sprawozdawczym przeszło 161 500 zł.

Płatników opłat kanalizacyjnych w roku 1933/34 było 1872 — wymierzono opłatę na łączną kwotę 135 750,15 zł.

Płatników opłat kanalizacyjnych w roku 1934/35 było 1879 — wymierzono opłatę na łączną kwotę 104 598,17 zł.

Wobec tego w roku 1934/35 wymierzono zł 31 501,83 mniej niż w roku ubiegłym, zaś ilość płatników była w roku 1934/35 o 8 większa.

W związku z budową przedłużonej ulicy Kościuszki oraz rozbudową ulic Ligockiej, Załęskiej, Wolności, Leopolda i Posia, pertraktowano o odstąpienie w drodze kupna — sprzedaży terenów pod te ulice, by umożliwić podjęcie robót budowlanych na obcych gruntach.

Ponieważ z 8 właścicielami nieruchomości nie można było dojść do porozumienia o wysokość odszkodowania za grunty zajęte pod budowę przedłużonej ulicy Kościuszki, spowodowano wdrożenie postepowania wywłaszczeniowego odnośnie do potrzebnych gruntów wraz z mieszczącemi się na tych gruntach budynkami; postępowanie to jest w pełnym toku.

Z tych samych względów wdrożono postępowanie wywłaszczeniowe w 3 innych wypadkach co do terenów ulicznych.

W drodze kupna nabyto i przewłaszczono na rzecz gminy miejskiej około 3 000 m² gruntów ulicznych po cenie przeciętnej 4,00 zł. m² czyli za łączną sumę 12 000 zł.

Pozatem uzyskano od właścicieli nieruchomości w związku z udzieleniem konsensów budowlanych na budowę i dobudowę domów mieszkalnych bezpłatnie około 14 000 m² gruntu ulicznego również przeciętnej wartości 4,00 zł. m² t. j. ogólnej wartości 14 000×4 = 56 000 zł.

Przez to powiększył się majątek miasta o ca. 68 000 zł.

W roku sprawozdawczym nastąpiło na skutek wniesionego przez Urząd Drogowy i Mierniczy odwołania i ciągłych nalegań ostateczne rozstrzygnięcie trwającego od roku 1929 sporu o zapłacenie przez miasto Związkowi „Rawa“ nadzwyczajnej składki z tytułu specjalnych korzyści osiągniętych przez regulację rzeki Rawa. Wynikiem tego rozstrzygnięcia było, że Związek „Rawa“ musi zwrócić miastu wpłaconą na poczet tego wymiaru pierwszą ratę we wysokości 150 000 zł.

VI. Administracja gospodarcza.

Do ważniejszych czynności z zakresu ogólnej gospodarki Urzędu Drogowego i Mierniczego należą sprawy związane z obliczeniem i uskutecznieniem wypłat zarobków robotników stałej załogi, liczącej około 100 ludzi oraz bezrobotnych, za-

trudnionych w sezonie budowlanym przy robotach publicznych, finansowanych przez Fundusz Pracy. Do działu ogólnogospodarczego należą również sprawy związane ze ściąganiem i zwrotem kaucji zabezpieczających wykonane roboty i dostawy, ściąganie od osób trzecich wszelkiego rodzaju należności, m. in. za wykonanie połączeń kanałowych i za ich czyszczenie, za sprzedaż materiałów budowlanych, wypożyczanie narzędzi, sprzetów itp. Również uskutecznia się sprzedaż mułu z miejskich oczyszczalń ścieków kanałowych dla celów rolniczych, z czego uzyskano w roku sprawozdawczym 1 780 zł.

Szczegółowy obraz gospodarki finansowej Urzędu drogowego i mierniczego ilustrują cyfry poniższego zestawienia:

1. z budżetu administracyjnego wypłacono:

a) na zarobki robotników załogi stałej zatrudnionej przy utrzymaniu ulic, dróg, chodników, kanałów i oczyszczalń .	230 626,20 zł
b) na remont dróg i ulic, chodników, placów targowych, na utrzymanie kanałów i oczyszczalń wraz ze zakupem potrzebnych materiałów . . .	82 158,08 zł
c) na pomiary i rozbudowę miasta, biuro projektów i aparat do światłodruku .	16 053,10 zł
d) udział w kosztach regulacji Rawy .	190 000,— zł
e) różne wydatki jak koszty nabycia i przewłaszczenia terenów ulicznych na rzecz miasta, zwrót adjacentów nadpłaconych kwot za rozbudowę ulic, koszty różnych ogłoszeń, opłaty uznaniowe i składki członkowskie do stowarzyszeń publicznych	26 436,04 zł
razem budżet administracyjny:	545 273,42 zł

2. z budżetu nadzwyczajnego wypłacono:

a) na roboty inwestycyjne jak: budowę dróg, ulic, kanałów i zakładu kąpielowego z kredytów: Fun

duszu Pracy . . .	572 835,27 zł	
subwnecyj wojewódz. .	76 327,07 zł	
od adjacentów . .	18 244,75 zł	
miejskich . . .	637 404,17 zł	1 304 811,26 zł

W sumie powyższej mieszczą sie zarobki bezrobotnych zatrudnionych przy robotach publicznych wypłaconych przez Magistrat w sposób gospodarczy we wysokości 170 737,52 zł
przez przedsiębiorców . . 216 026,54 zł

czyli ogółem . . . . . 386 764,06 zł

Pozatem z budżetu nadzwyczajnego wypłacono następujące kwoty:

b) na ukończenie planu projektu skanalizowania dzielnicy Dąb .	13 894,06 zł	
c) na koszty konkursu opracowania planu zabudowania . . .	44 982,07 zł	
d) udział w kosztach regulacji Rawy (zaległość) .	68 914,— zł	
e) koszty postępowania odwoławczego w sprawach sporn. ze Związkiem „Rawa" oraz z Katowicką Sp. Akc o . .	6 113,25 zł	133 903,38 zł

Razem z budżetem nadzwyczajnego . . 1 438 714,64 zł

Ogólne wydatki Urzędu Drogowego i Mierniczego za rok budżetowy 1934/35 wynoszą:

Budżet administracyjny . .	545 273,42 zł
Budżet nadzwyczajny . .	1 438 714,64 zł
razem:	1 983 988,06 zł

W porównaniu do cyfr za ubiegłe trzechlecie wydatki na cele inwestycyjne miasta Katowic znacznie wzrosły, a mianowicie: w stosunku do roku 1931 o 26,67%, w stosunku do roku 1932 o 49,66 %, a w stosunku do roku 1933 o 42,04 %, Wzrosły szczególnie wydatki na roboty inwestycyjne czyli publiczne, które — jak z powyższego zestawienia wynika — znalazły pokrycie z funduszów miejskich oraz w znacznej mierze z kredytów uzyskanych w formie pożyczek z Funduszu Pracy i subwencyj wojewódkich.

Przy robotach publicznych Urząd Drogowy i Mierniczy zatrudniał w sezonie budowlanym przeciętnie 550 bezrobotnych miesięcznie i w tym sezonie budowlanym przepracowano około 105 600 robotnikodniówek z przeciętnym zarobkiem 3,70 zł na jedną dniówkę.

Ogrodnictwo.

1. Stan załogi:

a) ogrodników i rzemieślników . . .	26	
b) robotników	52	
c) robotnic	15	
d) stróżów	10	
razem:	103	osób.

2. Wielkość zieleńców publicznych, utrzymywanych przez Zarząd Ogrodów Miejskich:	102,530 ha
3. Zadrzewienie ulic miasta: 7081 drzew = .	34,500 km.
4. Lasy miejskie	25,000 ha
5. Budżet Zarządu Ogrodów Miejskich w roku sprawozdawczym	270,700,98 zł.
6. Na założenie nowych plant i zatrudnienie bezrobotnych uzyskano ponadto: . .	20.000,00 zł.
razem:	290.700,98 zł.

7. Wydano w roku sprawozdawczym:

a) na wydatki osobowe	223.246,14 zł.
b) na wydatki rzeczowe	64.171,22 zł.
wydano razem:	287.417,36 zł.

I. Utrzymywanie zieleńców.

Odpowiedni poziom utrzymywania zieleńców z lat ubiegłych został przy najdalej idących oszczędnościach w roku sprawozdawczym zachowany, ponieważ Zarządowi Ogrodów Miejskich stawiono z Urzędu Opieki Społecznej większą ilość bezrobotnych, odpracowujących zapomogi. Również Dyrekcja Policji Województwa Śląskiego stawiła Ogrodom Miejskim większą ilość pracowników, odpracowujących kary administracyjne.

Ze względu na to, że w dzisiejszych trudnych warunkach odgrywa ogródek dzialkowy poważną rolę pod względem gospodarczym i społecznym, ogrodnictwo działkowe doznało skutecznego poparcia.

Dużo wagi poświecono cmentarzom komunalnemu i wojskowemu.

II. Nowe zieleńce.

W roku sprawozdawczym założono następujące zieleńce:

1. Zieleniec przed Sztucznym Torem Łyżwiarskim w wielkości . . . . . 8,000,00 m^2
2. Plac do zabaw dla dzieci przy ul. Moniuszki w wielkości . . . . . . 3.600,00 „
3. Zieleniec przy nowym kościele w Zawodziu w wielkości . . . . 1.250,00 „
4. Powiększono zieleniec przy Zakładzie Kąpielowym . . . . 3.000,00 „
5. Założono ogródek szkolny przy szkole im. Prezydenta Mościckiego w wielkości . 3.000,00 „
6. Założono ogród szkolny przy miejskiem gimnazjum męskiem w wielkości . . 600,00 „
7. Przeprowadzono w południowej części parku Kościuszki regulówkę oraz obsadzono drzewami i krzewami teren w wielkości . 30.000,00 „
8. Założono trawnik na boisku „Pogoń" oraz obsadzono boisko drzewami i krzewami . 10.000,00 „

razem: 59.450,00 m^2.

Przy wyżej wymienionych robotach zatrudniono bezrobotnych. Na ten cel korporacje uchwaliły kwotę 20,000.— zł.

III. Ogród naukowy i stacja meteorologiczna.

Nadzwyczaj silna frekwencja panowała w ogrodzie naukowym. W roku sprawozdawczym zwiedziło ogród naukowy 396 klas szkolnych oraz 18 wycieczek z ogólną liczbą uczestników 30,205. W tem było 266 klas szkolnych oraz 8 wycieczek z obszaru Wojew. Śl., zaś 130 klas szkolnych oraz 10 wycieczek pochodziło z innych dzielnic kraju.

W stosunku do ubiegłego roku sprawozdawczego powiększyła się liczba zwiedzających ogród naukowy uczniów o 19,164 osób.

O komunikatach meteorologicznych, które stacja meteorologiczna przy Zarządzie Ogrodów Miejskich podawała regularnie Miejskiemu Urzędowi Statystycznemu, istnieją dane w pojawiających się wiadomościach statystycznych.

Notowano wiatry następujące:

22% wschodnich,
20% zachodnich,
34% południowych,
24% północnych.

Opady mierzono w czasie od 1 kwietnia 1934 roku do 30 września 1934 r. . . . . 321,5 m/m

zaś w czasie od 1 października 1934 r. do 31 marca 1935 r. . . . . 278 m/m

razem: 599,5 m/m

a więc 599,5 m/m wody w ciągu roku sprawozdawczego.

IV. Ogrody szkolne.

W myśl nowego programu nauczania, wydanego przez Ministerstwo W. R. i O. P. przystąpiono do urządzenia ogrodów doświadczalnych dla celów naukowych w poszczególnych szkołach naszego miasta. Wychowawcze wpływy tych ogrodów doświadczalnych ukazują się między innemi w tem, że młodzież szanuje zieleńce publiczne. Nadmienić należy, iż w celach naukowych Ogrodnictwo Miejskie wydaje rokrocznie około 1000 roślin doniczkowych dla szkół na terenie miasta Katowic.

V. Drzewa uliczne.

Drzewa uliczne wymagają największej opieki, ponieważ nieomal wszystkie cierpią pod brakiem wody i ożywienia. Drzewostan uzupełniony został w roku sprawozdawczym wysadzeniem razem 447 sztuk drzew. Z tego przypada na obsadzenie nowo-uregulowanej przedłużonej ul. Francuskiej 160 sztuk, na obsadzenie ul. Gen. Hallera, Posia i Niedurnego 134 sztuk, zaś 153 sztuk posadzono w miejscach zaginionych drzew.

VI. Ochrona roślin, ptactwa i poradnia fachowa.

Śladem lat ubiegłych przeprowadzono w roku sprawozdawczym w porozumieniu ze Śląską Stacją Ochrony Roślin w Cieszynie przy pomocy Państwowej Policji Wojew. Śl. lustrację wszystkich sadów, ogrodów i pól na terenie powiatu miejskiego, celem zwalczania szkodników roślinnych różnego rodzaju. Komisja lustracyjna zwracała przedewszystkiem baczną uwagę na występowanie:

1. Raka ziemniaczanego,
2. myszy wełnistej,
3. kuprówki rudnicy,

4. tarczówki śliwowej,
5. naroślana agrestowego,
6. psowacza agrestowego,
7. mszyc liściowych,
8. chrabąszcza majowego,
9. mączniaka agrestowego,
10. ostu zwyczajnego.

Szkodniki nie występują już w dawniejszych ilościach i stan zdrowotny drzewek znacznie się poprawił. Stała coroczna kontrola, energiczne dopilnowanie, notatki w prasie, urządzanie odczytów oraz rozdzielanie użytkownikom ulotek pouczających o zwalczaniu szkodników, przyczyniło się do zlokalizowania i wytępienia tej plagi.

Do zwalczania szkodników roślinnych przyczyniło się także i ptactwo. Komisja lustracyjna rozdzielała właścicielom sadów i ogrodów ulotki o ochronie ptactwa i pouczała ich o ważności ochrony ptaków.

Porą zimową karmiono ptactwo w karmikach, poustawianych na wszystkie zieleńcach miejskich. Również umieszczono tamże większą ilość nowych gniazd, zaś stare zostały usunięte lub naprawione.

Również publiczność korzystała w roku sprawozdawczym z poradni fachowej. Dla skuteczniejszej walki z szkodnikami, oddano związkom, towarzystwom i pojedyńczym osobom następujące ulotki:

1. Ulotkę o zwalczaniu mszycy wełnistej,
2. ulotkę o zwalczaniu mączniaka agrestowego.

Na prośbę Zarządu miasta Lwowa, wysłano plany na urządzenie brodzianek i basenów dla dzieci, zaś do Zarządu miasta Olkusza wysłano plany na urządzenie kolonij ogródków działkowych, ogrodzenie tychże i budowę wzorowych altanek.

VII. Lasy miejskie.

Las miejski w Panewniku i Piotrowicach pielęgnowano i utrzymywano po myśli ustawy leśnej, kierując się jednakże względami oszczędnościowemi, nie wykonując w okresie sprawozdawczym żadnych ważniejszych prac.

VIII. Ogrodnictwo — Szkółki drzew.

Dla obsadzenia placów i dróg wyhodowano w szkółkach drzew w roku sprawozdawczym: 273.552 sztuk roślin w wartości 260.357,— zł.

Wydano roślin w roku sprawozdawczym:

a) z ogrodnictwa .	61.950	sztuk w wartości	30.642,50	zł.
b) ze szkółek . .	22.567	sztuk w wartości	24.986,50	zł.
razem:	84.517	sztuk w wartości	55.629,00	zł.

Zapas roślin na końcu roku sprawozdawczego:

a) w ogrodnictwie	68.235	sztuk w wartości	43.383,00	zł.
b) w szkółkach	119.780	sztuk w wartości	119.010,00	zł.
c) roślin dekoracyjn.	1.020	sztuk w wartości	42.335,00	zł.
razem:	189.035	sztuk w wartości	204.728,00	zł.

IX. Prace dekoracyjne.

W roku sprawozdawczym wykonano 139 dekoracyj w wartości 3.946.42 zł.

X. Inwentarz.

I. Żywy (zwierzyniec):

Stan zwierząt w ogrodzie naukowym i parku Kościuszki w roku sprawozdawczym wynosi: 202 sztuk w wartości 14.863,00 zł.

II. Martwy:

a) maszyny ogrodniczo-rolnicze . .	11.348,70	zł.
b) narzędzia ręczne	6.655,42	„
c) materjały	99.304,70	„
razem:	117.306,82	zł.

Narzędzia są utrzymane w dobrym stanie.

Szkolnictwo i oświata.

A. Szkolnictwo powszechne.

W sprawozdaniu niniejszem wykazane są dane statystyczne za lata szkolne 1933/34 i 1934/35, gdyż rok szkolny nie pokrywa się z rokiem obrachunkowym. Dlatego też na pierwszem miejscu przytoczone są dane z końca roku szkolnego 1933/34, tj. z dnia 15 czerwca 1934 r. W dniu tym istniało na terenie miasta Katowic 29 samodzielnych systemów szkolnych z ogólną liczbą uczniów i uczenic 14.798. Na początku roku szkolnego 1934/35, tj. w dniu 20 sierpnia 1934 r. istniało również 29 samodzielnych systemów szkolnych, liczących razem 332 oddziały z cyfrą 15.187 uczniów i uczenic. Z wymienionej ilości uczniów i uczenic zalicza się:

a) do narodowości polskiej — 13.582 uczniów i uczenic, czyli 89,43%,

b) do narodowości niemieckiej — 1.601 uczniów i uczenic, czyli 10,54%,

c) do innej narodowości — 4 uczniów i uczenic, czyli 0,03%.

Według wyznań było dzieci:

a) wyznania rzymsko-katolickiego — 13.988 dzieci, czyli 92,11%,

b) wyznania ewangelickiego — 494 dzieci, czyli 3,25%,

c) wyznania mojżeszowego — 696 dzieci, czyli 4,58%,

d) innych wyznań — 9 dzieci, czyli 0,06%.

Według zajęć rodziców liczono dzieci:

760	dzieci	kupców,
81	,,	rolników,
4.842	,,	górników i hutników,
2.207	,,	robotników.
1.569	,,	rzemieślników,
2.564	,,	funkcjonarjuszów państwowych, komunalnych i wojskowych zawodowych,
788	,,	urzędników i funkcjonarjuszów prywatnych,
2.376	,,	innych zawodów.

W dzielnicy III. (Załęże) i w dzielnicy IV. (Ligota) zaszły następujące przesunięcia: Z dniem 25 sierpnia 1934 r. rozwiązano jedno-klasową szkołę powszechną nr. 26 (polsko-ewangelicką) im. Andrzeja Frycz Modrzewskiego, a dzieci tej szkoły w liczbie 41 przekazano do szkół powszechnych nr. 6, 21, 22 i 24. W dzielnicy IV. (Ligota) z początkiem roku szkolnego 1934/35 podzielono istniejącą szkołę powszechną nr. 30 na dwa odrębne systemy szkolne, przyczem nowo-utworzone szkoły oznaczono liczbami kolejnemi 30 i 31.

Poszczególne szkoły pomieszczone były w następujących budynkach:

A. Dzielnica I. (Katowice-Centrum).

a) **w gmachu szkolnym przy ul. Jagiellońskiej:**
Szkoła powszechna nr. 1 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego pod kierownictwem p. Emila Kujawskiego.

b) **w gmachu szkolnym przy ul. Bartosza Głowackiego:**
Szkoła powszechna nr. 2 im. Marji Konopnickiej pod kierownictwem p. rektora Tatarczyka.

W tym gmachu mieści się również publiczna szkoła dokształcająca zawodowa VI. (handlowa).

c) **w gmachu szkolnym przy ul. Szafranka:**
Szkoła powszechna nr. 3 im. Emilji Plater pod kierownictwem p. Marji Renowiczowej.

d) **w gmachu szkolnym przy ul. Dąbrówki:**

1. szkoła powszechna nr. 4 im. Ks. Piotra Skargi pod kierownictwem p. Koppa.
2. szkoła powszechna nr. 7 im. Berka Joselowicza (żydowska). Kierownikiem tej szkoły do końca roku szkolnego 1933/34 był p. Izak Dligacz, zaś od roku szkolnego 1934/35 powierzył Urząd Wojewódzki Śląski kierownictwo tej szkoły p. Marjanowi Buliczowi.

Gmach szkolny przy ul. Dąbrówki posiada wzorowo urządzoną pracownię przyrodniczą, którą kieruje nadal p. Jarosławska. Z pracowni tej korzystają wszystkie szkoły powszechne, położone na terenie miasta Katowic. Pozatem szkoła posiada wzorowo urządzoną pracownię dla robót ręcznych.

e) **w dwóch budynkach w Katowickiej Hałdzie** pomieszczona
go pod kierownictwem p. Bieńkowskiego.
jest szkoła powszechna nr. 5 im. Ks. Józefa Poniatowskie-

f) **szkoła powszechna nr. 6 im. Mikołaja Reja (ewangelicka polska)** pomieszczona jest nadal w gmachu szkoły wydzia-

łowej męskiej przy ul. Szkolnej, a kierownictwo jej spełnia p. Wapienik.

g) **w 3-ch budynkach przy ul. Raciborskiej** mieści się nadal szkoła powszechna nr. 8 (specjalna dla dzieci umysłowo niedorozwiniętych) pod kierownictwem p. Stanisława Rzeszowskiego.

h) **w gmachu szkolnym przy ul. Stawowej:**

1. szkoła powszechna nr. 9 (żeńska dla mniejszości językowej niemieckiej im. Henryka Sienkiewicza) pod kierownictwem p. Zygmunta Batscha.
2. szkoła powszechna nr. 10 (męska dla mniejszości językowej niemieckiej im. Henryka Sienkiewicza) pod kierownictwem p. Otremby,
3. szkoła powszechna nr. 11 ((ewangelicka dla mniejszości językowej niemieckiej) pod kierownictwem p. Martina,
4. szkoła przysposobienia handlowego Izby Handlowej, korzysta nadal z 3-ch sal wykładowych w powyższym gmachu szkolnym.

Pozatem w tym gmachu mieści się klinika dentystyczna szkolna I.

B. Dzielnica II. (Bogucice).

a) **w gmachu szkolnym przy ul. Wolności 6:**

Szkoła powszechna męska nr. 12 im. Adama Mickiewicza pod kierownictwem p. Zygadlewicza. Szkoła korzysta częściowo również z sal wykładowych w gmachu szkolnym przy ul. Markiefki.

b) **w gmachu szkolnym przy ul. Wolności 4:**

Szkoła powszechna nr. 13 im. św. Barbary pod kierownictwem p. Desagi. I ta szkoła korzysta częściowo z ubikacyj szkolnych starego gmachu szkolnego przy ul Markiefki.

c) **w gmachu szkolnym przy ul. Bogucickiej 4:**

1. szkoła powszechna nr. 14 im. Królowej Jadwigi pod kierownictwem p. Stefana Dubiela,
2. szkoła powszechna nr. 15 pod kierownictwem p. Zygmunta Zajchowskiego.

d) **w gmachu szkolnym przy ul. Staszyca:**

1. szkoła powszechna nr. 16 im. Jana III. Sobieskiego (koedukacyjna) pod kierownictwem p. Müllera.
2. szkoła powszechna nr. 17 dla mniejszości językowej niemieckiej im. Stalmacha pod kierownictwem p. Ziaji.

C. Dzielnica III. (Dab):

a) **szkoła powszechna nr. 18 im. Karola Miarki** pod kierownictwem p. Michalika pomieszczona jest nadal w gmachu szkolnym przy ul. Sportowej,
b) **szkoła powszechna nr. 19 im. Zygmunta Krasińskiego** pod kierownictwem p. Golańskiego pomieszczona jest nadal w gmachu szkolnym przy ul. Agnieszki.

D. Dzielnica III. (Załęże):

a) **szkoła powszechna żeńska nr. 20 im. Tadeusza Rejtana** mieści się w dwóch budynkach, położonych przy narożniku ulic Zarębskiego i Wojciechowskiego, a kierownictwo jej sprawuje nadal p. Magryś,
b) **szkoła powszechna męska nr. 21 im. Lompy** mieści się w gmachu szkolnym przy ul. Wojciechowskiego 107. Kierownikiem jej jest nadal p. Kołodziej,
c) **szkoła powszechna żeńska nr. 22 im. Juljusza Słowackiego** pod kierownictwem p. Blicharza korzysta nadal z gmachu szkolnego przy ul. Michała Wolskiego,
d) **szkoła powszechna męska nr. 23 im. Jana Kochanowskiego** pod kierownictwem p. Dr. Szmidta pomieszczona jest przy ul. Wojciechowskiego 99a,
e) **szkołą powszechną nr. 24 im. Ignacego Mościckiego na kolonji im. Prezydenta Mościckiego** kieruje nadal p. Słomka. Z początkiem roku szkolnego 1934/35 przydzielono do tej szkoły dzieci, zamieszkałe na kolonji Bederowiec,
f) **szkoła powszechna nr. 25 im. Ks. Damrota przy ul. Bocheńskiego** w Załęskiej Hałdzie. Kierownikiem szkoły jest nadal p. Zagórski,
g) **szkoła powszechna nr. 27 dla mniejszości językowej niemieckiej im. Narutowicza** mieści się w gmachu przy ul. Wojciechowskiego 114. Funkcje kierownika tej szkoły spełniał na początku okresu sprawozdawczego p. Jan Dospil, zaś od dnia 15 czerwca 1934 roku p. Józef Klichta.

E. Dzielnica IV. (Brynów):

Szkoła powszechna nr. 29 im. Tadeusza Kościuszki mieści się w dotychczasowym budynku przy ul. Dworskiej. Kierownikiem jej jest nadal p. Władysław Karwan.

F. Dzielnica IV. (Ligota):

Jak na wstępie zaznaczono, dotychczasową szkołę powszechną nr. 30 w dzielnicy Ligota podzielono z początkiem roku szkolnego 1934/35 na dwa odrębne systemy szkolne, przy-

czem oznaczono je kolejnemi numerami 30 i 31. Szkoły mieszczą się w istniejących gmachach przy ul. Hetmańskiej. Kierownikiem szkoły powszechnej nr. 30 jest p. Władysław Doliński, zaś kierownikiem szkoły 31 p. Tadeusz Klimek.

Nauka gospodarstwa domowego.

Nauki gospodarstwa domowego pobierają uczenice ostatnich trzech roczników szkolnych. W kuchnie szkolne zaopatrzone są następujące gmachy szkolne:

1. szkoła powszechna nr. 2 im. Marji Konopnickiej,
2. „ „ „ 3 im. Emilji Plater,
3. „ „ „ 5 im. Ks. Józefa Poniatowskiego,
4. „ „ „ 9 im. Henryka Sienkiewicza,
5. „ „ „ 13 im. św. Barbary,
6. „ „ „ 14 im. Królowej Jadwigi,
7. „ „ „ 18 im. Karola Miarki,
8. „ „ „ 22 im. Juljusza Słowackiego,
9. „ „ „ 24 im. Ignacego Mościckiego,
10. „ „ „ 25 im. Ks. Damrota,
11. „ „ „ 30 i 31 im. Staszyca.

Z kuchni szkoły 13 korzystają dziewczęta szkół powszechnych 13 i 17, z kuchni szkoły 22 wszystkie dziewczęta z Załęża, zaś z kuchni szkoły 30, obie szkoły, pomieszczone przy ul. Hetmańskiej.

Wychowanie fizyczne w szkołach powszechnych.

Dla celów wychowania fizycznego dziatwy szkół powszechnych istnieją na terenie miasta Katowic osobne sale gimnastyczne przy następujących szkołach:

1. przy szkole powszechnej nr. 2 im. Marji Konopnickiej,
2. „ „ „ nr. 9 im. Henryka Sienkiewicza,
3. „ Domu Ludowym w Katowicach-Zawodziu,
4. „ szkole powszechnej nr. 22 im. J. Słowackiego,
5. „ „ „ nr. 24 im. Ignacego Mościckiego,
6. „ „ „ nr. 25 im. Ks. Damrota.

W godzinach wieczorowych, tj. w czasie wolnym od nauki korzystają z sal gimnastycznych miejscowe towarzystwa gimnastyczne i Ośrodek Wychowania Fizycznego.

Nauczycielstwo szkół powszechnych.

Kierowników i nauczycieli szkół powszechnych mianuje Wojewoda Śląski, a wydatki personalne szkół powszechnych pokrywa Skarb Śląski.

Nadzór higjeniczny.

W szkołach powszechnych wykonują nadzór lekarski nadal miejscowi lekarze praktyczni w charakterze pracowników kontraktowych. Zadaniem lekarza szkolnego jest nadzór nad stanem higjenicznym budynku szkolnego, badanie wszystkich dzieci nowo-przyjętych, wypełnianie wykazów indywidualności oraz udzielanie dzieciom pierwszej pomocy lekarskiej w razie nieszczęśliwego wypadku.

Dzieci, chorujące na choroby oczne, badane są przez osobnego lekarza-okulistę dr. Konrada Pojdę.

Dla dziatwy szkół powszechnych istnieją na terenie miasta Katowic 3 szkolne kliniki dentystyczne, w których leczy się bezpłatnie dzieci chore na zęby, a mianowicie:

a) dzieci, pochodzące z Katowic-Centrum, z Katowickiej Hałdy, z Brynowa i Ligoty leczone są w klinice dentystycznej, mieszczącej się w gmachu szkolnym przy ul. Stawowej. Lekarzem - dentystą tej kliniki jest nadal p. Dymny;

b) dzieci z dzielnicy II. leczone są w klinice dentystycznej, mieszczącej się w gmachu szkolnym przy ul. Bogucickiej 4. Czynności lekarza - dentysty sprawuje nadal p. Gabryś-Grzybowska;

c) dzieci z dzielnicy III. (Załęże-Dąb) leczone są w klinice dentystycznej, mieszczącej się w dawniejszym gmachu ratuszowym w Załężu. Lekarzem tej kliniki jest nadal p. dr. Talewski.

Szkolna Poradnia Psychologiczno - Lekarska mieści się nadal w gmachu Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych. Zadaniem Poradni jest badanie uzdolnień dzieci, a to zarówno dla celów przydziału do szkoły specjalnej, jak też dla celów poradnictwa zawodowego. Pozatem Poradnia współpracuje z rodzicami i z nauczycielstwem dla ułatwienia pracy wychowawczej w wypadkach trudnych. Poradnią kieruje nadal psycholog szkolny p. dr. Goldscheider, wyznaczony przez Urząd Wojewódzki Śląski, z którym współpracuje ze strony miasta lekarz szkolny p. Dr. Józef Śmieja.

Szkolne urządzenia dobroczynnościowe.

Nieomal każda szkoła powszechna posiada świetlicę, w której zbiera się młodzież, nie mająca w domu odpowiednich warunków, odrabia w niej pod nadzorem nauczycielstwa wzgl. uczniów roczników starszych lekcje i spędza czas wolny od nauki, przez co odrywa sie ją od zgubnych skutków ulicy. Świetlice zaopatrzone są w różne przyrzady do gier i zabaw, w odpowiednie czasopisma, książki, odbiorniki radjowe i t. p.

Wydatki na szkolnictwo powszechne.

W roku sprawozdawczym wynosiły nasze wydatki rzeczowe na szkolnictwo powszechne . . 411.103,63 zł.
(W kwocie tej mieści się 9.711,27 zł. na ubezpieczenie pedli z Dz. VI, Rozdz. F, § 40).

Dochody w tym okresie wynosiły:
a) za używanie ubikacyj przez Towarzystwa . . . 885,36 zł.
b) z opłat od dzieci nieswojskich . . . . . 996,40 zł. = 1.881,76 zł.

a zatem niedobór: 409.221,87 zł.

Wydatki miasta na 1 ucznia szkoły powszechnej, przyjmując stan uczniów według frekwencji z dnia 16 stycznia 1935 roku, wynosiły wobec tego
27,10 zł.

Wydatki nadzwyczajne, nie wykazane powyżej, wynosiły 27.340,— zł.

Frekwencja uczniów szkół powszechnych według stanu z dnia 16 stycznia 1935 r. (początek II-go półrocza) przedstawia się jak następuje:

Szk.	powsz.	1	18	oddz.	841	ucz.	i uczenic,	w tem	841	chł.	i —	dziew
„	„	2	24	„	1146	„	„	„	268	„	878	„
„	„	3	23	„	997	„	„	„	40	„	957	„
„	„	4	22	„	1022	„	„	„	867	„	155	„
„	„	5	9	„	420	„	„	„	207	„	213	„
„	„	6	6	„	288	„	„	„	196	„	92	„
„	„	7	11	„	618	„	„	„	342	„	276	„
„	„	8	10	„	231	„	„	„	126	„	105	„
„	„	9	9	„	397	„	„	„	13	„	384	„
„	„	10	6	„	290	„	„	„	283	„	7	„
„	„	11	6	„	244	„	„	„	110	„	134	„
„	„	12	14	„	673	„	„	„	673	„	—	„
„	„	13	13	„	622	„	„	„	—	„	622	„
„	„	14	14	„	704	„	„	„	—	„	704	„
„	„	15	13	„	638	„	„	„	638	„	—	„
„	„	16	8	„	397	„	„	„	209	„	188	„
„	„	17	9	„	369	„	„	„	188	„	181	„
„	„	18	14	„	646	„	„	„	326	„	320	„
„	„	19	9	„	407	„	„	„	200	„	207	„
„	„	20	12	„	507	„	„	„	5	„	502	„
„	„	21	11	„	451	„	„	„	451	„	—	„
„	„	22	11	„	484	„	„	„	—	„	484	„
„	„	23	11	„	487	„	„	„	456	„	31	„
„	„	24	11	„	503	„	„	„	233	„	270	„
„	„	25	8	„	403	„	„	„	234	„	169	„
„	„	27	6	„	214	„	„	„	108	„	106	„
„	„	29	4	„	141	„	„	„	77	„	64	„
„	„	30	12	„	602	„	„	„	318	„	284	„
„	„	31	7	„	357	„	„	„	166	„	191	„
Razem:			331	oddz.	15099	ucz.	i uczen.	w tem	7575	chł.	i 7524	dziew.

B. Szkolnictwo wydziałowe.

W okresie sprawozdawczym wskutek dalszej stopniowej likwidacji szkół wydziałowych zniesiono klasę III-cią szkół wydziałowych tak, iż prowadzone były tylko klasy od IV-tej do IX-tej włącznie przy istniejących 4 szkołach wydziałowych.

W tym czasie nie uzyskano ze Skarbu Śląskiego subwencji na utrzymanie szkół wydziałowych tak, iż wszelkie wydatki szkół wydziałowych ponosiło wyłącznie miasto.

Według zamknięcia rachunkowego za rok obrachunkowy 1934/35 wydatki tego działu szkolnictwa wynosiły 374.340,77 zł.

Opłat szkolnych w dalszym ciągu pobierano rocznie 112,— zł. od ucznia. Dzieci funkcjonarjuszy państwowych, komunalnych i wojskowych zawodowych oraz dzieci rodziców niezamożnych korzystały z 50%-owej zniżki taksy. Tak samo w wypadkach zupełnego ubóstwa udzielano uwolnień od taksy szkolnej w całości uczniom, wykazującym dobre postępy w nauce w granicach 10% ogółu uczniów danej szkoły.

Pomieszczenie szkół nie uległo zmianie. Nauka w polskiej szkole wydziałowej męskiej odbywała się w porze przedpołudniowej, zaś w szkole wydziałowej męskiej dla mniejszości językowej niemieckiej, pomieszczonej w gmachu szkoły męskiej, z tygodniową zmianą przedpołudniem lub popołudniu; szkoła ta zmieniała się ze szkołą powszechną nr. 6, pomieszczoną również w tym gmachu. W szkołach żeńskich odbywała się nauka w dotychczasowy sposób, t. j. polska szkoła w czasie, gdy szkoła mniejszościowa miała naukę popłudniową, odbywała naukę przedpołudniową, zaś w następnym tygodniu odwrotnie.

W czasie wolnym od zajęć szkolnych, t. j. w porze wieczorowej, z istniejącej sali gimnastycznej korzystał Ośrodek Wychowania Fizycznego, zaś z sal wykładowych korzystają różne towarzystwa oświatowe, z auli natomiast towarzystwa śpiewacze.

Szkoły wydziałowe w gmachu szkół żeńskich posiadają wzorowo urządzoną pracownię fizyczno-chemiczną, gabinety: przyrodniczy i geograficzny, kuchnię gospodarczą, szwalnię dla szkół żeńskich oraz maszyny do pisania, z których korzystają uczenice i uczniowie klas IX. wszystkich szkół wydziałowych.

Nadzór higjeniczny nad szkołami wydziałowemi polskiemi sprawował do dnia 31 sierpnia 1934 r. dr. Jan Knosała, zaś od dnia 1 września 1934 r. dr. Wacław Bibrowicz, który jest równocześnie lekarzem szkół wydziałowych dla mniejszości językowej niemieckiej.

Frekwencja szkół wydziałowych w poszczególnych okresach roku sprawozdawczego przedstawiała się następująco:

a) **Polska szkoła wydziałowa żeńska:**

Dnia 15 czerwca 1934:	**Dnia 20 sierpnia 1934:**	**Dnia 16 stycznia 1935:**
Klasa III 1 oddział		
„ IV 2 oddziały	Klasa IV 2 oddziały	Klasa IV 2 oddziały
„ V 3 „	„ V 3 „	„ V 3 „
„ VI 3 „	„ VI 3 „	„ VI 3 „
„ VII 3 „	„ VII 3 „	„ VII 3 „
„ VIII 2 „	„ VIII 2 „	„ VIII 2 „
„ IX 2 „	„ IX 2 „	„ IX 2 „
Razem: 16 oddział.	Razem: 15 oddział.	Razem: 15 oddział.
z 639 uczenicami, w tem 538 miejscowych i 101 pozamiejscowych.	z 553 uczenicami, w tem 443 miejscowych i 110 pozamiejscowych.	z 559 uczenicami, w tem 444 miejscowych i 115 pozamiejscowych.

W dniu 16 stycznia 1935 r. zatrudniano w szkole 20 sil nauczycielskich. Funkcje kierownika szkoły pełnił do dnia 19 sierpnia 1934 r. stały nauczyciel tej szkoły p. Milówka, zaś od dnia 20 sierpnia 1934 r. profesor gimnazjum męskiego p. Karol Parchatka.

b) **Polska szkoła wydziałowa męska:**

Dnia 15 czerwca 1934:	**Dnia 20 sierpnia 1934:**	**Dnia 16 stycznia 1935:**
Klasa III 1 oddział		
„ IV 2 oddziały	Klasa IV 2 oddziały	Klasa IV 2 oddziały
„ V 3 „	„ V 2 „	„ V 2 „
„ VI 4 „	„ VI 3 „	„ VI 3 „
„ VII 2 „	„ VII 3 „	„ VII 3 „
„ VIII 2 „	„ VIII 2 „	„ VIII 2 „
„ IX 1 oddział	„ IX 1 oddział	„ IX 1 oddział
Razem: 15 oddział.	Razem: 13 oddział.	Razem: 13 oddział.
z 618 uczniami, w tem 489 miejscowych i 129 pozamiejscowych.	z 558 uczniami, w tem 419 miejscowych i 139 pozamiejscowych.	z 556 uczniami, w tem 426 miejscowych i 130 pozamiejscowych.

Dotychczasowy kierownik szkoły wydziałowej męskiej p. Franciszek Śniehota decyzją Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 28 marca 1935 r. Nr. B. P. 4280/35 przeniesiony został w stan nieczynny, a funkcje kierownika szkoły pełni obecnie stały nauczyciel tej szkoły p. Aleksander Rzeszótko. W czasie od dnia 29 stycznia 1935 r. do dnia 8 marca 1935 r. obowiązki kierownika szkoły pełnił kierownik szkoły mniejszościowej męskiej p. Holona. W dniu 16 stycznia 1935 r. zatrudniano w szkole 19 sił nauczycielskich.

c) Szkoła wydziałowa żeńska dla mniejszości językowej niemieckiej.

Dnia 15 czerwca 1934:				Dnia 20 sierpnia 1934:				Dnia 16 stycznia 1935:			
Klasa	III	1	oddział								
„	IV	1	„	Klasa	IV	1	oddział	Klasa	IV	1	oddział
„	V	2	oddziały	„	V	1	„	„	V	1	„
„	VI	2	„	„	VI	2	oddziały	„	VI	2	oddziały
„	VII	2	„	„	VII	1	oddział	„	VII	1	oddział
„	VIII	2	„	„	VIII	1	„	„	VIII	1	„
„	IX	1	oddział	„	IX	1	„	„	IX	1	„
Razem:		11	oddział.	Razem:		7	oddział.	Razem:		7	oddział.

z 382 uczenicami, w tem 287 miejscowych i 95 pozamiejscowych.	z 268 uczenicami w tem 207 miejscowych i 61 pozamiejscowych.	z 250 uczenicami, w tem 196 miejscowych i 54 pozamiejscowych.

Obowiązki kierownika pedagogicznego i administracyjnego szkoły pełni p. Renowicz. Dnia 16 stycznia 1935 r., zatrudniano w szkole 9 sił nauczycielskich.

d) Szkoła wydziałowa męska dla mniejszości językowej niemieckiej:

Dnia 15 czerwca 1934:				Dnia 20 sierpnia 1934:				Dnia 16 stycznia 1935:			
Klasa	III	1	oddział								
„	IV	2	oddziały	Klasa	IV	1	oddział	Klasa	IV	1	oddział
„	V	2	„	„	V	1	„	„	V	1	„
„	VI	2	„	„	VI	2	oddziały	„	VI	2	oddziały
„	VII	2	„	„	VII	1	oddział	„	VII	1	oddział
„	VIII	2	„	„	IX	1	„	„	VIII	1	„
„	IX	1	oddział	„	VIII	1	„	„	IX	1	„
Razem:		12	oddział.	Razem:		7	oddział.	Razem:		7	oddział.

z 398 uczniami, w tem 335 miesjcowych i 63 pozamiejscowych.	z 305 uczniami, w tem 265 miejscowych i 40 pozamiejscowych.	z 281 uczniami, w tem 281 miejscowych.

Obowiązki kierownika szkoły pełni p. Holona. Z początkiem II. półrocza szkolnego 1934/35 zatrudniano w szkole 9 sił.

Budżet.

W okresie sprawozdawczym wynosiły wydatki na szkolnictwo wydziałowe (patrz budżet Dz. VI. Rozdz. D) 364.942,76 zł

Z rozdziału F. § 40 „Na ubezpieczenie nauczycieli" przypada dla personelu szkół wydziałowych 9.398,01 „

czyli razem: 374.340,77 zł

z której to kwoty przypada:

na wydatki osobowe . . .	322.220,57 zł	
„ „ rzeczowe . . .	52.120,20 „	
Tytułem taks szkolnych wpłynęło		126.823,33 „
Niedobór pokryty przez miasto wynosił więc .		247.517,44 zł

Do 1 ucznia szkoły wydziałowej dopłacało miasto w roku obrachunkowym 1934/35

150,38 zł.,

biorąc za podstawę frekwencję z dnia 16 stycznia 1935 r.

Wydatki nadzwyczajne, nie wykazane powyżej, wynosiły 970,— zł.

C. Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

Miasto utrzymuje nadal dwa zakłady średnie, a to miejskie gimnazjum męskie im. Mikołaja Kopernika, którego klasy V. do VIII. są typu matematyczno-przyrodniczego, zaś klasy I. i II. (dawniejsze klasy III. i IV.) prowadzone są według nowych programów gimnazjalnych. Przy gimnazjum tem istnieją dla mniejszości językowej niemieckiej. W gimnazjum żeńskiem klasy V. do VIII. typu humanistycznego prowadzone są według dawnych programów, zaś klasy I. i II. (dawniejsze klasy III. i IV.) według nowych programów gimnazjalnych. Istniejący przy gimnazjum żeńskiem zakład dla mniejszości językowej niemieckiej dekretem Pana Wojewody Śląskiego z dnia 16 lipca 1934 r. Nr. O. P. III — 246/2 został rozwiązany zgodnie z prezpisami art. 122 Konwencji Genewskiej z dnia 15 czerwca 1922 r., zaś z początkiem roku szkolnego 1934/35 utworzone zostały przy tym zakładzie klasy mniejszościowe.

Statystyka.

a) Miejskie gimnazjum żeńskie:

Frekwencja przedstawia się jak następuje:

Dnia 15 czerwca 1934:				Dnia 20 sierpnia 1934:				Dnia 16 stycznia 1935:			
Klasa	1	3	oddziały	Klasa	1	3	oddziały	Klasa	I	3	oddziały
„	IV	3	„	„	II	3	„	„	II	3	„
„	V	2	„	„	V	2	„	„	V	2	„
„	VI	1	oddział	„	VI	2	„	„	VI	2	„
„	VII	1	oddział	Klasa	VII	1	oddział	„	VII	1	oddział
„	VIII	1	„	„	VIII	1	„	„	VIII	1	„
Razem:		11	oddział.	Razem:		12	oddział.	Razem:		12	oddział.
z 391 uczenicami, w tem 337 miejscowych i 54 pozamiejscowych.				z 462 uczenicami, w tem 395 miejscowych i 67 pozamiejscowych.				z 464 uczenicami, w tem 410 miejscowych i 54 pozamiejscowych.			

b) Klasy dla mniejszości językowej niemieckiej:

Dnia 15 czerwca 1934:			Dnia 20 sierpnia 1934:			Dnia 16 stycznia 1935:		
Klasa	I	1 oddział						
„	IV	1 oddział	Klasa	II	1 oddział.	Klasa	II	1 oddział.
„	V	1 „	„	V	1 „	„	V	1 „
„	VI	1 „	„	VI	1 „	„	VI	1 „
„	VII	1 „	„	VII	1 „	„	VII	1 „
„	VIII	1 „	„	VIII	1 „	„	VIII	1 „
Razem:		6 oddział.	Razem:		5 oddział.	Razem:		5 oddział.
z 110 uczenicami, w tem 75 miejscowych i 35 pozamiejscowych.			z 72 uczenicami, w tem 54 miejscowych i 18 pozamiejscowych.			z 64 uczenicami, w tem 48 miejscowych i 16 pozamiejscowych.		

Dyrektorką gimnazjum jest p. Irena Wojciechowska.

c) Miejskie gimnazjum męskie im. Mikołaja Kopernika:

Dnia 15 czerwca 1934:			Dnia 20 sierpnia 1934:			Dnia 16 stycznia 1935:		
Klasa	I	3 oddziały	Klasa	I	2 oddziały	Klasa	I	2 oddziały
„	IV	2 „	„	II	3 „	„	II	3 „
„	V	2 „	„	V	2 „	„	V	2 „
„	VI	2 „	„	VI	2 „	„	VI	2 „
„	VII	2 „	„	VII	1 oddział	„	VII	1 oddział
„	VIII	2 „	„	VIII	2 oddziały	„	VIII	2 oddziały
Razem:		13 oddział.	Razem:		12 oddział.	Razem:		12 oddział.
z 376 uczniami, w tem 267 miejscowych i 109 pozamiejscowych.			z 388 uczniami, w tem 287 miejscowych i 101 pozamiejscowych.			z 382 uczniami, w tem 285 miejscowych i 97 pozamiejscowych.		

d) Klasy dla mniejszości językowej niemieckiej:

Dnia 15 czerwca 1934:			Dnia 20 sierpnia 1934:			Dnia 16 stycznia 1935:		
Klasa	I	1 oddział	Klasa	II m.	1 oddział	Klasa	II m.	1 oddział
„	IV	1 „	„	V m.	1 „	„	V m.	1 „
„	V	1 „	„	VI m.	1 „	„	VI m.	1 „
Razem:		3 oddziały	Razem:		3 oddziały	Razem:		3 oddziały
z 59 uczniami, w tem 37 miejscowych i 22 pozamiejscowych.			z 51 uczniami, w tem 30 miejscowych i 21 pozamiejscowych.			z 49 uczniami, w tem 28 miejscowych i 21 pozamiejscowych.		

Dyrektorem zakładu jest nadal p. dr. Steuer.

Utrzymanie.

Podobnie jak w latach ubiegłych, tak i w okresie sprawozdawczym utrzymywało miasto gimnazja miejskie z własnych funduszów.

Taksy administracyjne pobierano w gimnazjach w dotychczasowej wysokości, t. j. w kwocie 220,— zł. rocznie od ucznia.

Dzieci rodziców niezamożnych, oraz dzieci funkcjonarjuszów państwowych, komunalnych i wojskowych zawodowych korzystały z 50% zniżki taksy administracyjnej, jeżeli z zachowania wykazały conajmniej postępy dobre i z poszczególnych przedmiotów naukowych conajmniej postępy dostateczne.

Pomieszczenie.

Gimnazjum męskie mieści się w gmachu przy ul. Jagiellońskiej, zaś gimnazjum żeńskie przy ul. 3-go Maja.

W godzinach wieczornych korzystają z ubikacyj obu zakładów miejscowe towarzystwa kulturalno-oświatowe, zaś z sal gimnastycznych towarzystwa sportowe i gimnastyczne.

Aule obu zakładów w godzinach wieczornych używane są przez miejscowe towarzystwa śpiewacze.

Higjena szkolna.

Lekarką szkolną gimnazjum żeńskiego jest p. Dr. Kamila Zdaniewska - Jentysowa, zaś lekarzem szkolnym gimnazjum męskiego do końca sierpnia 1934 r. był p. Dr. Józef Śmieja. Od dnia 1 września 1934 r. powierzono funkcje lekarza szkolnego p. Dr. Koniecznemu.

Dla obu zakładów zaprowadzono również opiekę lekarsko-dentystyczną, którą wykonuje lekarz-dentysta p. Bronisława Gabryś - Grzybowska.

Budżet.

Według zamknięcia rachunkowego wynosiły wydatki na szkolnictwo średnie ogólno-kształcące w r. obrachunkowym 1934/35 (patrz Dz VI. Rozdz. E, wydatki zwyczajne) 386.460,33 zł

Z rozdziału F. § 40 „Na ubezpieczenie nauczycieli przypada dla personelu szkół średnich ogólnokształcących . . . . 7.831,67 „

Razem: 394.292.00 zł

Z tej kwoty przypada:

a) na wydatki osobowe . . .	343.421,75 zł	
b) „ „ rzeczowe . . .	50.870,25 „	

Dochody wynosiły:

a) z opłat szkolnych	144.683,69 zł	
b) z subwencji wojewódzkiej . .	70.170,21 „ =	214.853,90 zł

czyli 54,49% ogólnych wydatków.

Niedobór pokryty przez miasto wynosił . . . 179.438,10 zł

Do jednego ucznia wzgl. uczenicy szkól średnich ogólnokształcących dopłaciło miasto w okresie sprawozdawczym, biorąc za podstawę frekwencję uczniów i uczenic według stanu z dnia 16 stycznia 1935 r.

181,11 zł.

Wydatki nadzwyczajne wynosiły 8.683,12 zł.

D. Szkolnictwo zawodowe.

a) Publiczne szkoły dokształcające zawodowe.

Na początku okresu sprawozdawczego istniały na terenie miasta dwie publiczne szkoły dokształcające zawodowe (przemysłowe) męskie, 1 szkoła dokształcająca zawodowa (przemysłowa) żeńska i 1 szkoła dokształcająca zawodowa (handlowa) koedukacyjna. Szkoły dokształcające zawodowe przemysłowe uchwałami Korporacyj miejskich z dnia 28 grudnia 1934 r. i 24 stycznia 1935 r. połączono od II-go półrocza roku szkolnego 1934/35 w jedną szkołę pod nazwą: „Publiczna szkoła dokształcająca zawodowa I." Połączenie szkół nastąpiło ze względów oszczędnościowych, a to temwięcej, że umieszczone są w jednym budynku, t. j. na parterze gmachu b. szkoły budowlanej przy ul. Wojewódzkiej 45. W związku z połączeniem szkół zwolniono długoletniego ubocznego kierownika szkoły dokształcającej II. p. Stanisława Rzeszowskiego.

Szkoły dokształcające pomieszczone były w następujących gmachach:

a) publiczna szkoła dokształcająca zawodowa I. (przemysłowa) męska na parterze gmachu b. szkoły budowlanej przy ul. Wojewódzkiej 45,

b) publiczna szkoła dokształcająca zawodowa V. (żeńska) do końca roku szkolnego 1933/34 pomieszczoną była w gmachu szkoły powszechnej nr. 2 przy ul. Bartosza Głowackiego, zaś od dnia 20 sierpnia 1934 r. w gmachu przy ul. Wojewódzkiej 45,

c) publiczna szkoła dokształcająca zawodowa VI. (kupiecko-handlowa) mieści się nadal w gmachu szkoły powszechnej nr. 2 przy ul. Bartosza Głowackiego.

Kierownikami szkół dokształcających zawodowych byli:

a) p. Bakoś Mieczysław kierownikiem tymczasowym publicznej szkoły dokształcającej zawodowej I,

b) p. Majorówna Marja kierowniczką szkoły zawodowej V. do dnia 31 grudnia 1934 r., zaś od 1 stycznia 1935 r. funkcje kierowniczki szkoły pełni p. Elżbieta Buszmanówna,

c) p. Bartoszewicz Stanisław jest nadal stałym kierownikiem publicznej szkoły dokształcającej zawodowej VI. (kupiecko-handlowej).

Frekwencja uczniów publicznych szkól dokształcających zawodowych przedstawiała się jak następuje:

a) **w dniu 15 czerwca 1934 r.**

Publiczna	szkoła	dokszt.	zawodowa	I.	klas	13	uczniów	493
„	„	„	„	II.	„	14	uczniów	535
„	„	„	„	V.	„	3	uczenic	86
„	„	„	„	VI.	„	8	uczniów	203
							uczenic	33
				razem:	klas	38	uczniów uczenic	1350

b) **w dniu 20 sierpnia 1934 r.**

Publiczna	szkoła	dokszt.	zawodowa	I.	kłas	15	uczniów	535
„	„	„	„	II.	„	14	uczniów	472
„	„	„	„	V.	„	3	uczenic	76
„	„	„	„	VI.	„	7	uczniów	227
							uczenic	40
				razem:	klas	39	uczniów uczenic	1350

c) **w dniu 16 stycznia 1935 r.**

Publiczna	szkoła	dokszt.	zawodowa	I.	klas	31	uczniów	1097
„	„	„	„	V.	„	3	uczenic	83
„	„	„	„	VI.	„	8	uczniów	226
							uczenic	55
				razem:	klas	42	uczniów uczenic	1461

W roku szkolnym 1934/35 zatrudniano w publicznych szkołach dokształcających zawodowych ogółem 31 nauczycieli, a mianowicie:

	stałych	tymcz.	kontr.	dochodz.	razem
a) publ. szkoła dokszt. zawodowa I, b) II	3	2	9	8	22
c) „ „ „ „ V.	—	—	2	2	4
d) „ „ „ „ VI.	3	—	1	1	5
Razem:	6	2	12	11	31

Wydatki na szkolnictwo dokształcające zawodowe w roku obrachunkowym 1934/35 wynosiły:

1. a) na wydatki osobowe szkoły dokszt. zaw. I—V.	75.665,92	zł
b) na wydatki rzeczowe szkoły dokszt. zaw. I—V.	11.985,66	„
2. a) na wydatki osobowe szkoły dokszt. zaw. VI.	29.191,60	„
b) na wydatki rzeczowe szkoły dokszt. zaw. VI.	377,40	„
3. na ognisko młodzieży tych szkół	900,00	„
4. z Dz. VI. Rozdz. F (ubezpieczenie nauczycieli) przypada na szkoły dokształcające zawodowe .	4.385,74	„
Razem:	122.506,32	zł

Dochody składały się:

a) z opłat szkolnych od rzemieślników i przemysłowców na rzecz publicznych szkół dokształc. I—V.	16.650,20	zł.
b) z opłat szkolnych od pracodawców kupieckich na rzecz publicznej szkoły dokszt. zawodowej VI. .	5.513,84	„
c) z subwencji wojewódzkiej dla szkół I—V. . .	39.394,—	„
d) „ „ „ szkoły VI. . .	17.631,—	„
Razem:	79.189,04	zł

Niedobór pokryty przez miasto wynosił: 43.317,28 zł.

Do 1 ucznia wzgl. uczenicy publicznych szkół dokształcających zawodowych dopłacało miasto w okresie sprawozdawczym, biorąc za podstawę frekwencję uczniów i uczenic według stanu z dnia 15 stycznia 1935 r.

29,65 zł.

b) **Miejska szkoła handlowa.**

Miejska szkoła handlowa pomieszczona jest nadal w gmachu przy ul. Krakowskiej 78. Szkoła jest koedukacyjną 3-klasową ze specjalną klasą IV. o kierunku ekonomiczno-handlowym. W dniu 15 czerwca 1934 r. liczyła szkoła 4 klasy i 146 uczniów i uczenic, w tem 63 miejscowych i 83 pozamiejscowych.

W dniu 20 sierpnia 1934 r. (początek roku szkolnego) liczyła szkoła 4 klasy z ogólną liczbą uczniów i uczenic 151, w tem 56 miejscowych i 95 pozamiejscowych.

Na początku II-go półrocza roku szkolnego 1934/35, t. j. dnia 16 stycznia 1935 r. liczyła szkoła 148 uczniów i uczenic, w tem 55 miejscowych i 93 pozamiejscowych.

Dyrektorem szkoły był p. Antoni Czylok.

W roku szkolnym 1934/35 pracowało w szkole poza dyrektorem 5 nauczycieli etatowych, 3 nauczycieli kontraktowych i częściowo 1 nauczyciel będący na etacie gimnazjum męskiego im. Mikołaja Kopernika.

Szkołę utrzymuje miasto.

Sposób pobierania taks oraz ich wysokość nie uległy zmianie.

Skarb Śląski w okresie sprawozdawczym przyznał miastu tytułem subwencji na utrzymanie szkoły handlowej 8.000,— zł.

Według zamknięcia rachunkowego na rok obrachunkowy 1934/35 wynosiły:

I. Wydatki:

a) wydatki osobowe . . .	52.710,99 zł	
b) wydatki rzeczowe . .	11.368,77 „	
	Razem:	64.079,76 zł

II. Dochody:

a) z taks szkolnych . . .	24.350,10 zł	
b) z subwencji wojewódzkiej	8.000,00 „ =	32.350,10 zł
Niedobór pokryty przez miasto wynosił zatem:		31.729,66 zł

Do jednego ucznia wzgl. uczenicy miasto dopłacało w roku obrachunkowym 1934/35

214,39 zł.

Wydatki nadzwyczajne wynosiły 2.997,16 zł.

Ogólne zestawienie wydatków na szkolnictwo i wychowanie fizyczne w roku obrachunkowym 1934/35.

Oznaczenie szkół	Wydatki zwyczajne zł	Wydatki nadzwyczajne zł	Wpływy z taks, subwencyj itp. zł	Niedobór zł
Szkoły powszechne . . .	411 103 63	27 340,—	1 881,76	436 561,87
Wydatki przedszkolne . .	2 117 52	—	—	2 117,52
Szkoły wydziałowe . . .	374 340,77	950,—	126 823,33	248 467,44
Szkoły średnie ogólnokształcące	394 292,—	8 683,12	214 853,90	188 121,22
Szkoły dokształcające zawodowe	122 506,32	—	79 189,04	43 317,28
Szkoła handlowa , . . .	64 079,76	2 997,16	32 350 10	34 726,82
Wydatki związane z wychowaniem fizycznem ludności (boiska, popieranie towarzystw sportowych, przysposobienia wojskowojskowego itp.) . . .	24 999 24	—	—	24 999,24
Razem:	1 393 439,24	39 970,28	455 098,13	978 311,39

KULTURA I SZTUKA.

Teatr Miejski.

Teatr Miejski prowadziło w dalszym ciągu Towarzystwo Przyjaciół Teatru Polskiego na podstawie kontraktu, zawartego pomiędzy gminą miasta Katowic a Zarządem Towrzystwa Przyjaciół Teatru Polskiego na początku sezonu gry 1931/32. Według kontraktu miasto oddaje Towarzystwu gmach bezpłatnie, ponadto ponosi wydatki za opał i światło, opłaca mistrza teatralnego, 1 stolarza, 2 elektryków, 2 portjerów, stróża nocnego, szatnierki, bileterki, uprzątaczki i posługaczki. Tytułem subwencji wypłaciło miasto Towarzystwu Przyjaciół Teatru Polskiego na cele przedstawień teatralnych polskich w Katowicach w okresie sprawozdawczym 43.200,— zł.

Dyrektorem Teatru Polskiego jest nadal p. dyrektor Marjan Sobański.

W okresie sprawozdawczym Teatr Polski prowadził tylko dział dramatyczny.

Przedstawienia dla mniejszości językowej niemieckiej urządzała w dalszym ciągu Niemiecka Gmina Teatralna, której Towarzystwo Przyjaciół Teatru Polskiego odstępowało gmach Teatru na 2 dni w tygodniu i w ostatnią niedzielę w miesiącu. Niemiecka Gmina Teatralna nie posiadała własnego zespołu aktorskiego i w dalszym ciągu sprowadzała do Katowic Teatr Niemiecki z Bytomia. Gminie Teatralnej Niemieckiej wypłacono tytułem subwencji 1.000,— zł.

Wydatki na Teatr, poniesione przez miasto, wynosiły w okresie sprawozdawczym:

a) na utrzymanie gmachu i urządzenia wewnętrzn.	127.439,71 zł
b) wynagrodzenie personelu technicznego, opłacanego przez miasto	47.556,52 „
c) subwencja dla Towarzystwa Przyjaciół Teatru Polskiego i Niemieckiej Gminy Teatralnej . .	44.200,— „
Razem:	219.196,23 zł
Dochód z opłat z szatni i z czynszu dzierżawnego za bufet teatralny wynosił	36.807,10 zł
Niedobór czyli wydatki na Teatr włącznie subwencji wynosiły w okresie sprawozdawczym:	182.389,13 zł

Audycje muzyczne dla młodzieży szkolnej.

W okresie sprawozdawczym urządzano bezpłatne audycje muzyczne dla młodzieży szkolnej, zaprowadzone z końcem roku 1933.

Audycje te finansowało miasto oraz Urząd Wojewódzki Śląski. Wykonawcami byli członkowie Towarzystwa Muzycznego.

W okresie sprawozdawczym koszta koncertów szkolnych, poniesione przez miasto, wynosiły 2.090,— zł, przyczem jeden koncert kosztował przeciętnie 335,— zł. Kwoty te wypłacano Towarzystwu Muzycznemu, które ze swej strony opłacało wykonawców koncertów, będących przeważnie muzykami bezrobotnymi.

Ogólne wydatki na cele kulturalno-oświatowe.

Tytułem dalszych wydatków na cele kulturalno-oświatowe wydano:

a) na subwencjonowanie bibljotek, towarzystw kulturalno-oświatowych, na stypendja itp. . .	16.611,36 zł
b) na subwencjonowanie Śląskiej Pomocy Naukowej	30.000,— „
c) Subwencja na rzecz Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą i na rzecz Gimnazjum Polskiego w Bytomiu (z nadwyżek budżetowych) . .	10.000,— „
d) inne wydatki działu VII. budżetu	46.774,— „
Razem:	103.385,36 zł

Ogólne wydatki **zwyczajne** na oświatę wynosiły w roku obrachunkowym 1934/35:

a) wydatki na szkolnictwo i wychowanie fizyczne	1.393.439,24 zł
b) wydatki na Teatr	219.196,23 „
c) „ na kulturę i sztukę	49.185,36 „
Razem:	1.661.820,83 zł

Ponieważ ogólne wydatki **zwyczajne** miasta Katowic w roku obrachunkowym 1934/35 wynosiły 8.975.486,70 zł, zatem wydatki na oświatę, wychowanie fizyczne oraz na kulturę i sztukę w okresie sprawozdawczym wynosiły 18,52% wydatków ogólnych.

Opieka społeczna i szpitalnictwo.

I. Opieka nad Macierzyństwem, Dziećmi i Młodzieżą.

A. Stacje Opieki nad Matką i Dzieckiem.

Na terenie miasta Katowic istnieje siedem stacyj opieki nad matką i dzieckiem.

Stacje pomieszczone są w następujących budynkach:

Dzielnica I.

a) w Żłóbku miejskim przy ul. Strzeleckiej 11, pod kierownictwem dr. Roszaka,
b) w domu sypialnym kopalni Wujek przy ul. Kochłowickiej 8, pod kierownictwem dr. Czechanowskiego,

Dzielnica II.

a) w gmachu b. ratusza w Zawodziu, pod kierownictwem dr. Adamczyka,
b) w Zakładzie Ks. Markiefki w Bogucicach, pod kierownictwem dr. Skupina,

Dzielnica III.

a) w gmachu b. ratusza w Załężu, pod kierownictwem dr. Głucha,
b) w domu Sióstr Służebniczek Marji przy ulicy Dębowej 23, pod kierownictwem dr. Szczepańskiego,

Dzielnica IV.

a) w gmachu b. ratusza w Ligocie, pod kierownictwem dr. Malinowskiego.

Porada dla dzieci odbywa się w stacjach jak dotąd raz w tygodniu w godzinach popołudniowych z wyjątkiem stacji przy żłóbku miejskim, która jest czynną dwa razy w tygodniu.

Jak w ubiegłych latach tak i w okresie sprawozdawczym odbywały się w każdej stacji raz w miesiącu porady lekarskie dla niewiast ciężarnych.

Ruch w stacjach przedstawiał się jak następuje:

1. Poradnia dla matek i dzieci:

Ogólna liczba dzieci, objętych poradą i opieką miejskich poradni w pierwszym dniu roku sprawozdawczego wynosiła		3.619	
w tem dzieci:			
ślubnych	3.173		
nieślubnych	446		
Liczba dzieci przyjętych w ciągu roku wynosiła		1.333	4.716
w tem dzieci:			
w wieku od 0—12 miesięcy	1.300		
w wieku od 1—2 lat	68		
ślubnych	1.114		
nieślubnych	254		
z tych:			
karmiono piersią	743		
dokarmiano	483		
karmiono sztucznie	142		
Liczba dzieci wypisanych w ciągu roku (powyżej 2 lat) wynosiła		2.178	
w tem dzieci:			
ślubnych	1.753		
nieślubnych	425		
Liczba dzieci zmarłych wynosiła		38	2.216
w tem dzieci:			
ślubnych	25		
nieślubnych	13		
Ogólna liczba dzieci w ostatnim dniu roku sprawozdawczego wynosiła			2.775
W tem dzieci pochodzenia:			
ślubnego	2.509		
nieślubnego	262		
Ogólna ilość dzieci zbadanych przez lekarzy . . .			16.246
Liczba odwiedzin dom. dokon. przez pielęgniarki . .			2.384
Wysłano do szpitala dla dzieci			44
Wysłano do przychodni dla dzieci			371

2. Przychodnie dla niewiast ciężarnych.

Liczba niewiast ciężarnych w pierwszym dniu roku sprawozdawczego	1	zam.	—	niezam.	razem	1
Liczba niewiast ciężarnych zapisanych w ciągu roku . . .	27	„	4	„	„	31
Liczba odbytych porodów . .	22	„	4	„	„	26
Liczba niewiast ciężarnych w ostatnim dniu roku sprawozdawczego	6	„	—	„	„	6

3. Opieka materjalna.

Matkom ubogim udzielają stacje również środków odżywczych. W ubiegłym roku sprawozdawczym wydano bezpłatnie w stacjach:

cukru	3.000 kg.,
grysiku	373 kg.
sucharek	470 paczek
tranu	10 litrów.

B. Kuchnie mleka.

Miasto utrzymuje trzy kuchnie mleka, które mieszczą się w następujących budynkach miejskich:

a) w dzielnicy I. w szpitalu dla dzieci,

b) „ II. w b. ratuszu w Zawodziu,

c) „ III. w Domu Młodzieży przy ulicy Wojciechowskiego 99.

W roku sprawozdawczym zakupiono dla kuchni 256.045 ltr. mleka słodkiego.

Z tego wydano w butelkach po 200 gramów na koszt:

osób prywatnych	130.115	butelek
Urzędu Opieki nad ubogimi	171.575	„
Urzędu Opieki nad bezrobotnymi . . .	957.727	„
Urzędu Opieki nad inwalidami wojenno-powst.	844	„
Ochronki miejskiej przy ulicy Raciborskiej .	5.735	„
razem:	1.265.996	butelek

Z kuchni mleka korzysta miesięcznie przeciętnie 900 osób.

Specjalnych mieszanek według recepty lekarskiej sporządzono ogółem 142.436 porcyj.

C. Wysyłka dziatwy szkolnej do uzdrowiska dla dzieci miasta Katowic w Gorzycach Śląskich.

Jak w ubiegłych latach tak i w roku sprawozdawczym uzdrowisko im. Prezydenta R. P. Mościckiego w Gorzycach czynne było przez cały rok w turnusach miesięcznych z wyjątkiem miesięcy listopada i kwietnia. W ciągu roku wysłano do Gorzyc 957 dzieci, w tem 535 dziewcząt i 422 chłopców. Wysyłka dzieci do Gorzyc odbywała się w sposób ustalony w latach ubiegłych. Przez zakład ten od dnia jego otwarcia t. j. 19 maja 1930 do dnia 11. IV. 1935 r. przeszło 4.689 dzieci.

Skład personelu w Gorzycach nie uległ zasadniczej zmianie w roku sprawozdawczym.

Funkcje lekarza zakładowego sprawuje nadal dr. Tumułka z Wodzisławia.

Chorób zakaźnych w roku sprawozdawczym nie stwierdzono. Przypadków infekcji również nie było. Taksamo nieszczęśliwych wypadków nie notowano. Ogólne wyniki pobytu dzieci w uzdrowisku w Gorzycach były dodatnie.

Przeciętny przyrost wagi dziecka wahał się od 2 do 4 kg., notowano jednak wyjątkowe wypadki, kiedy zwiększenie wagi doszło do 8 kg. Każde dziecko przebywa w Gorzycach przez 30 dni.

Posiłki podaje się pięć razy dziennie i w objętości według potrzeby. Ogólne wydatki na utrzymanie dzieci, personelu, zakładu, ogrodu warzywnego, parku, łąk i stawów w roku rachunkowym 1934/35 wynosiły 104.154,96 zł. Tytułem zwrotu kosztów utrzymania dzieci przez kasy chorych i innych zobowiązanych wpłynęło 11.891,88 zł, a z gospodarstwa 9.947,31 zł, czyli razem 21.839,19 zł. Czyste wydatki na Gorzyce wynosiły zatem 82.315,77 zł. Dzienny koszt wyżywienia dziecka wynosi przeciętnie 1,23 zł.

D. Drużyny Jordanowskie — Półkolonje wakacyjne.

Wzorem lat ubiegłych urządzono wspólnie z Urzędem Wojewódzkim Śląskim w czasie feryj letnich półkolonje wakacyjne pod nazwą „Drużyny Jordanowskie“.

W roku ubiegłym brało udział w Drużynach Jordanowskich 4.200 dzieci. Ilość wydanych porcyj wynosiła 109.200. Na dożywianie dostarczono:

4.310	sztuk bułek
29.848 1/8	kg. chleba.
8.762	litrów mleka słodkiego
1,307	kg. masła
4.280	kg. kiełbasy
52.500	kostek kawowych
397	kg. cukru.

Ogólne koszty akcji Drużyn Jordanowskich letnich wynosiły, bez uwzględnienia wartości produktów dostarczonych bezpośrednio przez Miejski Komitet Lokalny Funduszu Pracy, 13.618,08 zł. Z tego pokryto:

z funduszów wojewódzkich	6.720,13 zł
„ miejskich	6.335,95 „
„ Miejskiego Komitetu Lok. Fund. Pracy	542,— „
Dar p. radcy Czaplickiego	20,— „
razem:	13.618,08 zł

W celu zaopiekowania się biedną dziatwą szkolną w czasie feryj zimowych, zorganizowano wspólnie z Śląskim Urzędem Wojewódzkim w roku ubiegłym zimowe Drużyny Jordanowskie.

Na dożywianie dzieci biorących udział w zimowych Drużynach Jordanowskich przydzielił Wojewódzki Komitet Funduszu Pracy 5.400 kg. mąki żytniej i 10.800 kostek kawowych. Prócz tego przekazało Województwo 1.728 zł. Za kwotę tą zakupiono:

1.844 ltr. mleka
426 kg. masła
15 kg. kiełbasy
1.213 sztuk bułek.

Zgodnie z zarządzeniem Wydziału Oświecenia Publicznego utworzono 5 ośrodków z 36 drużynami. Jedna drużyna liczyła 50 dzieci. Każdy ośrodek przeprowadził 12 zbiórek. Zajęcia podczas zbiórek trwały 2 godziny, poczem następowało dożywianie. Na zajęcia zależnie od warunków atmosferycznych złożyły się gry i zabawy na wolnem powietrzu względnie w salach szkolnych i krótkie pogadanki. Dyżury utrzymywało nauczycielstwo.

E. Dożywianie ubogiej dziatwy szkolnej.

Sposób dożywiania biednej dziatwy szkolnej nie doznał w okresie sprawozdawczym zmiany.

Dla szkół i przedszkoli dostarczono dziennie 1.395 litrów mleka i 3.764 sztuk bułek. W ciągu roku sprawozdawczego przydzielono szkołom i przedszkolom ogółem 258.146 litrów mleka słodkiego i 701.768 sztuk bułek.

Koszta dożywiania w szkołach i przedszkolach wynosiły 83.230,75 zł.

Z tego pokryto:

z funduszów wojewódzkich	24.000,— zł
„ miejskich	34.994,40 „
„ Komitetu Lok. Fund. Pracy	24.236,35 „
razem:	83.230,75 zł

F. Przedszkola (ochronki).

Na terenie miasta Katowic istnieją następujące przedszkola:

Dzielnica I.:	Rok uruchomienia	Frekwencja
W Sierocińcu im. Dr. Mielęckiego . .	1934	56 dzieci
przy szkole im. M. Konopnickiej (2 oddziały)	1924/28	100 „
w Zakładzie SS. Elżbietanek O. I. . .	1891	
(2 odziały) O. II.	1933	110 „
przy szkole im. P. Skargi	1926	56 „
przy szkole im. Ks. Poniatowskiego . .	1925	74 „
w Żłóbku miejskim przy ul. Strzeleckiej .	1931	20 „
przy ulicy Raciborskiej	1928	36 „
pryw p. Szromowej przy ul. Julj. Ligonia	1928	71 „
przedszkole Rodziny Kolejowej . . .	1929	44 „
ochronka polsko-ewangelicka	1930	40 „
„ ewangelicka przy ul. Bankowej	1907	40 „
„ prywatna przy ul. Kościuszki (zlikwidowana w r. 1935)		
przy szkole im. E. Plater	1933	49 „
przedszkole prywatne niemieckie przy szk. Sienkiewicza ul. Stawowa . . .	1933	54 „
przedszkole P. K. O. (2 oddziały) . .	1932	80 „
przedszkole Tow. Polek w Karbowej (2 oddziały)	1934	55 „
przedszkole Gminy Izraelickiej . . .	1932	100 „
Dzielnica II. Bogucice-Zawodzie:		
w Zakł. SS. św. Jadwiga (3 oddziały) .	1920	160 „
w szkole ewang. im. Sobieskiego (2 oddz.)	1925	116 „
w szkole im. Królowej Jadwigi . . .	1933	170 „
przedszkole prywatne niemieckie . .	1935	45 „
Dzielnica III. Załęże-Dąb.		
W zakładzie SS. św. Jadwigi . . .	1899	70 „
przy szkole im. T. Rejtana	1927	60 „
„ „ „ J. Słowackiego (4 oddz.)	1927	133 „
„ „ „ Prez. Mościckiego . .	1932	56 „
„ „ „ Ks. Damrota . . .	1930	58 „
przedszkole Tow. Polek (3 oddziały) . .	1934	170 „
przedszkole pryw. niemieckie . . .	1934	50 „
przedszk. Tow. Polek przy szkole im. Krasińskiego	1934	79 „
w Zakładzie SS. Służ. Marji	1928	66 „
Dzielnica IV. Ligota-Brynów.		
przy szkole im. T. Kościuszki . . .	1932	50 „
„ „ „ St. Stalmacha . . .	1912	123 „
	razem:	2291 dzieci

Jak z powyższego zestawienia wynika, powstało od czasu objęcia Śląska przez Rząd Polski — w Katowicach 26 przedszkoli.

Na przedszkola wydało miasto w roku sprawozdawczym 8.629,15 zł.

G. Ogniska dla młodzieży męskiej.

Jak w ubiegłych latach tak i w okresie sprawozdawczym odstąpiono lokale Ogniska Młodzieży męskiej w Załężu i Dębie, stanowiące własność miasta, dla bezpłatnego użytku Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Załężu i Komisji świetlicowej Komitetu Lokalnego Funduszu Pracy.

H. Wychowanie zapobiegawcze.

W roku sprawozdawczym zgłoszono 28 wypadków do Urzędu, w których zażądano pomocy i zajęcia się dziećmi zagrożonemi upadkiem moralnym. Nie każdy wypadek nadawał się do stawienia wniosku o wdrożenie postępowania zapobiegawczego. W niektórych wypadkach wystarczyło zarządzenie stałej inwigilacji, odpowiednie pouczenie rodziców i obawa dziecka przed urzędowem wkroczeniem, aby spowodować poprawę.

Przedstawiono Sądowi 18 wniosków o wdrożenie postępowania zapobiegawczego. W liczbie tej było 11 chłopców i 7 dziewcząt. Sąd uznał potrzebę wychowania zapobiegawczego tylko w 5 wypadkach. Na skutek zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego umieszczono:

a) w Zakładzie wychow. im. Ks. Markiefki	2 chłopców	i	1	dziewczynę
b) w Krajowym Zakładzie w Cieszynie	3	„		
c) w Zakładzie w Jedłowniku	—	—	1	„

Umorzono postępowanie z powodu:

a) poprawy dziecka u 2 chłopców
b) ukończenia lat 18 u 1 chłopca.

Zawieszono postępowanie na przeciąg 1 roku w 1 wypadku.

Na końcu roku sprawozdawczego przebywało w zakładach wychowawczych 24 wychowanków, a to:

1. w Zakładzie Wychow. Ks. Markiefki	4	chłopc.	2	dziewcz.	razem	6	wych.
2. w Śląskim Zakładzie Wych. w Cieszynie	11	„	—		„	11	„
3. w Zakładzie Wych. w Jedłowniku	—	„	6	„	„	6	„
4. w opiece prywatnej	—	„	1	„	„	1	„
razem:	15	chłopc.	9	dziewcz.	razem	24	wych.

I. Kurs dla piastunek.

Podobnie jak w latach poprzednich odbywał się w roku sprawozdawczym przy Miejskim Żłóbku półroczny kurs dla piastunek.

Na początku roku sprawozdawczego uczęszczały na kurs 4 kandydatki. W ciągu roku przyjęto 13 kandydatek. Ukończyło kurs 10. Nieukończyły kursu 3 kandydatki, przeszły zatem na rok następny 4 kandydatki.

J. Opiekuństwo generalne i zawodowe.

a) Opieka generalna.

Z roku 1933 na rok 1934 przeszło wypadków opieki generalnej (ciężary opieki społecznej)	126
Przybyło wypadków w roku sprawozdawczym . .	32
Razem było wypadków:	158
W ciągu roku sprawozdawczego ubyło opiekuństw generalnych z powodu śmierci, adopcji, lub legitymacji dziecka	37
Pozostało z końcem roku sprawozdawczego pod opieką generalną	121

Skarg alimentacyjnych wytoczono	19
Z tego ukończono na korzyść pupila	8
Oddalono	4
W toku jest jeszcze	7

W 16-tu wypadkach miało miejsce wytoczenie skargi alimentacyjnej niemożliwe z powodu nieznajomości, śmierci, zaginięcia itp. ojców nieślubnych.

Tytułem alimentów ściągnięto od ojców nieślubnych w 16 wypadkach ogółem 908,32 zł.

W pozostałych wypadkach ściągnięcie alimentów było niemożliwe z powodu śmierci, bezrobocia, nieznanego pobytu itp.

b) Opieka zawodowa.

Z roku sprawozdawczego 1933 na r. 1934 przeszło	333	pupilów
W ciągu roku sprawozdawczego przybyło . .	112	„
razem:	445	pupilów

W ciągu roku sprawozdawczego ubyło z powodu:

a) śmierci dziecka	7 opiekuństw
b) legitymacji dziecka	3 opiekuństwa
c) adopcji dziecka	5 opiekuństw
d) wyprowadzenia się dziecka	7 opiekuństw
e) pełnoletności dziecka	2 opiekuństwa
f) przemianowania opiekuna	97 opiekuństw
g) innych przyczyn	8 opiekuństw
razem:	129 opiekuństw.

Pozostało z końcem roku 1934:

pod opieką generalną . . .	121 pupilów
pod opieką zawodową	316 „
razem:	437 pupilów.

Skarg alimentacyjnych wytoczono w 78 wypadkach, a mianowicie:

u władz sądowych w Katowicach	49
u władz sądowych pozamiejscowych	29

Ukończono skarg korzystnie dla dziecka w 42 wypadkach
Odalono . . . . „ 7 „
W toku jest jeszcze . . . . . „ 29 „

Rozpraw sądowych odbyło się 312 w tem:

u władz sądowych w miejscu	261
u władz sądowych pozamiejscowych, na których osobiście zastępował opiekun zawodowy pupilów . .	12
u władz sądowych pozamiejscowych, zastąpionych przez zastępców procesowych i na wniosek rozpoznania spraw w nieobecności powództwa	39

1. Sprawy alimentacyjne.

Ojcowie dzieci nieślubnych płacili na utrzymanie dzieci:

a) dobrowolnie opiekunowi . . .	w 34 wypadkach
b) przymusowo opiekunowi . . .	w 14 “
c) dobrowolnie matce nieślubnej . .	w 60 “

Na utrzymanie dzieci nie płacono alimentów z powodu:

a) bezrobocia ojca nieślubnego . .	w 40 wypadkach
b) śmierci ojca nieślubnego . . .	w 7 “
c) nieznajomości ojca nieślubnego . .	w 4 “
d) nieznanego pobytu ojca nieślubnego .	w 12 “
e) ukończenia przez pupila 16 roku życia .	w 16 “
f) przegrania sporu aliment.	w 13 “
g) nieukończenia sporu aliment. . .	w 16 “
razem:	w 108 wypadkach

2. Świadczenia pupilów.

a) rentę sierocą z ubezpieczenia socjalnego pobierało	18	dzieci
b) zaopatrzenie wojskowe	4	"
c) świadczenia z innych instytucyj . . .	3	"
razem:	25	dzieci

Alimentów wypłacono matkom nieślubnym oraz rodzinom pielęgnacyjnym przez ręce opiekuna, prócz świadczeń pupilów, ogółem 15.853,94 zł i 89.20 Mkn.

W roku sprawozdawczym odbyły się w Sądzie Grodzkim w Katowicach z ramienia Sądu Opiekuńczego 2 posiedzenia wszystkich radców sierot oraz opiekunów zawodowych.

W 8 wypadkach zastępował i prowadził opiekun zawodowy i generalny dochodzenia alimentacyjne, obcych władz opiekuńczych.

Pozatem udzielono stronom obcym i opiekunom prywatnym, zainteresowanym sprawami alimentacyjnemi wszelkich porad i informacyj, potrzebnych w postępowaniu alimentacyjnem.

K. Opieka nad kalekami.

Stan kalek na terenie miasta Katowic na końcu roku sprawozdawczego wynosił ogółem 45 osób, z której to liczby przekazano do badania lekarskiego 25 kalek. Ambulatoryjnie leczono 5 kalek.

Jednego kalekę umieszczono w szpitalu. W 9 wypadkach udzielono protezy. Na koszt kasy chorych leczyło się 6 kalek.

L. Urząd Sierocy.

Zakres prac Urzędu Sierocego nie uległ poważniejszym zmianom.

Celem skrócenia czasu wyczekiwania na ustanowienie opiekuna dla dzieci nieślubnych uzyskano od Administracji Szpitala Miejskiego nadsyłanie doniesień w kilka dni po urodzeniu takiego dziecka w szpitalu.

Organami wykonawczemi urzędu są radcowie sierocy, które to obowiązki pełnią w Katowicach w ilości 60 — bezpłatnie naczelnicy obwodowi, oraz zawodowo siostry miejskie w ilości 9.

Podział prac i ilość przeciętna za jeden kwartał załatwianych przez te organa spraw jest następująca:

Dzieln.	I.	31	radców sierot	321	spraw	4	siostry miej.	spraw	%	52
„	II.	12	„ „	117	„	2	„ „	„	%	19
„	III.	13	„ „	146	„	2	„ „	„	%	24
„	IV.	4	„ „	32	„	1	„ „	„	%	5
razem:		60	radców sierot	616	spraw	9	siostry miej.	spraw	%	100

Czynności te wykonano sprawnie i objektywnie.

Obrót i stan poszczególnych wypadków opiekuńczych w okresie od 1 I. 1934 do 31 III. 1935 r. był następujący:

Określenie	Stan z 1. 1. 34	Przybyło	Suma	Ubyło	Stan 31. 3. 35
Akta opiekuńcze	4 944	710	5 654	1 342	4 312
w tem:					
opiekuństw	3 543	506	4 049	970	3 079
kuratorstw	817	118	935	225	710
doradztw	584	86	670	147	523
Pupilów:	5 653	810	6 463	1 530	4 933
z tego:					
a) nieślubnego poch.	3 620	516	4 136	990	3 146
ślubnego pochodz.	2 033	294	2 327	540	1 787
b) półsierot	3 839	546	4 385	1 033	3 352
pełnosierot	1 814	264	2 078	497	1 581
c) płci męskiej	2 951	422	3 373	823	2 550
płci żeńskiej	2 702	288	3 090	707	2 383
Opieki sprawowane					
przez osoby prywatne	4 671	664	5 335	1 279	4 056
opiekuna zawodowego	459	69	597	131	396
matki pupilów	523	78	601	120	481
Sprawy familijno-spadkowe	42	6	48	12	36

II. Opieka nad inwalidami wojenno-powstańczymi i pozost. po nich rodzinami.

A. Samodzielny zakres działania.

Z funduszów wojewódzkich udzielono zapomóg w gotówce	4.242,60 zł
Z funduszów miejskich udzielono zapomóg w gotówce	3.134,— „
W naturaljach, ziemniaki, węgiel	11.844,50 “
razem:	19.221,10 zł

Prócz tego zaopatrzono biedne ofiary z wojny i powstań w artykuły żywnościowe, bezpłatne obiady oraz wysłano ich dzieci do uzdrowiska.

B. Zakres działalności poruczonej.

Za pośrednictwem Urzędu uzyskało z pośród ofiar wojenno-powstańczych:

a) 5 osób długoterminowe pożyczki z funduszów wojewódzkich na łączną kwotę	6.850,— zł
b) 1 osoba krótkoterminową pożyczkę na kwotę .	1.000,— “
c) 1 inwalida częściową kapitalizację swej renty na kwotę	972,— “
razem:	8.822,— zł

Z zarejestrowanych 60 ciężkouszkodzonych inwalidów otrzymało w roku sprawozdawczym 16 pracę, w tem 13 za pośrednictwem tutejszego Urzędu.

Przekazów do lekarza powiatowego celem zbadania niezdolności do pracy, wystawiono dla 83 osób.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono ponownie rejestrację bezrobotnych ciężkouszkodzonych oraz kandydatów na kurs straży leśnej i polowej.

Oprócz tego zaopinjował Urząd 5 wniosków o przydział miejsca na budowę kiosku do sprzedaży wyrobów tytoniowych.

III. Opieka ogólna.

a) kuchnie ludowe.

W obrębie miasta znajdowało się w okresie sprawozdawczym 18 kuchni ludowych, z których:

kuchnia przy kościele św. Piotra i Pawła
kuchnia przy ulicy Wojciechowskiego 63
kuchnia przy kopalni Kleofas

stoją pod bezpośrednim zarządem Urzędu Opieki Społecznej. Wymienione kuchnie wydały w roku sprawozdawczym ciepłych potraw 1.026.481 porcyj, z tego było 397.290 porcyj bezpłatnych.

Wydatki na utrzymanie tych kuchni ludowych wynosiły:

a) na koszty administracyjne	13.054,54 zł
b) na zakup produktów żywnościowych . . .	160.601,75 "
razem:	173.656,29 zł

Dochody składały się:

a) ze sprzedaży obiadów po 5 gr	32.449,55 zł
b) z subwencji wojewódzkiej	42.000,— „
razem:	74.449,55 zł

Niedobór pokryty przez miasto wzgl. Miejski Komitet Lok. Funduszu Pracy wynosił . . . 99.206,74 zł

Pozostałe kuchnie są instytucjami charytatywnemi i są przez Miejski Komitet Lokalny Funduszu Pracy wspierane naturaljami. Kuchnie te wydały 1.054.425 porcyj. Ogółem wydano zatem w kuchniach ludowych w roku sprawozdawczym 2.080.906 ciepłych obiadów.

b) Pomoc dla biednych dzieci przystępujących do I. Komunji św.

Dla biednej dziatwy przystępującej do I. Komunji św. wzgl. konfirmacji, udziela Magistrat co roku zapomogi.

Z tej akcji korzystało w roku sprawozdawczym ogółem 1.355 dzieci. Z tego było:

690 dzieci rodzin bezrobotnych
235 dzieci rodzin robotników z liczną rodziną
25 dzieci rodzin żyjących w rozwodzie
124 dzieci rodzin inwalidów
135 sierot wojennych.
95 sierot cywilnych
30 dzieci nieślubnych.

Zapomogi udzielono zasadniczo w naturaljach. Ogółem wydano:

572 ubrań dla chłopców
506 sukienek dla dziewcząt
1.084 par obuwia dla chłopców i dziewcząt
170,50 mtr. materjału na sukienki.

Ogólne koszta wynosiły 24.894,— zł, czyli przeciętnie 18,37 zł dla każdego dziecka.

c) Pomoc dla rencistów socjalnych.

W roku sprawozdawczym wypłacono rencistom socjalnym z okazji świąt Bożego Narodzenia jednorazowe zapomogi gwiazdkowe i zaopatrzono ich w ziemniaki. Korporacje miejskie uchwaliły na gwiazdkę 120.000,— zł, z czego na rencistów socjalnych przypada

kwota	9.220,— zł
wartość ziemniaków	18.256,— "
razem:	27.476,— zł

Centralna kartoteka opieki.

Zadaniem Centralnej Kartoteki jest uchwycić w jednej ewidencji wszystkich biednych, bezrobotnych itd. miasta Katowic, ubiegających się o pomoc materjalną względnie wspieranych tak ze strony urzędów, jak i też ze strony opieki prywatnej. Kartoteka ma przedewszystkiem zapobiec nadmiernemu wykorzystaniu środków przeznaczonych na opiekę społeczną. Doświadczenie bowiem wykazało, że osoby stroniące od stałego i pewnego zarobkowania wprowadziły urzędy i towarzystwa charytatywne w błąd o ich rzeczywistych stosunkach majątkowych i gospodarczych i niejednokrotnie czerpały z wszystkich możliwych źródeł zapomogi. Cierpiały na tem zaś osoby faktycznie zasługujący pod każdym względem na wsparcie, gdyż ograniczone fundusze na cele opieki społecznej, wykorzystane w niewłaściwy sposób przez osoby niesumienne, nie pozwalały na ich dostateczne zaopatrzenie. W tym celu przesyłają Urząd Opieki nad Ubogimi, Urząd Pośrednictwa Pracy i Urząd Opieki Społecznej każdorazowo po udzielonej i uskutecznionej wypłacie zapomóg wszelkie

wnioski i akta Centralnej Kartotece, która wystawia dla każdej pojedynczej osoby kartę indywidualną względnie uzupełnia ją, jeżeli znajduje się już w kartotece.

Od daty założenia Centralnej Kartoteki, t. j. od stycznia 1930 roku do końca marca 1935 roku wystawiono ogółem około 16.000 kart indywidualnych, a to:

a)	dla Urzędu Opieki nad Ubogimi .	5.000 kart
b)	" Urzędu Zdrowia . . .	1.500 ..
c)	„ Urzędu Opieki nad inwalid. .	2.000 „
d)	„ Urzędu Opieki nad Młodzieżą .	1.000 „
e)	„ Urzędu Pośrednictwa Pracy .	3.000 „
f)	„ rencistów socjalnych . .	2.500 „
g)	„ opieki prywatnej . . .	1.000 „
	razem:	16.000 kart

OPIEKA NAD UBOGIMI.

A. Opieka otwarta — wsparcie bieżące.

1. Miejscowo ubodzy.

Urząd Opieki nad Ubogimi jako organ miejscowego związku wspierania ubogich wypłaca na mocy obowiązujących ustaw osobom ubogim, znajdującym się wyjątkowo w krytycznem położeniu materjalnem, miesięcznie wsparcie bieżące, o ile szczegółowy dochodzenia wykazały, że ciężkie warunki danej osoby względnie rodziny, trwać będą czas dłuższy. Wsparcia te wynoszą zależnie od ilości osób dotkniętych niedostatkiem, rodzin lub okoliczności, będących bezpośrednią przyczyną nędzy petenta względnie jego rodziny 10 zł do 40 zł miesięcznie.

Wypłata wsparć bieżących w roku sprawozdawczym przedstawiała się następująco:

Liczba osób pobierających wsparcie bieżące wynosiła dnia 1-go kwietnia 1934 roku w dzielnicy	I.	II.	III.	IV.
	osób	osób	osób	osób
	131	109	136	30
W ciągu roku przybyło . .	22	14	14	5
W ciągu roku wstrzymano wsparcie wskutek śmierci względnie poprawy stosunków materjalnych dla . .	12	6	13	4
W dniu 31 III. 35 r. pobierało wsparcie	141	117	136	31

Na całym terenie razem . . . . . . 425 osób

2. Krajowo ubodzy.

Osoby, które nigdzie nie nabyły domicylu wsparcia, należą do kategorji krajowo ubogich. O ile osoby te znalazły się na terenie miasta Katowic bez dostatecznych środków utrzymania, Urząd O-

pieki nad Ubogimi musiał się nimi zaopiekować, udzielając im bieżącego wsparcia, które później zwraca Krajowy Związek wspierania ubogich, czyli Skarb Śląski.

Liczba osób, korzystających ze wsparć bieżących w charakterze krajowo ubogich wynosiła dnia 1 kwietnia 1934 r. 30 osób.

W ciągu roku przybyła 1 osoba.

W ciągu roku wstrzymano wsparcia wskutek śmierci wzgl. poprawy stosunków materjalnych dla 7 osób.

W dniu 31. III. 1935 r. pobierały wsparcie 24 osoby.

3. Opieka nad dziećmi w pielęgnacji rodzinnej.

Urząd opiekuje się dziećmi zaniedbanemi wzgl. opuszczonemi, które powierzył starannej opiece rodzinom wzorowym. Rodzinom tym płaci Urząd miesięcznie t. zw. wsparcie pielęgnacyjne, przeznaczone na utrzymanie oddanych im w opiekę dzieci. Dzieci będące w opiece rodzinnej, stoją pod stałą kontrolą Urzędu Opieki nad Ubogimi, w pewnych odstępach czasu siostry miejskie stwierdzają na miejscu, czy opieka jest należyta. W razie stwierdzenia uchybień oddaje Urząd dziecko innej rodzinie. Wzorowe wychowanie rodzinne daje dziecku jak doświadczenie uczy, daleko większe korzyści, aniżeli wychowanie zakładowe zbiorowe.

Dnia 1 kwietnia 1934 r. znajdowało się w pielęgnacji rodzinnej	60	dzieci
W ciągu roku przybyło	11	„
W ciągu roku ubyło	8	„
Zatem w dn. 31. III. 35 r. pozostawało w opiece rodzinnej	63	„

Zestawienie wypłaconych wsparć bieżących w roku sprawozdawczym.

Dla miejscowo ubogich dzielnicy	I. . . .	24.460,—	zł
„ „ „ „	II.	19.855,—	„
„ „ „ „	III. . . .	24.764,—	„
„ „ „ „	IV. . . .	5.015,—	„
		74.094,—	zł
Dla krajowo ubogich całego miasta		7.280,—	zł
Dla dzieci będących w pielęgnacji rodzinnej . .		14.035,—	„
Dla osób zamieszkujących w innych gminach, posiadających domicyl wsparcia w Katowicach . .		4.068,—	„
	Razem:	99.477,—	zł

4. Zapomogi jednorazowe.

Osobom, znajdującym się przejściowo w krytycznem położeniu materjalnem, wypłaca się po zbadaniu stosunków materjalnych i rodzinnych zapomogi jednorazowe.

Osobom zdatnym do zarobkowania wypłaca się zapomogi te za odpracowaniem w ogrodnictwie miejskiem, o ile chodzi o pracowników fizycznych; zaś pracowników umysłowych zatrudnia się pracami biurowemi.

O ile dany petent udzielonej mu zapomogi nie odpracował, nie może liczyć na dalszą pomoc ze strony Urzędu.

Jednorazowego wsparcia wypłacono w roku sprawozdawczym 4.744 osobom — 38.373,— zł.

Zapomogi odpracowało 1.087 osób.

Ogólna liczba dniówek wynosiła 2.872.

1.000 osób nie zgłosiło się do odpracowania udzielonych im zapomóg.

B. Opieka Zakładowa.

1. Żłóbek Miejski.

Żłóbek miejski mieści się w nowoczesnym budynku przy ulicy Strzeleckiej 11. Do żłóbka miejskiego przyjmuje się niemowlęta — podrzutki i dzieci sieroty lub dzieci zaniedbane do 4 roku życia.

Na początku roku sprawozdawczego przebywało w żłóbku miejskim 34 dzieci, w tem 19 chłopców i 15 dziewcząt. W ciągu roku przybyło 19 dzieci (10 chłopców, 9 dziewcząt), zwolniono 19 dzieci (11 chłopców, 8 dziewcząt). Z zwolnionych dzieci oddano 9 za własne, a 12 na wychowanie do rodzin prywatnych i sierocińca.

Przy żłóbku prowadzi się ochronkę, do której uczęszcza 20 dzieci. Tytułem kosztów utrzymania w żłóbku wyasygnowano w roku 1934/35 31.050,15 zł.

2. Przytułki dla starców.

Magistrat posiada dwa własne przytułki dla starców mianowicie:

a) w dzielnicy I. przy ul. Raciborskiej 29 (dla mężczyzn i kobiet),
b) w dzielnicy II. przy ul. Ludwika (tylko dla mężczyzn).

Do przytułków tych przyjmuje się osoby w podeszłym wieku lub chorowite, wzgl. ułomne, nie mające własnego mieszkania, ani zobowiązanych i zdolnych do utrzymania krewnych.

Stan osobowy w przytułkach dla starców przedstawiał się w roku sprawozdawczym jak następuje:

	dzieln. I mężczyzn	kobiet	dzieln. II. mężczyzn
Dnia 1. IV. 1934 r. było obecnych .	19	54	22
W ciągu roku przyjęto	17	13	14
„ „ zwolniono wzgl. zmarło	15	11	12
Stan w dniu 31. III. 1935 r. . . .	21	56	24

Razem 101 osób

Zestawienie kosztów.

Dla przytułku w dz. I. wyasygnowano tyt. kosztów wyżywienia	30.153,67 zł
Dla przytułku w dz. II. wyasygnowano tyt. kosztów wyżywienia	10.821,97 „
Na zakup środków leczniczych dla obu zakładów wyasygnowano	642,— „
Razem:	41.617,64 zł

3. Schronisko dla bezdomnych.

Do schroniska dla bezdomnych przyjmuje się w myśl regulaminu tego zakładu na czas ograniczony osoby powyżej lat 16 zdolne do zarobkowania, które wskutek braku pracy chwilowo pozbawione zostały mieszkania. Bezdomni korzystają z bezpłatnego noclegu, wzamian zaco zobowiązani są do spełnienia zajęć domowych, trwających do 2 godzin dziennie. Bezdomni otrzymują bezpłatnie na śniadanie herbatę, a na podwieczorek kawę. Wyjątkowo wydaje się bardzo biednym osobom w porze zimowej porcje chleba.

W roku sprawozdawczym przebywało w schronisku ogółem	2.918 osób
Z tego osób pochodzących z Katowic . . .	439 „
Osób z poza Katowic	2.479 „
Z tego mężczyzn	2.441 „
Kobiet	477 „

Porcyj (kawa lub herbata) wydano w ciągu roku 49.790.

Wyasygnowano na wyżywienie bezdomnych i utrzymanie azylu — opał, światło i uzupełnienie inwentarza 17.010,— zł.

Personel zatrudniony w azylu składa się z trzech osób, a to: a) z kierownika, b) z siły pomocniczej żeńskiej i c) z siły pomocniczej męskiej, zajętej dezynfekcją.

Tytułem odszkodowania dla personelu wyasygnowano	7.068,63 zł
Wydatki razem	24.088,63 „

4. Leczenie ubogich w szpitalach.

Liczba chorych w roku sprawozdawczym, leczonych na koszt Urzędu Opieki nad Ubogimi wynosiła:

a) w szpitalu miejskim dzieln. I.	766	osób
b) „ O. O. Bonifratrów	16	„
Razem:	782	osób

Zestawienie kosztów szpitalnych.

a) Szpital miejski dzielnicy I.	88.287,65	zł
b) „ O. O. Bonifratrów	5.458,18	„
Razem:	93.745,83	zł

Ponadto leczono w roku sprawozdawczym:

a) w szpitalu dla dzieci 49 dzieci — wyasygnowano	8.000,—	zł
b) w innych szpitalach 22 osoby „	2.030,—	„
Razem:	10.030,—	zł

5. Leczenie ambulatoryjne przez lekarzy komunalnych.

Do leczenia ambulatoryjnego przekazuje się chore osoby ubogie, których stan zdrowia nie koniecznie wymaga umieszczenia w szpitalu. Leczono 223 osoby — wyasygnowano 2.224,35 zł.

Na zlecenie Urzędu przeprowadzono ze strony 5-ciu lekarzy komunalnych badania lekarskie osób ubogich z udzieleniem porad lekarskich w 4.611 wypadkach.

Za czynności te wypłacono lekarzom komunalnym w myśl zawartej z nimi umowy 7.830,— zł.

6. Leczenie ambulatoryjne przez lekarzy specjalistów.

a) leczenie zębów 9 osób — wyasygnowano . .	40,90	zł
b) „ uszu i gardła 91 osób — wyasygnow.	3.393,40	„
c) „ oczu 145 osób — wyasygnowano .	2.436,70	„
d) „ chorób wenerycznych i skórnych 139 osób — wyasygnowano . . .	1.600,—	„
Razem:	7.471,—	zł

7. Artykuły ortopedyczne.

Artykułów ortopedycznych zakupiono dla 16 osób za	323,50	zł
Zamówień na okulary wydano dla 57 osób — wyasygnow.	355,09	„
Razem:	678,59	zł

8. Pogrzeby.

Pogrzeby na koszt Urzędu Opieki nad ubogimi uskuteczniono w 169 wypadkach.

Zakładom pogrzebowym wypłacono	5.895,18 zł
Dla urzędów parafjalnych wypłacono	4.665,— zł
Za czyszczenie zwłok w 83 wypadkach wyasygnowano	176,30 „
Razem:	10.736,48 zł

9. Zakłady dla umysłowo chorych.

Umysłowo chorych miasta Katowic umieszcza się w Wojewódzkich zakładach psychjatrycznych w Rybniku i w Lublińcu.

	Zakł. Rybnik		Zakł. Lubliniec
	chorych	upośledzonych	chorych
Stan liczebny chorych z dn. 1. 4. 34 r.	73	12	76
Przyjęto w ciągu roku . . .	11	3	17
Zwolniono lub zmarło . . .	8	5	8
Stan w dniu 31. III. 1935 r. . .	76	10	85

Razem: 171 osób

Zestawienie kosztów.

a) utrzymanie chorych w Rybniku . . .	48.803,71 zł
b) „ upośledzonych w Rybniku . .	6.288,36 „
c) „ chorych w Lublińcu . . .	52.380,01 „
Razem:	107.472,08 zł

Kwota powyższa stanowi połowę kosztów ogólnych, zaś drugą połowę ponosi Województwo, jako Krajowy Związek wspierania ubogich.

10. Opieka nad głuchoniemymi i ociemniałymi.

W myśl ustawy z dnia 7. VIII. 1911 r. ciąży na miejscowym związku wspierania ubogich obowiązek przekazywania dzieci głuchoniemych i ociemniałych w wieku szkolnym do odpowiednich zakładów celem zadośćuczynienia obowiązkowi szkolnemu.

Przekazano w roku sprawozdawczym:

a) do zakładu dla ociemn. w Bydgoszczy 12 dzieci	1.409,61 zł
b) „ „ „ głuchoniem. w Rybniku 8 dzieci	2.751,70 „
Tytułem połowy kosztów utrzymania tych dzieci wyasygnowano razem	4.161,31 zł

11. Opieka nad kalekami.

Ustawa z dnia 6 maja 1920 r. nakłada na miejscowe związki wspierania ubogich obowiązek opiekowania się kalekami, o ile chodzi o opiekę zakładową. Oprócz leczenia kalek w szpitalach miejskich przekazano w roku sprawozdawczym na zarządzenie Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego do Zakładu św. Antoniego w Brzezinach Śl. 2 kaleki — wyasygnowano *60,90 zł.*

12. Opieka nad starcami.

Ponieważ Miejskie Przytułki dla starców są przepełnione, Urząd zmuszony był przekazać dalszych starców do Zakładu św. Józefa w Siemianowicach Śl. 23 osoby, na utrzymanie których wyasygnowano 9.289,34 zł.

13. Zakładowa opieka nad sierotami i dziećmi opuszczonemi.

W zakładach opiekuńczych umieszcza się sieroty i dzieci opuszczone, które obciążone są wadami dziedzicznemi i dzieci takie, których wychowanie w rodzinach napotyka na wielkie trudności.

Ponieważ Magistrat nie posiada własnego sierocińca, umieszcza sieroty i dzieci zaniedbane w sierocińcach innych instytucyj, mianowicie:

a) w Sierocińcu im. dr. Mielęckiego.

Liczebny stan sierót z dniem 1. IV. 1934 r.	10
Przyjęto	9
Zwolniono	2
Stan z dniem 31. III. 1935 r.	17
Wyasygnowano na utrzymanie	6.860,40 zł

b) w Sierocińcu św. Jadwigi w Załężu.

Liczebny stan sierót z dniem 1. IV. 34 r.	7
Przyjęto	1
Zwolniono	1
Stan z dniem 31. III. 1935 r.	7
Wyasygnowano na utrzymanie	3.449,25 zł

c) w Sierocińcu im. Ks. L. Markiefki.

Liczebny stan sierót w dniu 1. IV. 34 r.	16
Przyjęto	1
Zwolniono	2
Stan z dniem 31. III. 1935 r.	15
Wyasygnowano na utrzymanie	7.082,— zł
Razem:	17.391,65 zł

14. Wsparcia dla przejezdnych.

W czasie od 1. IV. 34 r. do 31. III. 35 r. zwróciło się do tutejszego Urzędu 612 ubogich osób przejezdnych z prośbą o wsparcie na dalszą podróż, którym wypłacono ogółem 947,— zł.

15. Wsparcie dla ubogich w naturaljach.

I. Z odzieży wydano:

a) trzewików	152	par
b) pończoch	166	„
c) kompletnych ubrań męskich . . .	230	sztuk
d) „ „ dla kobiet . .	45	„
e) spodni	12	par
f) koszul	245	sztuk
g) kalesonów	256	par
h) płaszczy	14	sztuk
i) kurtek	32	„

II. Medykamenta.

Przez lekarzy komunalnych wydano 5.074 receptur.
Za podjęte przez ubogich lekarstwa wyasygnowano 14.235,44 zł.

III. Mleko.

Na zlecenie Urzędu wydano w kuchni mleka 163.229 butelek — wyasygnowano	7.504,19 zł
W mleczarniach prywatnych zakupiono 4.222 ltr. mleka wyasygnowano	984,66 „
Razem:	8.488,85 zł

IV. Ziemniaki.

Ogółem wydano 6.950 centnarów.

V. Węgiel.

Wydano 704 ton po 10 ctr. na osobę.

16. Wsparcia gwiazdkowe.

Tytułem wsparcia gwiazdkowego wypłacono:

dla biednych w dzielnicy	I.	800 osób	6.400,— zł
„ „ „	II.	392 „	3.112,— „
„ „ „	III.	423 „	3.384,— „
„ „ „	IV.	60 „	472,— „
	Razem:	1.675 osób	13.368,— zł

17. Akcja zwalczania żebraniny.

Mimo wytężonej pracy Urzędu Opieki nad Ubogimi i władz bezpieczeństwa w zwalczaniu plagi żebractwa, plaga ta — wskutek zastoju gospodarczego i związanego z nim bezrobocia — w ciągu roku

sprawozdawczego niestety wcale się nie zmniejszyła. Jakkolwiek Urząd Opieki nad Ubogimi dostateczną otacza opieką żebraków, pochodzących z Katowic, to jednak liczba żebraków, przybywających do Katowic z innych miejscowości, wzrasta ustawicznie. Żebraków z poza Katowic odstawia policja do gmin przynależności. Żebraków z Katowic zdolnych do pracy, zatrudnia się w Domu Pracy Dobrowolnej, zaś żebraków niezdolnych do pracy wspiera się przez Biuro Opieki nad Żebrakami, gdzie otrzymują bony na obiady, chleb, mięso. Oprócz tego otrzymują mydło i ubranie.

W ciągu roku wydano:

8.174	bonów na chleb,	wartość	1 bonu	0,15 zł
8.183	„ „ obiady,	„	1 „	0,10 „
190	„ „ mięso,	„	1 „	0,30 „
516	kawałków mydła,	„	1 kawałka	0,30 „

18. Dom Pracy Dobrowolnej.

W roku sprawozdawczym zatrudniano mężczyzn 17.
„ „ „ kobiet 5.
Różnych przedmiotów wykonano 2.000 sztuk.
Na godzinę zarabiali mężczyźni 40 groszy.
„ „ „ kobiety 20 „

Osoby zajęte w domu pracy dobrowolnej zatrudnia się przy rąbaniu drzewa oraz sporządzaniu ubrań, przedmiotów stolarskich, pantofli, pończoch i mioteł.

W roku sprawozdawczym wyprodukowano 4.539 wiązek drzewa opałowego, pozatem większą część odzieży męskiej i żeńskiej.

Koszty prowadzenia domu pracy dobrowolnej oraz akcji zwalczania żebraniny zostały pokryte:

a) z funduszów miasta	6.585,86 zł
b) z składek kupiectwa miejscowego, które na ten cel dobrowolnie się opodatkowało . . .	24.534,— „
Koszta te wynosiły zatem ogółem:	31.089,86 zł

19. Zmiany osobowe w składzie personalnym naczelników obwodowych.

W myśl statutu miejskiego z dnia 27. III. 1928 r. miasto podzielone jest na 60 obwodów. Na czele każdego obwodu stoi naczelnik obwodu, który przedewszystkiem zobowiązany jest do wykonywania opieki nad ubogimi, zamieszkałymi w jego obwodzie.

W miejsce naczelników obwodów, którzy w ciągu roku ustąpili wskutek choroby, wyprowadzenia się etc., zamianowani zostali w 8 wypadkach następcy.

Naczelnicy obwodów spełniają swe obowiązki honorowo.

Spis naczelników obwodów i ich zastępców.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
	Dzielnica I. (Katowice Centrum).		
1	Rynek 1–13, ul. Teatralna cała, ul. Zamkowa 1—5, ul. Moniuszki, ul. Piastowska, ul. Marsz. Piłsudskiego 1—11 i 2—12, ul. Pocztowa 1—3 i 2, ul. Dyrekcyjna 9—11 i 8—10, ul. Mielęckiego 1—3, i 2—4.	Dutkiewicz Wojciech zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego nr. 10	Szyszka Nikodem zam. przy ul Dąbrowskiego 5
2	ul. Poprzeczna cała, ul św. Jana, ul. Dworcowa, ul. Dyrekcyjna 1—7 i 2 — 8. ul. Mielęckiego 5—11 i 6—12, ul. Marjacka 2—4 i 1—3.	Świętochłowski Kazim zam. przy ul. św. Jana 4.	Świętochłowski Józef zam. przy ul. św. Jana 4
3	ul. Pocztowa 5—13 i 6—17, ul. Wawelska 4—6 i 3—5, ul. Stawowa 16—24 i 19—21.	Smoczyk Jan zam. przy ul. 3-go Maja nr 7	Kończak Kazimierz, zam. przy ul św. Jana nr. 1.
4	ul. 3-go Maja 1—15 i 2—30. ul. Stawowa 1—17 i 2—14, ul. Wawelska 2 i 1, ul. Mickiewicza 1—11 i 2—22, ul. Młyńska 1—25 i 19—21.	Czaplicki Stefan zam. przy ul. Młyńskiej nr. 37	Skiba Ernest zam. przy ul. Młyńskiej nr 37.
5	ul. Mickiewicza 13—17 i 32—36, ul. Szopena 2—18 i 5—11 gmach PKO. ul. Słowackiego 2—18 i 9—29. ul. Opolska 1—3 i 2—4, ul. Piotra Skargi.	Szramowski Jerzy zam. przy ul. Słowackiego 27	Bräuer Amand zam. przy ul. Słowackiego 27
6	ul. 3-go Maja od 17—33 i 32—42, ul. Słowackiego 20—30 i 31—45, ul. Młyńska 27—45 i 16—22. ul. Matejki.	Strzałkowski Władysł zam. przy ul. 3-go Maja nr. 34	Zwierzyński Edmund zam. przy ul. Słowackiego 12
7	ul. Sokolska 4—10 i 3—13, ul. Opolska 5—13 i 6—10, ul. Zabrska cała, ul Sobieskiego 1—11 i 4—10, ul. Mickiewicza do końca od nr. 38.	Zambok Jan zam. przy ul. Szopena 1	Rostek Franciszek zam. przy ul Sokolskiej nr. 9

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
8	Plac Wolności 1—16. ul Sokolska 1—2. ul. Sądowa, ul. Gliwicka 1—9 i 2—10, ul. Sobieskiego 13 —27 i 20—26.	Czupała Franciszek zam przy ul. 3-go Maja Gimnazjum żeńskie.	Szwaen Artur zam. przy pl. Wolności 7
9	ul. Gliwicka od 11 do końca, od 12 do końca, ul. Dąbrowki cała, ul Opolska 15—51.	Janik Józef zam. przy ul. Dąbrówki nr. 9	Goraus Franciszek zam przy ul. Gliwickiej nr. 5.
10	ul. Marsz. Piłsudskiego od 14—26 i 13—31, ul. Szkolna, ul. Bankowa ul. Starowiejska, ul. Stanisława 1—5 i 2—6.	Broda Ludwik zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego 13	Broda Leopold zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego nr. 13
11	ul. Marjacka od 4 i 5 do końca, ul. tylna Marjacka cała, ul. Stanisława 8—10 i 7—11, plac Marjacki.	Alfons Czora zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego 21.	Czora Teofil zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego nr. 21.
12	ul. Marsz. Piłsudskiego 28—40 i 33—43, ul. św. Pawła cała, ul. Wodna cała. ul. Górnicza cała.	Płonecka Tomasz zam. przy ul. Wodnej 6	Wacławek Herbert zam. przy ul. św. Pawła nr. 14.
13	ul. Marsz. Piłsudskiego 42—70 i 45—71, ul. Lubeckiego cała, ul. Graniczna cała.	Borys Stefan zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego nr. 28a.	Kędzior Jan zam. przy ul. Marsz Piłsudskiego nr. 47.
14	ul. Krasińskiego cała, ul. Szafranka, ul. Zacisze, ul. Wojewódzka 50—60 i 31—45, ul. Francuska cała.	Lubojański Józef zam. przy ul. św. Jacka nr. 11.	Greif Józef zam. przy ul. Krasińskiego 65.
15	ul. Wojewódzka 16—48 i 15—29, ul. Krótka, ul. Lompy cała, ul. Podgórna cała, ul. Dąbrowskiego 10 i 16 i 9—17. ul. Sienkiewicza 2—16 i 1—19, ul. Ks. Damrota i ul. św. Jacka.	Dolata Franciszek zam. przy ul. Sienkiewicza nr. 9	Ruda Wincenty zam. przy ul. Sienkiewicza nr. 16
16	ul. Powstańców 40—50 i 39—57, ul. Juljusza Ligonia 55. ul. Plebiscytowa 37—39 i 30—66, ul. Król. Jadwigi 4, ul. Sienkiewicza 34—72 i 35—45, ul. Rybnicka cała.	Rokus Augustyn zam. przy ul. Król. Jadwigi 6.	Kionka Paweł zam. przy ul. Juljusza Ligonia 31

Obwod	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
17	ul Jagiellońska 8—28 i 5—21 i 36, 38. ul. Plebiscytowa 14—28 i 21—35, ul. Juljusza Ligonia 22—40 i 23—33, ul. Król. Jadwigi 2, ul. Sienkiewicza 18—32 i 21—33.	Śpiewak Inocenty zam. przy ul. Plebiscytowej 14	Szmiegel Jan zam. przy ul. Jagiellońskiej 36
18	ul. Wojewódzka 2—14 i 1—13. ul. Plebiscytowa 1—19 i 2—12, ul. Dąbrowskiego 2—8 i 1—7.	Lamla Maksymiljan zam. przy ul. Wojewódzkiej 16	Kosterka Teodor zam. przy ul. Wojewódzkiej 11
19	ul. Kochanowskiego 1—13 i 2—14, ul. Kościuszki 2—20 i 3—13, ul. Konopnickiej, ul. Andrzeja 1—9 i 2—8.	Nowak Franciszek zam. przy ul. Andrzeja nr. 9	Wojtynek Alfons zam. przy ul. Kościuszki nr. 5
20	Plac Miarki 1—8, ul. Kościuszki 15—33 i 22—34, ul. Jagiellońska 2—6 i 1—3 ul. Wita Stwosza cała, ul. Juljusza Ligonia 16—20, ul. Konckiego. ul. Reymonta.	Cybiński Mieczysław zam. przy ul. Żwirki i Wigury 4	Wojciechowski Tomasz zam. przy ul. Kościuszki nr. 27
21	ul. Kościuszki 35—61 i 36—54, ul. Powstańców 2—12 i 1—3, ul. Jordana 2, ul. Rymera 1—2. ul. Bisk. Lisieckiego cała ul. Poniatowskiego 32—34, ul. Astrów.	Majcherek Józef zam. przy ul. Kościuszki nr. 34	Skrzypek Ludwik zam. przy ul. Kościuszki nr. 38
22	ul. Batorego 1—9 i 2—10, ul. Krzywa cała ul. Andrzeja 11—33 i 10—28, ul. Wandy 1—9 i 2—22.	Majnusz Alfons zam. przy ul. Andrzeja nr. 31	Wyczyszczok Józef, zam, przy ul. Wandy nr. 9
23	ul. Żwirki i Wigury 1—25 i 2—28, ul. Kopernika 1—9 i 2—24. ul. Styczyńskiego, ul. Drzymały cała, ul. Wandy 37—43 i 30—36, ul. Kilińskiego 16—26 i 5—9, ul. Stalmacha 16—22 i 7 do końca.	Czarnecki Tadeusz zam. przy ul. Żwirki i Wigury 17	Czarnecka Władysława zam. przy ul. Żwirki i Wigury 17.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
24	ul. Kilińskiego od 11 do końca i od 28 do końca. ul. Kościelna ul. Poniatowskiego od koszar policyjnych do nr. 30 i nowowybudowane domy i wille, ul. Generała Zajączka i nowo wybudowane domy przy ul. Jordana.	Krawczyk Józef zam. przy ul. Poniatowskiego nr. 16	Koza Józef zam. przy ul. Poniatowskiego nr. 16
25	ul. Mikołowska 1—13 i 2—10, ul. Kordeckiego cała, ul. Kamienna cała, ul. Kozielska 1—5 i 2—4	Wojtkowiak Franciszek zam. przy pl. dr. Rostka nr. 3	Marketon Maks zam. przy ul. Kozielskiej nr. 10
26	Plac Mikołowski, ul. Fabryczna cała, ul. Kozielska od nr. 7 i 6 do końca. ul. Raciborska 9—13.	Dyrektor Sobota rzeźnia miejska	Wojcik Jan zam. przy placu dr. Rostka nr. 2
27	ul. Mikołowska 15—41 i 12—28, ul. Stalmacha 1—5. ul. Raciborska 15—29 i 18—36, ul. Strzelecka 1—19 i 2—6, ul. Bielska ul. Koszarowa, ul. Raciborska 31 i 38 do końca.	Śniegocki Józef zam. przy ul. Raciborskiej	Gawlik Wiktor zam. przy ul. Raciborskiej (nowe bloki).
28	ul. Mikołowska 43—55 i 30—52, ul. św. Barbary cała, ul. Bartosza Głowackiego cała, ul. Skalna 1—5. baraki policyjne, nowy dom uchodźców, ul. Poniatowskiego 1—13, domy hutników huty Marty, ul. Mikołowska przedł. od nr 25—32.	Kasprzak Kazimierz zam. przy ul. Mikołowskiej 55.	Ścierski Paweł zam. przy ul. Mikołowskiej 47
29	Dawny obszar Katowickiej Hałdy bez domów hutników obejmujące ulice Mikołowska, Wincentego Pola, Parkowa, ul. Kochłowicka. Edwarda Bugli, Boczna, Szybowa. Rycerska, Ligocka 1—10. Fabryka Kołłontay, dwór Brynów.	Górny Stefan zam. przy ul. Wincentego Pola	Połoczek Paweł zam. przy ul. Mikołowskiej 87

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
30	Karbowa, cegielnia, Schalscha, Gruenfeld, Muchowiec, Nyc, i wszystkie domy za Parkiem Kościuszki, restauracja Noglik, lotnisko.	Biniszkiewicz Józef zam przy ul. Karbowa nr. 3	Walla Teodor zam przy ul. Karbowa nr. 51
31	ul Zamkowa 5 do końca, ul. Bytomska do granicy dzieln. I, warsztatów pomocniczych, Koszutka, szosa do Wełnowca, Dwór Marji i dawniejszy barak dla chorób zakaźnych.	Gronkowski Marjan zam. przy ul. Piastowskiej 7	Szczepaniak Wincenty zam. przy ul. Piastowskiej 9.
	Dzielnica II. (Zawodzie - Bogucice).		
32	ul. Peowiaków, Kopalnia Ferdynand, domy urzędnicze i cegielnia.	Urdson Tomasz zam. przy ul. Sztygarskiej 2.	Sitko Józef zam. przy ulicy Sztygarskiej 2.
33	ul. Krakowska 1—12 i 2—22, ul. Reja, ul. Drzewna, ul. Ogrodowa, ul. Miarki, ul. Popiela, ul. Równoległa, ul. Paderewskiego i szyb Christnacht, ul. Długa i ul. Rejtana.	Kotlorz zam. przy ul. Krakowskiej	Bereza Jerzy zam. przy ul. Krakowskiej 11.
34	ul. Krakowska od 23—39 i 24—48, ul. Bogucicka od 1—5 i 2—4, ul. Czecha, ul. Florjana, ul. Czarneckiego, ul. Karola, ul. Króla Łokietka.	Lis Piotr zam. przy ul. Czecha nr 6	Holona Józef zam. przy ul. Krakowskiej 59.
35	ul. Krakowska od 41—73 i 66—86, ul. Rawy, Murckowska, ul. Walerjana, ul. Gabrjela Hołubki, ul. Piaskowa, ul. Nad Potokiem.	Klaputek Ludwik zam. przy ul. Krakowskiej 50.	Wierbicki Jan zam. przy ul. Krakowskiej 68.
36	ul. Krakowska od 75—93 i 88—106, ul. Józefa Hallera 1—3 i 2—4, ul. Niedurnego, ul. Posiła, ul. Agnieszki Amandy, Leśniczówka, huta Ferrum, ul. Żółkiewskiego.	Archipów Aleksander zam. przy ul. Krakowskiej 91	Pisarek Józef zam. przy ul. Krakowskiej 88.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodow.
37	ul. Krakowska od 95 do końca i od 108 do końca. ul. Kunegundy, ul. Marcinkowskiego, ul. Skośna, ul. Braci Stawowy i ul. Szeroka 27 i 29.	Pietras zam. przy ul. Krakowskiej 125	Moćko Franciszek zam. przy ul. Kunegundy 9.
38	ul. Józefa Hallera od 5 do końca i 4 do końca od ul. Szerokiej, ul. Wyspiańskiego, ul. Lenartowicza, ul. Burowiecka ul. Szeroka 1—5 i 2—6.	Bochynek zam. przy ul. Józefa Hallera 31.	Broda Augustyn zam. przy ul. Józefa Hallera 20.
39	ul. Peowiaków od kopalni Ferdynand, ul. Ryszarda, ul. Sztygarska, Szyb Ryszarda, ul. Nowa, ul. Miarki od 1 — 19 i 2—28.	Kierek Emanuel zam. przy ul. Markiefki nr. 10	Bartecko Alojzy zam. przy ul. Markiefki nr. 20
40	ul. Markiefki od 21—47 i 30—50, ul. Wolności od 10—33, ul. Franciszka, ul. Edwarda, ul. Żogały, ul. Kowalska. ul. Grabonia, ul. Krakusa, Droga Węglana, ul. Koraszewskiego, ul. Francla od 1—25.	Michalik Erwin zam. przy ul. (Droga Węglana) Mieroszewskiego 2.	Koniarek zam. przy ul. Franciszka nr. 4.
41	ul. Markiefki od 52 do końca i od 49 do końca, ul. Piotra ul. Normy, ul. Klasztorna, ul. Mieroszewskiego, ul. Wolności 1—10.	Rzepka Augustyn zam. przy ulicy Markiefki nr. 45	Muc Jan zam. przy ul. Katowickiej nr. 5.
42	ul. Katowicka od 1 do końca, plac Stefana, ul. Francla od 25—33, ul. ks. Bończyka, ul. Kraszewskiego, ul. Górna, ul. Stefana, ul. Wełnowska, i Szyb Hugona.	Gorol Karol zam. przy ul. Kraszewskiego 1	Daniel Józef zam. przy ul. Katowickiej nr. 7.
43	ul. Ludwika cała, szyb Ludwika, ul. Leopolda cała i kolonja św. Jana.	Kempa Jan zam. przy ul. Katowickiej 10.	Desaga Oskar zam. przy ul. Katowickiej nr. 4.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
	Dzielnica III. (Załęże - Dąb).		
44	ul. Wojciechowskiego 1—7 i 2—16, ul. Ks. Pośpiecha, ul. Narutowicza, ul. 18-go sierpnia, ul Becka i domki za koleją włącznie Bugli.	Jesionek Wiktor zam. przy ul. Narutowicza 14.	Grolik Wiktor zam. przy ul. Becka 8
45	ul. Wojciechowskiego 9—51 i 18—56, ul. Marcina, ul. Macieja, ul. Zarębskiego, ul. Ledochowskiego.	Mielczarski Stefan zam. przy ul. Wojciechowskiego nr. 58.	Oleś Jan zam. przy ul. Marcina
46	ul. Wojciechowskiego 53—75 i 58—84a, ul. Janasa, ul. Anioła, ul. Generała Szeptyckiego, ul. Gminna.	Długiewicz Franciszek zam. przy ul. Wojciechowskiego nr. 74.	Czaja Alojzy zam. przy ul. Janasa.
47	ul. Wojciechowskiego 77—101 i 86—112, ul. Pokoju, ul. Bocheńskiego, ul. Wolnego.	Gajdzik Wilhelm, zam. przy ulicy Wojciechowchowskiego nr. 92.	Pradella Feliks zam. przy ul. Pokoju 3.
48	ul. Wojciechowskiego 103—139 i 114—146, ul Wolskiego. ul. Ks. Strzybnego ul. Ks. Roboty, ul. Jana Kupca, ul. Marszałka Focha, ul. Limanowskiego.	Jarchel Jan zam. przy ul. Wilsona nr. 19	Przybyła Franciszek zam. przy ul. Limanowskiego.
49	ul. Wojciechowskiego 141 i 148 do końca. ul. Lisa, ul. Wilsona.	Strzoda Paweł zam. przy ul. Wojciechowskiego 151.	Grzelak Seweryn zam. przy ul. Limanowskiego 20.
50	Obroki, Kopalnia Kleofas, i Kolonja im. Prezydenta Mościckiego.	Jacek Paweł zam. przy ul. Kolonja Mościckiego.	Mańka Paweł zam. przy ul. Kolonja Mościckiego.
51	Załęska Hałda 38 do końca i szyb Schwarzfelda,	Piech Franciszek zam. przy ul. Załęska Hałda 54.	Falkus Józef zam. przy ul. Załęska Hałda 60.
52	Załęska Hałda 1—37 i Kolonja Wujek cała.	Mroncz Karol Zał. Hałda 5.	Szmiegel Aleks. Zał. Hałda 7.
53	ul. Labusa, huta Baildon, ul. Katowicka od 27 do końca kop. Eminencia. fabryka pany, ul. Żelazna, ul. Stęślickiego.	Skrzypulec Antoni zam. przy ul. Wąskiej 3	Wienckol Emanuel zam. przy ul. Wąskiej 3.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
54	ul. Katowicka od 1—25 włącznie, ul. Chorzowska, ul. Dębska, ul. Złota, ul. Lipowa, ul. Wąska, ul. Dębowa 1—25, i 2-28, Sośnina, ul. Sportowa.	Magiera Ludwik zam. przy ul. Chorzowskiej 5.	Jantos Karol zam. przy ul. Chorzowskiej 15
55	ul. Debowa 27—67 i 30—68, ul. Wiejska, ul. Szpitalna i ul. Studzienna.	Rusecki Faustyn zam. przy ul. Dębowej nr. 54.	Chruszcz Antoni zam. przy ul. Dębowej nr. 54.
56	ul. Dębowa od 69 i 70 do końca, ul. Zygmunta Seydy, ul. Krzyżowa, ul. Agnieszki.	Kosz Piotr zam. przy ul. Dębowej nr. 54.	Banduch Józef zam. przy ul. Wiejskiej nr. 7.
	Dzielnica IV. (Ligota - Brynów).		
57	Wszystkie domy po lewej stronie kolei do Kochłowic tj. dworzec Katowice-Ligota, ul. Franciszkańska, ul. Panewnicka, ul. Książęca. i większa część ul. Ligockiej od 102 do końca i 123 do końca.	Krzemień Jan zam. przy ul. Franciszkańskiej nr. 15.	Jochemczyk zam. przy ul. Dworzec-Ligota
58	Wszystkie domy między koleją do Kochłowic i szosa do Katowic a więc: Szadoka, Załęska ul. Ligocka.	Nickel Emil zam. przy ul. Załęskiej 33	Masteja Jan zam. przy ul. Załęskiej nr. 6
59	Wszystkie domy po prawej stronie kolei i od mostu kolejowego po prawej stronie szosy do Katowic tj. ul. Kredytowa, ul. Hetmańska, ul. Grzyśki, Kłodnicy i ul. Ligocka 10—100 i 11—121	Świtała Augustyn zam. przy ul. Hetmańskiej 26.	Niewiadomski Grzegorz zam. przy ul. Hetmańskiej nr. 23.
60	Wszystkie domy na terenie dawn. Brynów tj. ul. Brynawska, ul. Rolna, ul Kępowa, ul. Lubiny, ul. Dworska, Wodospady i ul. Kłodnicy.	Singer Ernest zam. przy ul. Brynowskiej 25	Lehman Feliks zam. przy ul. Brynowskiej 19.

20. **Skargi.**

W czasie od 1. IV. 1934 r. do 31. III. 1935 r. wniesiono:

a) do Najwyższego Sądu Administracyjnego	2	sprawy
b) do Sądu Administracyjnego	17	„
c) do Wydziału Miejskiego	1	„
d) do Sądu Cywilnego	3	„

21. **Zwroty kosztów opieki.**

Miejscowy Związek wspierania ubogich, opiekujący się w myśl § 28 ustawy o domicylu wsparcia z dnia 30. maja 1908 roku osobami krajowo- wzgl. obco-ubogimi, ma prawo do zwrotu związanych z tą opieką kosztów od właściwych związków wspierania ubogich (§ 34).

Ponadto ściąga Miejscowy Związek wspierania ubogich w myśl § 62 wspomnianej ustawy wyłożone koszty od osób i instytucyj, zobowiązanych do udzielenia świadczeń na rzecz wspieranej osoby.

Z tego tytułu ściągnięto w roku sprawozdawczym ogółem: 61.154,52 zł.

Urzad Pośrednictwa Pracy.

Rok sprawozdawczy upłynął pod znakiem reorganizacji Urzędu Pośrednictwa Pracy oraz planowej akcji walki z bezrobociem. Wyniki tej akcji są zadawalające, gdyż zdołano na skutek zapośredniczeń do pracy i innych przesunięć, stan liczebny bezrobotnych poważnie obniżyć. Faktyczna obniżka stanu liczebnego bezrobotnych stanowi na dzień 31. marca 1935 r. ca. 35% mniej od liczby bezrobotnych z początku roku sprawozdawczego.

Dzięki wprowadzeniu nowych legitymacyj dla bezrobotnych zaopatrzonych w fotografie, kart rejestracyjnych i innych druków, przystosowanych do miejscowych wymogów, umożliwiono przeprowadzenie ścisłej kontroli oraz wykazanie dokładnego stanu liczebnego bezrobotnych.

I. Rejestracja, zapośredniczenie i ewidencja.

Stan zarejestrowanych bezrobotnych z początkiem okresu sprawozdawczego, tj. 1. kwietnia 1934 r. wynosił	13 534 osób
końcem okresu sprawozdawczego, tj. 31. marca 1935 r.	9 355 osób
wykazuje więc efektywny spadek	4 179 osób.

Liczba faktycznych nowych zgłoszeń w ciągu roku sprawozdawczego wynosiła . . 13 129 osób.

Ubyło na skutek:

zapośredniczenia do pracy .	9 700 osób	
zdjęto z ewidencji . . .	7 608 osób	17 308 osób
	pozostaje spadek	4 179 osób.

Do pracy na terenie miasta Katowic zatwierdzono z innych U. P. P. . . . . . 2 769 osób.

Do robót publicznych wysłano w okresie sprawozdawczym . . . . . . 603 osób.

II. Instytucja Zastępcza Funduszu Bezrobocia.

W ciągu roku sprawozdawczego wypisano i wydano 21 202 talonów

na podstawie których wypłacono . . . 434.172,71 zł.

tytułem zasiłków ustawowych, płaconych przez Fundusz Bezrobocia.

Ogółem korzystało z tych zasiłków miesięcznie 840 osób, a to przez okres 13 tygodni.

III. Dział Pracowników Umysłowych.

Stan zarejestrowanych pracowników umysłowych 1. 4. 1934 r. wynosił . . . . 1 769 osób

Na skutek zapośredniczenia do pracy oraz zdjęcia z ewidencji nieuczęszczających do kontroli, liczba ta spadła i wynosiła na dzień 31. marca 1935 roku . . . . 1 343 osób

Z zasiłków z Z. U. P. U. korzystało miesięcznie przeciętnie około . . . . . 300 osób.

IV. Opieka nad bezrobotnymi.

a) Opieka lekarska:

Wystawiono w okresie sprawozdawczym . 23 110 przekazów do lekarza na rachunek Biura Opieki Lekarskiej Bezrobotnych (B. O. L. B.)

b) Pogrzeby dla bezrobotnych i członków ich rodzin:

Udzielono bezpłatnych pogrzebów w . . 127 wypadkach na ogólną kwotę . . 3.738,50 zł. Koszty te zostały pokryte z funduszów miejskich.

c) **Mleko dla niemowląt oraz na recepty lekarskie:**

Wydano w 9 271 wypadkach . .	217 684,65 litr.
mleka, wartości ogólnej . . .	56.748,01 zł.

V. Akcja Opieki Społecznej (zespolona).

Akcja ta obejmuje bezrobotnych, którzy na podstawie instrukcyj Funduszu Pracy wyczerpali zasiłki ustawowe z Funduszu Bezrobocia i uzyskali prawo do zapomóg miesięcznych.

Liczba bezrobotnych uprawnionych do pobierania tych zapomóg wynosiła w dniu 1. 4. 1934 r.	3 698 osób,
zaś z końcem okresu sprawozdawczego, tj. 31. marca 1935 r. liczba ta wynosiła . . .	3 708 osób,
Wysokość wypłaconych z tej akcji zapomóg wynosi za czas od 1. 4. 34 do 31. 3. 35 r. .	444.266,05 zł.

Pokrycie tej sumy stanowiły subwencje:

a) Ministerstwa Opieki Społecznej na pomoc dla bezrobotnych,

b) Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego na pomoc dla bezrobotnych oraz

c) Miejskiego Komitetu Lokalnego Funduszu Pracy.

Pozatem udzielił Miejski Kom. Lok. Fund. Pracy zapomogi w naturaliach, a to:

mąki żytniej 359 981 kg wartości . .	64.669,70 zł.
kawy 332 420 kostek wartości . . .	5 887,25 „
chleba 194 660 kg wartości . . .	38.932,00 „
strucli 3 300 kg wartości	1.749,00 „
ziemniaków dla:	
3 971 rodzin 929 700 kg wartości . .	32.529,50 „
6 407 kart obiadowych na	
194 758 porcji obiadów wartości . .	19.476,80 „
Inne przedmioty, jak flanela, zelówki, odzież i t. p. wartości	18.041,03 „
Razem:	181.285,28 zł.

Węgla dla bezrobotnych, zarejestrowanych w K. U. P. P. wydano dla 2 711 rodzin 1 355,5 ton a 21,— zł. wartości 40.565 złotych.

Więcej szczegółowe dane z tej dziedziny opieki publikuje Miejski Komitet Lokalny Funduszu Pracy, w skład którego wchodzi 16 przedstawicieli wszystkich warstw społeczeństwa miejscowego.

VI. Zapomogi nadzwyczajne.

a) Tytułem jednorazowych zapomóg w gotówce wypłacono w okresie sprawozdawczym — ogółem	9.566,67	zł.
b) jednorazowych zapomóg na zakup lekarstw dla bezrobotnych w tymże okresie udzielono w kwocie	898,95	„
c) zapomogę gwiazdkową wypłacono z funduszów miejskich — 4 350 bezrobotnym w łącznej kwocie	31.104,00	„
Razem:	41.569,62	zł.

VII. Zestawienie ogólne.

A) Komunalny Urząd Pośrednictwa Pracy:		
a) pogrzeby	3.738,50	zł.
b) mleko	56.748,01	„
c) zapomogi w gotówce z akcji Opieki Społecznej	444.266,05	„
d) zapomogi w naturaliach . . .	181.285,28	„
e) zapomogi jednorazowe w gotówce dla 2 024 osób	9.566,67	„
f) zapomogi jednorazowe na lekarstwa	898,95	„
g) zapomogi gwiazdkowe . . .	31.104,00	„
	727.607,46	zł.
B) Fundusz Bezrobocia zasiłki . . .	434.172,71	„
Suma razem:	1.161.780,17	zł.

VIII. Różne.

W okresie sprawozdawczym wystawiono:

1. 452 zaświadczeń celem uzyskania zniżek kolejowych.
2. około 15 000 zaświadczeń dla bezrobotnych dla różnych celów,
3. załatwiono 16 207 różnych wniosków,
4. przeprowadzono kontrolę bezrobotnych w 14 121 wypadkach,
5. przeprowadzono kontrolę zakładów pracy w 454 wypadkach.

Sprawy mieszkaniowe.

1. Według poszczególnych list na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 1926 roku wystawiono:

a) zatwierdzeń lokatorów na propozycję właścicieli domów po myśli art. 26 ustawy o ochronie lokatorów 735

z tego zajęto mieszkań 669
dotychczas nie zajęto 66

b) przydziałów na mieszkania urzędnicze po myśli art. 27 wym. ustawy 177
z tego zajęto 113
dotychczas nie zajęto 64

c) przydziałów na mieszkania, zarekwirowane na podstawie art. 26 ustawy w związku z § 7 ust. 8 rozp. wykon. Wojewody Śl. do tej ustawy (po dwukrotnem odrzuceniu propozycji właśc. domu wzgl. w wypadkach niezgłoszenia opróżnionego mieszkania w przepisanym 14-dniowym czasokresie) 80
z tego zajęto 13
dotychczas nie zrealizowano spowodu nieukończenia sporu 67

d) zaświadczeń na podstawie art. 29 ustawy wymienionej w celu przeprowadzenia eksmisji na podstawie wyroków sadowych 84
z tego przeprowadzono eksmisyj 58
dotychczas nie przeprowadzono 26

2. Dochód z pobranych opłat za czas od 1 kwietnia 1934 r. do 31 marca 1935 roku wynosi . . . 6.345,— zł.

Szpitale.

A) Główny Szpital Miejski.

Nr. B Dane co do stanu liczebnego chorych oblicza się dotychczas według roku kalendarzowego.

Stany chorych wynosił 1. I. 1934 r.

	mężcz.	kob.	chł.	dziew.	razem
	89	118	18	17	242
Przybyło w ciągu roku	1 090	1 929	329	291	3 639
Razem leczono:	1 179	2 047	347	308	3 881
Wypisano:	1 018	1 884	302	270	3 474
	161	163	45	38	407
Zmarło:	95	77	30	25	227
Pozostało w stanie 1. I. 1935	66	86	15	13	180

Z chorych, przyjętych w roku 1934 było:
miejscowych 2 650
zamiejscowych 989
razem: 3 639

Według wyznania było:

katolików	3 495
ewangelików	65
starokatolików	1
prawosławnych	4
wyzn. mojżeszowego	74
Razem:	3 639

Leczono na koszt:

Ogólno-miejscowej Kasy Chorych na m. Katowice .	1 034
Policji Miejskiej	145
Urząd Opieki nad Ubogimi	539
Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych — Wydział Sanitarny	293
Różnych Kas Chorych	89
Biura Opieki Lekarskiej dla Bezrob. Tarn. Góry .	87
Innych zobowiązanych	922
Państw. Pomocy Lek. dla Prac. Państwowych .	363
Prywatny	153
Innych różnych gmin itp.	14
Razem:	3 639

Ze zwolnionych w ciągu roku przypada:

na wyleczonych	2 737
na podleczonych	662
na niewyleczonych	75
Razem:	3 474

Liczba etatowych łóżek wynosiła w roku sprawozdawczym 293 i 6 cel dla umysłowo-chorych.

Dni pielęgnacyjnych było 75 484, co wynosi przeciętnie 207 chorych. Na jednego chorego przypada przeciętnie 20 dni leczenia.

Taksa leczenia, obowiązująca w roku sprawozdawczym:

	Klasa III.		Klasa II.		Klasa I.
	miejsc. —	zam.	miejsc. —	zam.	
Dla prywatnych	7,—	9,—	14,—	18,—	21,—
„ Og. M. K. Ch. na m. Katowice	6,50	—	—	—	—
„ D. O. K. P.	6,50	—	12,—	—	—
„ B. O. L. B.	5,—	—	—	—	—
„ Urz. Ubogich	5,—	—	—	—	—
„ Policji Miejskiej (wener. chor.)	6,—	—	—	—	—
Za niemowlę	1,20	—	—	—	—

W przychodni Szpitala Miejskiego udzielono porad 4 179.

W kostnicy Szpitala głównego przechowano ogółem 457 zwłok, a mianowicie:

ze czpitala głównego	270
ze szpitala dla dzieci	95

Odstawiono do przechowania względnie do dyspozycji prokuratora 92.

Rachunek działalności za rok 1934-35.

Dochody		Rozchody	
Oznaczenie dochodu	Kwota zł	Oznaczenie dochodu	Kwota zł
Od Kas Chorych	193 113,60	Wydatki osobowe . . .	123 361,82
Od Urzędu Op. n. Ubogimi	77 930,70	Wydatki na sprzęt i urządz. dom.	96 102,59
Od Policji Miejskiej . . .	58 890,57	Wydatki na żywn., lek itd.	206 341,80
Od innych zobowiązanych	63 391,68	Różne	2 304,58
Za leczenie ambulatoryjne	5 452,08		
Za odpadki gospodarcze .	266,60		
Za używanie kostnicy . .	1 390,20		
Różne	6 847,88		
Dopłata	20 827,57		
	428 110,88		428 110,88

Na zaległości czynne wpłynęło w roku sprawozdawczym:

Od Kas Chorych	36.021,71 zł.
„ Urzędu Opieki nad Ubogimi . .	6.270,90 „
„ Policji Miejskiej	1.435,46 „
„ innych zobowiązanych . . .	17.950,48 „
Za leczenie ambulatoryjne . . .	1.144,43 „
Razem:	62.822,98 zł.

B. Miejski Szpital dla dzieci.

Stan chorych wynosił 1. I. 1934 r.

	chłopców	dziewcząt	razem
	13	22	35
Przybyło w ciągu roku	312	306	618
Razem leczono:	325	328	653
Wypisano:	255	271	526
	70	57	127
Zmarło:	46	40	86
Pozotało w stanie 1. I. 1935 r.	24	17	41.

Z chorych, przyjętych w ciągu roku sprawozdawczego, było:

miejscowych	340
zamiejscowych	278
Razem:	618

Według wyznania było:

rzymsko - katol.	576
ewangelickiego	8
mojż.	34
Razem:	618.

Leczono na koszt:

Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych na miasto Katowice	81
Urzędu Opieki nad Ubogimi	43
Dyrekcji Okr. Kolei Państwowych — Wydz. Sanitarny	78
Różnych Kas Chorych	12
B. O. L. B. Tarnowskie Góry (Spółka Bracka) . .	4
Różnych gmin i innych zobowiązanych	303
Państw. Pomcy Lekarskiej dla Prac. Państwowych .	38
Prywatny	43
Bezpłatnie — dzieci mamek —	16
Razem:	618.

Liczba łóżek etatowych wynosi 65. Dni pielęgnacyjnych było 16 296, co wynosi przeciętnie 45 chorych. Na jednego chorego przypada przeciętnie 25 dni leczenia.

Taksa leczenia, obowiązująca w szpitalu dla dzieci:

Dla Urzędu Opieki nad Ubogimi i Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych na miasto Katowice . . . . . 4,— zł.

dla miejsc. prywatnych i innych Kas Chorych 5,— „

dla zamiejscowych prywatnych i innych Kas Chorych . . . . 6,00 „

dla pacjentów z poza Woj. Śl. i Kas Chorych . 7,— „

Oprócz tego pobiera się za lekarstwa osobną opłatę.

Rachunek działalności za rok 1934/35.

Dochody — Oznaczenie dochodu	Kwota zł	Rozchody — Oznaczenie rozchodu	Kwota zł
Od Kas Chorych . . .	29 851,17	Wydatki osobowe . . .	24 332,66
„ Urzędu Ubogich . .	7 127,22	Wydatki rzeczowe . . .	731,78
„ innych zobowiązanych	28 651,84	Utrzym. ruchom. i nieruch.	18 309,20
Dopłata	23 755,12	Utrzym. dzieci i personelu	46 011,71
	89 385,35		89 385,35

Na zaległości czynne wpłynęło:

Od Kas Chorych	4.750,66	zł.
Od Urzędu Opieki nad Ubogimi .	889,81	„
Od innych zobowiązanych . .	8.326,84	„
Razem:	13.967,31	zł.

Zakłady i przedsiębiorstwa.

I. Wodociągi.

W roku sprawozdawczym pobrała gmina Katowice z powiatowego wodociągu 4.254.023 m³ wody.

Oddanie wody konsumentom na terenie miasta Katowic w poszczególnych miesiącach przedstawia się jak następuje:

kwiecień	1934 r.	. . .	319 702 m³
maj	„	. . .	343 978 m³
czerwiec	„	. . .	387 116 m³
lipiec	„	. . .	351 741 m³
sierpień	„	. . .	374 955 m³
wrzesień	„	. . .	380 991 m³
październik	„	. . .	360 170 m³
listopad	„	. . .	373 003 m³
grudzień	„	. . .	349 226 m³
styczeń	1935 r.	. . .	339 681 m³
luty	„	. . .	351 593 m³
marzec	„	. . .	321 867 m³
		razem:	4 254 023 m³

Pomiar pobieranej przez konsumentów wody odbywa się za pomocą wodomierzy, zainstalowanych do sieci wodociągowej. W dostarczeniu wody ze strony Wydziału Powiatowego nie zauważono w roku sprawozdawczym poważniejszych przeszkód.

Rozszerzono główną sieć wodociągowa w następujących ulicach miasta:

w ul. Raciborskiej (Zakłady Kąpielowe)
w ul. Francuskiej — Karbowa (lotnisko)
w ul. Markiefki
w ul. Wolności
w ul. Francla
w ul. Chorzowskiej
w ul. Tomasza.

Założono następujące nowe rurociągi:

640	mb rurociągu o średn.	150	mm,
1675	„ „ „	100	„
296	„ „ „	80	„
390	„ „ „	25	„
razem: 3001 mb.			

Ilość konsumentów wody powiększyła się w okresie sprawozdawczym o 83, dla których wykonano rurociągi przyłączeniowe o średnicy 20—80 mm ogólnej długości 1245 m.

	w roku 1933/34	w roku 1934/35
	zł	zł
Ilość konsumentów	2 677,—	2 760,—
Wpływy za wodę	1 302 148,36	1 347 830,91
Przekazano na rzecz Miejskiego Komitetu Bezrobocia	51 545,44	56 336,68
Stawiono w ubutek	4 121,61	8 526,63
Zaległość za wodę	190 571,03	138 825,92

Do każdego przyłączenia wbudowano wodomierz do rejestrowania pobranej wody.

Nowych hydrantów pożarowych zainstalowano 26 szt., uszkodzonych hydrantów pożarowych naprawiono 90 szt.

Nowych zasuw wbudowano do sieci:

o średn.	80 mm	. .	3 szt.
„ „	100 „	. .	11 „
„ „	125 „	. .	1 „
„ „	200 „	. .	2 „
		razem:	17 szt.

Ogółem naprawiono 36 zasuw o średn. od 80 — 200 mm.

Uszkodzenie Wodociągów usunął Miejski Zakład Wodociągowy w 24 wypadkach.

Wszelkie prace przy zakładaniu nowych przewodów wodociągowych wykonał Miejski Zakład Wodociągowy w własnym zakresie.

W okresie sprawozdawczym naprawiono i zalegalizowano 803 wodomierzy średn. od 10 — 250 mm.

Naprawę wodomierzy o średn. od 10 do 40 mm włącznie, wykonał Miejski Zakład Wodociągowy w własnym warsztacie mechanicznym.

Ilość wodomierzy, zainstalowanych u konsumentów wynosiła z dniem 31 marca 1935 r. 2 644 szt.

Długość przewodów wodociągowych na terenie miasta wynosiła w dniu 1. 4. 1934 r. . . . . 98 500 m
i powiększyła się w okresie sprawozdawczym o . . 3 001 „
tak, że wynosi obecnie . . . . . . 101 501 „

Najmniejszy przekrój rury wynosi 40 mm, a największy 425 mm.

II. Dział elektryczny.

W roku sprawozdawczym zakupił Magistrat jako konsument ogółem 1 698 804 KWg, a mianowicie:

od Śląskich Zakładów Elektrycznych .	1 541 659 KWg
od zarządu kopalni Wujek . . .	119 240 „
od Elektrowni Okręgowej w Łaziskach	23 305 „
od firmy Giesche, Sp. Akc. . . .	7 499 „
od zarządu kopalni Emma (Gorzyce) .	5 941 „
od zarządu Huta Marta . . .	960 „
od innych	200 „
razem:	1 698 804 KWg

W porówaniu do poprzedniego roku sprawozdawczego, konsumcja energji elektrycznej wzrosła o 16,5 %.

Z wyżej podanej ilości energji elektrycznej przypada na oświetlenie ulic ogółem 546 453 KWg.

	1933/34	1934/35
Ilość konsumentów:	360	380
Wpływy kasowe za sprzedany prąd elekryczny: . . .	27 358 59 zł	28 845 90 zł
Ubytki:	56 10 „	987 77 „
Zaległości:	1 362 68 „	3 075 23 „

Miejski Warsztat Elektryczny przeprowadził w roku sprawozdawczym następujące instalacje:

Oświetlenie ulic rozszerzono na ul. Dworcowej, gdzie zainstalowano 11 lamp stojakowych,

na ulicy Mickiewicza zainstalowano 1 lampę zawieszoną nad jezdnią,

na ulicach, okalających gmach Urzędu Wojewódzkiego, zainstalowano 14 lamp stojakowych o wysokości 7 m,

na ul. Krakowskiej zainstalowano 4 lampy, zawieszone na słupach.

Stan oświetlenia ulic powiększył się o 30 lamp.

Pozatem wykonał Miejski Warsztat Elektryczny instalacje elektryczne w następujących budynkach miejskich:

W szkole powsz. im. Sobieskiego: zastąpiono oświetlenie gazowe elektrycznem.

W Miejskim Zakładzie Kąpielowym przy ul. Raciborskiej założono nową instalację oświetleniową w kabinach.

W budynku Ochotniczej Straży Pożarnej przy ul. Krakowskiej założono również instalację oświetleniową.

W nowych lokalach Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności przy ul. Pocztowej Nr. 2 założono nową instalację oświetleniową i instalacje sygnałowe.

III. Dział instalacyjny.

Dział ogrzewań centralnych.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono przez Miejski Warsztat Instalacyjny naprawy i przebudowy w następujących budynkach miejskich:

W szkole powszechnej im. Staszyca
W szkole powszechnej im. Słowackiego
W szkole powszechnej im. Karola Miarki.

Pozatem wykonano instalacje urządzeń sanitarnych i ogrzewczych w Katowiczance w Jastrzębiu - Zdroju.

Kotłownie przebudowano w b. gmachu ratuszowym przy ulicy Krakowskiej i Szpitalu dla dzieci.

W Rzeźni Miejskiej zastąpiono stary kocioł wysokoprężny kotłem nowym.

Dostawę kotła powierzono firmie Koetz Nast. w Mikołowie.

Pozatem przeprowadzono przez Warsztat Mechaniczny drobne i bieżące naprawy urządzeń sanitarnych i ogrzewczych w budynkach miejskich.

IV. Łaźnia Miejska.

W roku 1934 przedstawiał się ruch w Łaźni miejskiej jak następuje:

Łaźnia miejska była w 298 dniach powszednich otwarta dla publiczności. Liczba wydanych kąpieli w stosunku do liczby w roku 1933 obniżyła się mniejwięcej o 4½%.

Mianowicie sprzedano biletów kąpielowych:

	w roku 1933/34	w roku 1934/35
Ogółem	92 899	88 228.

Z tego przypada:	na rok 1933	na rok 1934
na kąpiele parowe	7 184	7 591
na kąpiele w wannach	16 446	13 406
na kąpiele natryskowe	31 395	31 244
na pływalnię	37 874	35 987

Najwyższa frekwencja była:

a) w kąpieli parowej	dnia 6 II. 34 r. —	44 osób
b) kąpieli wannach 1 kl.	dnia 28 IV. 34 r. —	28 „
c) w kąpieli w wannach II kl.	dnia 23 III. 35 r. —	118 „
d) w kąpieli natryskowej	dnia 8 IX. 34 r. —	285 „
e) w pływalni	dnia 18 X. 34 r. —	371 „

W sobotę, dnia 23 III. 35 r. korzystało z Łaźni Miejskiej 813 osób. W porze zimowej udzielono 100 uczniom szkół powsz. bezpłatnej nauki w pływaniu, oraz udzielono zezwolenia na korzystanie z pływalni za opłatą obniżoną różnym organizacjom sportowym.

Dochody z sprzedaży biletów kąpielowych wynosiły:

w roku 1933/34	w roku 1934/35
75 082,90 zł	70 781,40 zł

Personel Łaźni składa się jak w latach poprzednich obok 1 kierownika i 1 kasjerki z 13 osób, mianowicie:

4-ch kąpielowych męskich, 2-ch żeńskich,

2-ch palaczy oraz 5-ciu praczek.

RZEŹNIA MIEJSKA.

I. Spęd zwierząt w okresie od 1 kwietnia 1934 do 31 marca 1935 r.

bydła . . .	8 508	sztuk
świń . . .	96 834	„
cieląt . . .	5 007	„
owiec . . .	2 009	„
kóz . . .	133	„
koni . . .	249	„
razem:	112 740	sztuk

II. Ubój i badanie w Rzeźni Miejski:

bydła . . .	8 254	sztuk
świń . . .	96 155	„
cieląt . . .	5 246	„
owiec . . .	1 923	„
kóz . . .	131	„
koni . . .	151	„
razem:	111 960	sztuk

III. Sprawozdanie mięsa zamiejscowego w Rzeźni Miejskiej i na targu:

świń . . .	1 912	sztuk
bydła . . .	2 919	„
cieląt . . .	17 487	„
baranów . .	179	„
kóz . . .	14	„
razem:	22 511	sztuk

IV. Ubój domowy:

Dzielnica II. Bogucice - Zawodzie	864	sztuk
Dzielnica III. Załęże - Dąb . .	679	„
Dzielnica IV. Ligota . . .	605	„
razem:	2 148	sztuk

Ogólna suma uboju na obszarze całego miasta Katowic wraz z sprawozdaniem mięsa zamiejscowego wynosi 136 619 sztuk zwierząt rzeźnych.

Taryfa.

Odnośnie do mięsa przewozowego wydano na podstawie uchwał korporacyj miejskich z 15. 5. i 25. 5. 1934 r. dodatek do taryfy opłat, według którego się pobiera:

I. Za prawo korzystania z urządzeń rzeźni:

za całe bydło rogate . .	3,20	zł
„ ½ bydła rogatego . .	1,60	„
„ ¼ bydła rogatego . .	0,80	„
„ całą świnię . . .	2,20	„
„ ½ świni	1,10	„
„ 50 kg słoniny lub łoju .	1,00	„
„ 1 kg mięsa drobnego .	0,01	„

II. Za sprawdzanie mięsa badanego przez lekarzy-weter.:

za całe bydło rogate . .	0,75	zł
„ ½ bydła rogatego . .	0,55	„
„ ¼ bydła rogatego . .	0,15	„
„ całą świnię . . .	0,50	„
„ ½ świni	0,25	„
„ ciele, owcę, kozę itp. . .	0,25	„
„ 50 kg słoniny lub łoju .	0,50	„
„ 10 kg mięsa . . .	0,05	„

Eksport.

W czasie od 1 kwietnia 1934 r. do 30 marca 1935 r. firmy eksportowe Silesiebacon i Musioł i Ska ubiły na bekon 31 275 świń. Z tej ilości uznano jako zdatnych do eksportu 25 015 świń, jako nienadających się do eksportu 6 260 świń, z tego 1 131 świń, które zostały wyłączone na podstawie badania lekarzy weterynaryjnych oraz 5 131 świń, które wyłączone zostały na podstawie sortingu.

Firmy eksportowe oprócz bekonów wysłały także szynki w ilości 52 000 kg, które zbywano na rynku angielskim.

Oprócz bekonów eksportowano w roku sprawozdawczym również mięso baranie do Paryża, mięso końskie do Brukseli, Liege i Antwerpji, skóry i jelita do Niemiec, Węgier, Czechosłowacji i Francji, smalec wieprzowy do Anglji, skrawki prasowane do Budapesztu, racice, kopyta i rogi do Francji.

Rozbudowa i reparacja.

W kotłowni rozebrano stary kocioł, który zastąpiono nowym o 75 m² powierzchni ogrzewania przez firmę H. Koetz w Mikołowie kosztem 30 000 zł.

W nowej hali uboju dla świń uzupełniono oświetlenie.

Wybrukowano podwórze między rampą a oczyszczalnią jelit.

Ganek specjalny, prowadzący z nowych chlewów do hali ubojowej, przedzielono kratami żelaznemi.

W chłodni i w chlewach na rampie przeprowadzono różne reparacje.

RÓŻNE.

a) Jelita.

W roku sprawozdawczym sprowadzono z zagranicy i zbadano przez lekarzy - weterynaryjnych tutejszej rzeźni 173 beczek jelit o ogólnej wadze netto 29 252 kg. Jelita te sprowadzano przeważnie z Niemiec, Danji i Austrji w stanie solonym. Jelita sprowadzane z zagranicy były przeznaczone nie tylko dla potrzeb miasta Katowic, ale także dla innych miast Polski, a ponieważ były przewożone przez stację graniczną Chorzów, były badane przez lekarzy - weterynaryjnych tutejszej Rzeźni w Urzędzie Celnym w Katowicach przed wysyłką do miejsca przeznaczenia.

b) Wytwórnia tłuszczu.

W wytwórni tłuszczu wytopiono w roku sprawozdawczym: surowca 516 027 kg. (sadła, kresek i łoju), roztopiono powtórnie 42 927 kg (drugi raz topiono smalec).

Z obu ilości przetopionego tłuszczu t. j. surowca i roztopu otrzymano 414 045 czystego i znakomitego smalcu.

Zużyto przytem 7 606 klw prądu elektrycznego i 7 503 m³ wody.

Kredyt przewozowy.

Kredyt przewozowy prowadzono w podobny sposób jak w ubiegłych latach, w myśl uchwały Magistratu z dnia 30 XII. 1930 r. i dodatkowej uchwały dot. pobierania osobnej opłaty:

od zaliczeń do 1 000 zł	. . .	10 zł
od zaliczeń od 1 000 „ do 2 000 zł	.	20 „
od zaliczeń od 2 000 „ do 3 000 „	.	30 „

Z kredytu przewozowego korzysta obecnie 33 hurtowników tutejszej Rzeźni, którzy wykonują swe obowiązki po myśli wyżej wspomnianych uchwał Magistratu bez zastosowania przymusowych środków.

Dochód ogólny z kredytu przewozowego wynosił 836 915,88 zł
Rozchód ogólny z kredytu przewozowego wynosił 821 359,03 „
Zaległość bierna z kredytu przewozow. wynosiła . 15 556,85 „

Czysty zysk zaprzychodowany pod „Dochody budż." wynosił 5 150,78 zł.

Sprawozdanie z działalności bakterjologicznej.

W roku sprawozdawczym badano ogółem w 256 przypadkach. Wyniki badań statystycznie przedstawiają się następująco:

bakterje gnilne stwierdzono	.	108 razy
włośnie	. . . . .	5 „
wągry	. . . . .	24 „
gakterje różycy	. . .	15 „
zwapnienia	. . . .	16 „
zatruwacze mięsa	. . .	3 „

Reszta przeprowadzonych prób wypadło ujemnie.

Zestawienie

zakwestjonowanych sztuk zwierząt rzeźnych za rok 1934 z powodu chorób następujących:

A. bydło.

Rodzaj choroby	mniej-wartościowe	warunkowo zdatne	niezdatne
1. Wągry	—	29	—
2. rozkład	—	—	8
3. zapach	1	—	—
4. niedostateczne wykrwawienie .	1	—	—
5. gruźlica	$3^1/_4$	5	—
6. zakażenie krwi	—	—	6
7. nowotwory	—	—	1
8. żółtaczka	1	—	—
9. wodnica	$^1/_4$	—	—
10. zanieczyszcz. drobnoustr. . . .	—	—	$1^1/_4$
Razem:	$6^1/_2$	34	$16^1/_4$

Razem tania jadka 11½ — spalono 16¼.

B. cielęta.

Rodzaj choroby	mniej-wartościowe	warunkowo zdatne	niezdatne
1. rozkład	—	—	101
2. zapach	18	—	—
3. niedost. wykrwawienie . . .	10$^1/_2$	—	—
4. gruźlica	—	—	$^3/_4$
5. zakażenie krwi	—	—	1
Razem:	28$^1/_2$ (tania jatka)	—	102$^3/_4$ (spalono)

C. świnie.

Rodzaj choroby	mniej-wartościowe	warunkowo zdatne	niezdatne
1. wągry	—	134	27
2. włośnie	—	3	5
3. gruźlica	48	17	4
4. różyca	—	70$^1/_2$	1
5. niedost. wykrwawienie . .	29$^1/_2$	—	—
6. rozkład	—	—	—
7. cewy Mischera	17$^1/_2$	—	—
8. żółtaczka	3	—	—
9. zapach moczowy . . .	1	—	—
10. zapachy inne	$^1/_4$	—	—
11. pomór	—	1	—
12. złamanie kości	1	—	—
13. zwapnienia	1	—	1
Razem:	99$^1/_4$	227$^1/_2$	136

Razem: Tania jatka 326¾ — spalono 136.

D. owce.

1. rozkład — 2 niezdatne.

E. kozy.

1. wychudzenie — 1 mniejwartościowe.

F. konie.

1. tężec	2	niezdatne
2. zakażenie krwi	4	„
3. rozkład	1	„
Razem:	7	

Wykaz ogólny: Oddano na tanią jatkę 367¾ sztuk.
spalono 264 „

Zestawienie

przeprowadzonych rewizyj w składach, warsztatach, hali mięsnej, hotelach oraz w ekspedycji towarowo - pośpiesznej na terenie miasta W. Katowic:

1.	rewizję przeprowadzono w składach i warsztatach	72 razy
2.	„ „ w hotelach, restauracjach i jadalniach . . .	16 „
3.	„ „ w hali mięsnej, na targowisku przez dyżur. lekakarza wet. co tydzień .	3 „
4.	rewizję nadzwyczajną przeprowadzono w hali mięsnej	12 „
5.	rewizję mięsa zamiejscowego w rzeźni przeprowadzono	8 „
6.	mięso niezdatne znaleziono i spalono . . .	7 „
7.	znaleziono mięso mniejwartościowe i oddano do sprzedaży w taniej jatce	9 „
8.	wędliny zepsute znaleziono	2 „
9.	wnętrzności zepsute znaleziono	8 „
10.	doniesienie do Policji Miejskiej celem ukarania winnych nastąpiło	32 „

Straż Pożarna.

Załoga Zawodowej Straży Pożarnej składała się w roku sprawozdawczym z 1 ogniomistrza, 1 sierżanta, 2 starszych strażaków, 35 strażaków.

W roku przyszłym nieodzownem będzie uzupełnienie zespołu strażackiego kilkoma młodemi siłami.

Narzędzia pożarnicze i ratownicze.

Stan narzędzi pozostał ten sam co w roku ubiegłym. Większą reperację przeprowadzono przy autopompie „Benz“, a to przez wbudowanie nowej osi i odnowienie malatury.

Urządzenie alarmowe.

Spowodu przestarzałej aparatury, sygnalizacji alarmowej i baterji, okazało się jej odnowienie w roku bieżącym konieczne. Koszta przebudowy i zakupu nowej baterji wynosiły około 16 000 złotych. Odbiór nowo urządzonej aparatury i baterji nastąpił w dniu 20 stycznia 1935 r. W związku z tem zakupiono również nowe akumulatory o większej pojemności prądu.

Zaopatrzenie w wodę.

Również w bieżącym roku poświęcono dużo uwagi zaopatrzeniu w wodę dla większego bezpieczeństwa w razie wybuchu pożaru. W

ciągu roku przybyło hydrantów 25. Liczba hydrantów na terenie miasta wzrosła na 669. Wszystkiemi hydrantami w ciągu całego roku opiekuje się Zawodowa Straż Pożarna.

Zaprzęgi.

Zaprzęgi do transportów upadłych zwierząt i w innych wypadkach stawiono przez Tabór Miejski 113 razy.

Czynności wyjazdowe Straży Pożarnej.

Do pożarów wyruszono w roku sprawozdawczym 92 razy, z tego do:

pożarów dachowych	5	razy
„ pokojowych lub piwnicznych	27	„
„ sufitowych . . .	1	raz
„ kominowych . . .	8	razy
„ innych	28,	zaś
alarmów fałszywych było . . .	23	razy
razem:	92	razy

Oprócz wyżej wymienionych czynności Straż Pożarna udzieliła pomocy w 65 różnych innych wypadkach, jak przy usunięciu różnych przeszkód z ulic miasta, zabezpieczeniu miejsc zagrożonych, wydobyciu topielców, zatruciach gazem świetlnym i t. p.

Przy nieszczęśliwych, groźnych wypadkach zastosowano aparaty tlenowe płucne z wynikiem dodatnim w 22 wypadkach.

Pogotowie ratunkowe.

Działalność pogotowia ratunkowego przedstawia się następująco:

wykonano transportów chorych bez udzielenia pomocy	1 189	razy
udzielono pomocy przy wypadkach chirurgicznych .	294	„
„ „ „ „ samobójczych .	48	„
„ „ „ „ innych . .	90	„
„ „ „ nagłych zasłabnięciach .	94	„
„ „ „ nałożeniu opatrunków .	115	„
razem:	1 830	razy

Stawienie wart teatralnych.

Według przepisów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego, stawiono wartę bezpieczeństwa na przedstawienia teatralne w teatrze miejskim, w hali wystawowej i innych salach w obrębie miasta w 764 wypadkach przy udziale Ochotniczej Straży Pożarnej.

Różne.

Przeprowadzono 2 razy w roku rewizje bezpieczeństwa pożarowego oraz rewizje sanitarne i rewizje hydrantów.

Dla dziatwy szkolnej wszystkich szkół urządzono wykłady o bezpieczeństwie pożarowem.

W poszczególnych 6-ciu oddziałach Ochotniczej Straży Pożarnej przeprowadzono kursa obrony przeciwgazowej.

Codziennie w porze letniej odbywały się od godz. 7-mej do 8-mej rana ćwiczenia przy narzędziach pożarniczych i ratowniczych.

Stosownie do ustalonego planu, cała załoga Zawodowej Straży Pożarnej uprawiała ćwiczenia z dziedziny wychowania fizycznego, jak również brała udział w zawodach o Państwową Oznakę Sportową,

W końcu nadmienić wypada, że Straż Pożarna brała udział we wszystkich imprezach, capstrzykach, defiladach i obrzędach pogrzebowych, o ile chodziło o strażaków wzgl. urzędników i pracowników miejskich.

Ruch uliczny i bezpieczeństwo publiczne.

Komisja Bezpieczeństwa i Komunikacji odbyła w roku sprawozdawczym 5 posiedzeń, na których obradowano nad 86 sprawami.

Wobec negatywnego ustosunkowania się Komisji do podań o zezwolenia na ustawienie kiosków, obecnie liczba tych wniosków maleje.

W roku 1934/35 odbyły się dwa odpusty w dzielnicy Bogucicach-Zawodziu, oraz 2 w dzielnicy Załężu - Dębie.

W sprzedaży ulicznej brało udział przeszło 220 handlarzy.

Dochód ze straganów ulicznych wynosił 9 686,45 zł, zatem 1 686,45 zł więcej w porównaniu do poprzedniego roku.

Tabor wozowy.

A. Czyszczenie ulic.

Personel w roku sprawozdawczym składał się z 170 osób. Załoga liczy 10 osób mniej w stosunku do poprzedniego roku. W roku sprawozdawczym zmarł 1 starszy strażak, który był zatrudniony jako dozorca przy wywozie śmieci.

Obszar czyszczenia wynosił ogółem 742 866 85 m², a zatem więcej o 28 378 40 m².

Obszar ten zawiera:

bruku	kamiennego .	408 204 10 m²
„	bitumicznego	20 876 90 m²
„	szosowego .	81 485 33 m²
„	gruntowego .	232 300 52 m²

Zarobki roczne dla robotników i robotnic

wynosiły	254 641,96 zł
składki socjalne	45 604,04 „
razem:	300 246,— zł

Tabor miejski posiada następujące pojazdy:

11 samochodów,
5 powózek,
5 wozów platformowych,
28 wozów roboczych,
1 wóz drabiniasty,
5 wozów z kotłami do skrapiania ulic,
1 pług śnieżny.

W najkrótszym czasie korporacje miejskie będą musiały zastanowić się nad uzupełnieniem parku samochodowego.

Obecne środki mechaniczne są częściowo typu przestarzałego i nie odpowiadają już wymogom nowoczesnego ruchu.

Zarobki roczne dla szoferów i woźniców (przeciętny stan załogi 40 osób) wynosiły 100 360,81 złotych.

Liczba koni wynosiła dnia 1 kwietnia 1934 r. . .	46
W roku sprawozdawczym sprzedano spowodu niezdolności do pracy koni	4
zakupiono w ciągu roku koni	4
Liczba koni na dzień 31 marca 1935 roku wynosi . . .	46

Chorych koni było w ciągu roku 22 przez razem 211 dni.

Z Miejskich Wodociągów zużyto do skrapiania ulicy 33 060 m³ wody.

Do systemu przymusowego wywozu śmieci samochodem jest przyłączonych:

763 nieruchomości prywatnych z 2 674 wiadrami
17 „ miejskich z 120 „

Do systemu wywozu furami jest przyłączonych:

99 nieruchomości prywatnych z 219 wiadrami,
13 nieruchomości prywatnych z śmietnikami,

z których odwieziono 130 fur śmieci.

Dochód za wywóz śmieci z nieruchomości prywatnych wynosił razem 154 573,04 zł.

Magistrat zamierza rozszerzyć przymusowy wywóz śmieci jeszcze na resztę ulic w południowej części Katowic - Centrum. W tym celu konieczny jest jednak zakup dalszych samochodów do wywozu śmieci. Kroki w tym kierunku już poczyniono. Po zakupie 3-go sa-

mochodu Katowice-Centrum będzie objęte przymusowym wywozem śmieci.

Śniegu wywieziono ogółem 6 540 m^3, a mianowicie:

w grudniu 1934 r.	390 m^3
w styczniu 1935 r.	2 610 m^3
w lutym	3 060 m^3
w marcu	480 m^3

Wskutek niedziel i świąt odpadło w roku sprawozdawczym 66 dni roboczych.

Pozostało pełnych dni roboczych 299.

Paszy i pościółki dla koni zużyto ogółem 6 354,17 centr.

Czynności miejskich zaprzęgów w czasie od 1 kwietnia 1934 r. do dnia 31 marca 1935 r.

L. b.	Zaprzęgi dostarczone	Jednokonne	Parokonne
1.	Dla celów służbowych		299
2.	„ Rzeźni Miejskiej		300
3.	„ Zakładu dezynfekcyjnego		75
4.	„ Uzdrowiska w Gorzycach		45
5.	„ Urzędu Budowy Dróg i Miernictwa	86	2824
6.	„ Oddziału Technicznego (XVI)		40
7.	„ Urzędu Opieki Społecznej		338
8.	„ Oddziału Szkolnego		14
9.	„ Straży Pożarnej		11
10.	„ Biura Wojskowego		13
11.	„ Ogrodnictwa Miejskiego		312
12.	„ Odwozu śmieci z nieruch. prywatnych	32	207
13.	„ Odwozu śmieci z nieruch. miejskich	97	127
14.	„ czyszczenia ulic	1771	622
15.	„ skrapiania ulic		37
16.	„ odwozu śniegu		338
17.	„ dowozu paszy dla koni miejskich		38
18.	„ P. W.		9
19.	„ Opieki Społ. (samochody)	122 dniówek	
20.	„ innych robót		138
21.	„ innych robót (samochody)	15 dniówek	
22.	„ odwozu węgla skonfiskowanego		42
23.	„ nieruchomości miejskich		10
24.	„ boiska Miejskiego Komitetu P. W.		63
25.	„ odwozu śmieci w Rzeźni Miejskiej		53

B. Ustępy publiczne.

W sześciu ustępach znajdujących się na terenie miasta Katowic przeprowadzono różne konieczne reperacje. Remont dalszych ustępów przesunięto spowodu braku funduszu na rok obrachunkowy 1935/36.

Ustępy przy pl. Wolności, Miarki, Andrzeja i ul. Dworcowej wydzierżawiono prywatnym osobom.

Ustęp przy ul. Ludwika Labusa podlega Administracji czyszczenia ulic.

Dochód z opłat za używanie ustępów wynosił w roku sprawozdawczym 6.176,00 zł, zatem 110.00 zł więcej w porównaniu do roku poprzedniego.

Dochód z ustępów służy wyłącznie na pokrycie kosztów za wodę, gaz itp.

Sprawy finansowe, podatkowe i majątkowe.

Główna Kasa Miejska.

Rachunkowość i kasowość w roku sprawozdawczym prowadzono podług obowiązujących przepisów z roku 1934. Całokształt gospodarki pieniężnej obrazuje się w księdze inwentarzowej „Dział A“. Majątek miasta wynosi na dzień 31 marca 1935 r. — 63.474.073,96 zł. Wskutek przeprowadzenia oszacowania nieruchomości według obowiązujących cen rynkowych w porównaniu do roku ubiegłego majątek naszego miasta obniżył się o 6.365.492,31 zł, (majątek wynosił w dniu 31 marca 1934 r. — 69.839.566,27 zł). Nadwyżka budżetowa za rok 1934/35 wynosi 527.133,89 zł.

Sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu przedkłada się w formie głównego zestawienia, z którego przytacza się następujące cyfry dot. gospodarki miejskiej:

Wydatki:

Rodzaj wydatków	Preliminowano zł	Wypłacono zł
Wydatki budżetowe zwyczajne . .	9 574 569,28	8 975 484,34
Wydatki budzetowe nadzwyczajne .	4 510 176,22	3 595 714,46
Przedsiębiorstwa komunalne . . .	1 609 374,—	1 564 645,39
razem	15 694 119,50	14 135 844,19

Dochody:

Rodzaj dochodów	Preliminowano zł	Otrzymano zł
Dochody budżetowe zwyczajne . .	9 480 000,—	10 438 756,45
Dochody budżetowe nadzwyczajne .	—	2 659 576,24
Przedsiębiorstwa komunalne . . .	1 609 374,—	1 564 645,39
razem	11 089 374,—	14 662 978,08

Przeciwstawiając wykazanym wyżej dochodom w wysokości	14.662.978,08	zł
sumę wydatków w wysokości	14.135.844,19	zł
pozostaje nadwyżka budżetowa za rok 1934/35, wyrażająca się kwotą	527.133,89	zł

Wpływy podatkowe za rok 1934/35 przedstawiają się jak następuje:

a) **Udział w podatkach państwowych.**

1. Udział w podatku dochodowym . . .	1.242.727,50	zł
2. Udział w dodatku kryzysowym	—	
razem:	1.242.727,50	zł
w budżecie przewidziano	1.280.000,00	zł
zatem wpłynęło mniej	37.272,50	zł

b) **Dodatki do podatków państwowych.**

1. Dodatek do podatku dochodowego	2.306.262,86	zł
2. Dodatek do podatku gruntowego	220,96	„
3. Dodatek do podatku przemysłowego	1.171.592,80	„
4. Dodatek do podatku od świadectw przem.	180.122,27	„
5. Dodatek do podatku od spożycia, zużycia i produkcji	143.460,15	„
6. Dodatek do podatku od patentów akcyzowych	52.671,73	„
razem:	3.854.330,77	zł
w budżecie przewidziano	3.352.000,—	„
zatem wpłynęło więcej	502.330,77	zł

c) **Podatki samoistne.**

1. Podatek od rozrywek i zabaw	167.250,75	zł
2. Podatek od psów	50.606,54	„
3. Podatek hotelowy	26.801,64	„
4. Podatek od ogłoszeń	13.457,75	„
5. Podatek od przyrostu wartości	82.410,40	„
6. Podatek od nabycia nieruchomości	93.521,47	„
7. Podatek budynkowy	748.286,88	„
8. Podatek szynkarsko-koncesyjny	25.077,33	„
9. Podatek od spadków i darowizn	1.048,35	„
10. Podatek od kopalin	130.252,75	„
razem:	1.415.379,58	zł
w budżecie przewidziano	1.016.000,00	„
zatem wpłynęło więcej	399.379,58	zł

Zestawienie:

Wpłynęło więcej ad b)	502.330,77 zł
Wpłynęło więcej ad c)	399.379,58 „
	901.710,35 zł
Wpłynęło mniej ad a)	37.272,50 „
Ogółem wpłynęło więcej:	864.437,85 zł

Więcej jak przewidziano wpłynęło:

Udział w podatku dochodowym	212.727,50 zł
Dodatek do podatku dochodowego	216.262,86 „
Dodatek do podatku przemysłowego	171.592,80 „
Dodatek do podatku od świadectw przemysł.	80.122,27 „
Dodatek do podatku od spożycia, zużycia i prod.	23.460,15 „
Dodatek do podatku od patentów akcyzowych	12.671,73 „
Podatek od rozrywek i zabaw	17.250,75 „
Podatek od psów	20.606,54 „
Podatek hotelowy	11.801,64 „
Podatek od ogłoszeń	10.457,75 „
Podatek od przyrostu wartości	52.410,40 „
Podatek od nabycia nieruchomości	53.521,47 „
Podatek budynkowy	148.286,88 „
Podatek od kopalin	90.252,72 „
Podatek wojskowy	22.526,22 „
	1.143.951,68 zł

Mniej jak przewidziano wpłynęło:

Udział w dodatku kryzysowym	250.000,— zł	
Dodatek do podatku gruntow.	1.779,04 „	
Podatek szynkarsko-koncesyjny	4.922,67 „	
Podatek od spadków i darowizn	6.951,65 „	
Podatek od placów niezabudow.	15.860,47 „	279.513,83 zł
zatem większy wpływ podatków niż preliminowano, zgodnie z przedstronnie przytoczonem zestawieniem		864.437,85 zł

Przedsiębiorstwa komunalne.

1. Miejskie Zakłady Wodociągowe.

Dochód i rozchód zwyczajny wynosi po 1.379.649,16 zł; dochód i rozchód nadzwyczajny po 10.000,— zł. Czysty zysk (bez uwzględnienia pełnej amortyzacji) w kwocie 219.757,54 zł, miesz-

czący się w rozchodach, został odstawiony do kasy związku komunalnego i zaprzychodowany przy dziale II A 9 a — budżetu administracyjnego. Zysk preliminowano na kwotę 165.900,— zł.

2. Teatr Miejski.

Dochód i rozchód zwyczajny wynosi po 174.996,23 zl. W dochodzie mieści się deficyt w sumie 138.189,13 zł, zapłacony przez kasę związku komunalnego z działu III A 11 — budżetu administracyjnego. Dopłatę preliminowano na kwotę 158.600,— zl.

3. Rzeźnia Miejska

prowadzi osobną kasowość i rachunkowość. Czysty zysk w kwocie 142.088,89 zł został odstawiony do kasy związku komunalnego i zaprzychodowany przy dziale II A 9 b — budżetu administracyjnego. Zysk preliminowano na kwotę 60.000,— zł.

Spis załączników do sprawozdania rachunkowego 1934/35:

1. Odpis księgi inwentarzowej dział A,
2. Główne zestawienie do sprawozdania rachunkowego z wykonania budżetu,
3. Zestawienie dot. samoistnych danin komunalnych,
4. Wykaz zaległości budżetowych czynnych,
5. Odpis r-ku zamknięcia sum pozabudżetowych.

Księga inwentarzowa

Dział „A“

za rok 1934-35

Grupa	Nr. pozycji	Aktywa	Wartość Suma pozycji zł	Sumy grupy zł	Uwagi i objaśnienia
1	2	3	4	5	6
I		Nieruchomości			
	1	Budowle	26.649 600,—		
	2	Place zabudowane . .	14.432.780,—		
	3	Place budowlane niezabudowane	6.822.112,—		
	4	Parki	1.653 400,—		
	5	Inne grunta	558.300,—		
	6	Tereny leśne	—		
	7	Przestrzenie wodne . .	—		
	8	Słupy ogłoszeniowe, szalety publiczne i t. p. urządzenia	129.800,—		
	9	Sieć wodociągowa . . .	3.339.900,28		
	10	Sieć kanałowa	8.480.247,83		
	11	Sieć elektryczna w Brynowie	69 665,15	62.135.805,26	
II		Inwestycje w budowie			
	1	Budowa hali targowej .	124.569,49		
	2	Rozbudowa szkoły przy ul. Jagiellońskiej . .	58.519,47		
	3	Budowa 5 bloków mieszkalnych w dzielnicy II przy ul. Katowickiej	268.722,42		
	4	Budowa gmachu Miejskiego Ośrodka W. F.	161.847,45		
	5	Skanalizowanie dzielnicy Dąb	235.109,14		
	6	Skanalizowanie ul. Jordana	4.028,90		
	7	Skanalizowanie ul. Opolskiej	5.991,82		
	8	Budowa zakładu kąpielowego na Buglowiźnie	1.031.828,64	1.890.617,33	
III		Ruchomości			
	1	Inwentarz żywy . . .	52.424,12		
	2	Tabor	562.533,07		
	3	Inne ruchomości . . .	2.956.559,47	3.571.516.66	
IV		Aktywa przedsiębiorstw komunalnych			
	1	Rzeźnia Miejska . . .	4 949.876,86	4.949.876,86	
V		Aktywa fundacyj			
	1	Fundacja dawn. Tow. „Verein für Kunst und Wissenschaft“ dla przemysłowej szkoły dokształcającej . . .	1.013,68		
		Do przeniesienia:		72.547.816 11	

Grupa	Nr. pozycji	Pasywa	Wartość Suma pozycji zł	Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
7	8	9	10	11	12
I		Długi długoterminowe			
	1	Długi hipoteczne . . .	23.948,26		
	2	Długi obligacyjne . . .	—		
	3	Inne długi długoterminowe	12.150.534,04	12.174.482,30	
II		Pasywa przedsiębiorstw komunalnych			
	1	Rzeźnia Miejska . . .	961.535,13	961.535,13	
III		Pasywa fundacyj . . .	—	—	
IV		Długi krótkoterminowe	—		
V		Sumy przechodnie			
	1	Sumy skarbowe . . .	26.030,47		
	2	Sumy związków komunalnych	700.000.—		
	3	Sumy innych instytucyj	136.956.—	862.986,47	
		Do przeniesienia:		13.999.003,90	

Grupa	Nr. pozycji	Aktywa	Wartość — Suma pozycji zł	Wartość — Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
1	2	3	4	5	6
		Z przeniesienia:		72.547.816,11	
V	2	Fundacja nadradcy górniczego Lehmanna dla szkół ludowych . . .	482,02		
	3	Fundacja jubileuszowa dla liceum	739,44		
	4	Fundacja Dr. Hacksa dla wyższej szkoły realnej	397,35	2.632,49	
VI		Materjały i zapasy . .		945.924,02	
VII		Lokaty	—		
	1	Sumy hipoteczne . . .	239.788,36		
	2	Papiery wartościowe . .	2.427.155,67	2.666.944,03	
VIII		Sumy komunalne w kasach innych związków komunalnych oraz w kasach urzędów skarbowych	—	—	
IX		Pozostałości czynne na rachunkach bieżących w instytucjach finansowych	—		
	1	P. K. O., Oddział w Katowicach	47.935,81		
	2	Bank Gospodarstwa Krajowego, Oddz. w Katowicach	122.814,15		
	3	Państwowy Bank Rolny, Oddz. w Katowicach	878.820,00		
	4	Miejska Komunalna Kasa Oszczędności w Katowicach	9.495,83	1.059.065,79	
X		Kasa	—	189.054,23	
XI		Inne aktywa			
	1	Zaliczki zwrotne . . .	78.833,14		
	2	Zaliczki budżetowe . .	65.167,20		
	3	Fundusze ulokowane w instytucjach finansowych	4.550.682,24		
	4	Papiery wartościowe na wznowienie fundacyj	9.869,74	4.704.552,32	
XII		Depozyty walorowe . .	—	698.640,10	
		Suma stanu czynnego	—	82.814.629,09	
		Należności względne:			
		1. Różni za gwarancje udzielone . .		1.610.000,—	
		2. Gwarancje przyjęte		—	
			—	1.610.000,—	

Grupa	Nr. pozycji	Pasywa	Wartość — Suma pozycji zł	Wartość — Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
7	8	9	10	11	12
		Z przeniesienia:		13.999.003,90	
VI		Fundusze specjalne			
	1	Fundusze miasta . . .	4.550.682,24		
	2	Rzeźnia Miejska . . .	90.228,89	4.640.911,13	
VII		Inne pasywa	—	—	
VIII		Deponenci	—	700.640,10	
IX		Majątek związku komunalnego			
	1	Majątek Rzeźni Miejskiej	3.898.112,84		
	2	Majątek fundacyj . .	2.632,49		
	3	Czysty majątek związku komunalnego . . .	59.573.328,63	63.474.073,96	W sumie czystego majątku związku komunalnego mieści sięn adwyżka budżetowa za rok 1934-35 527.133,89 zł.
		Suma stanu biernego		82.814.629,09	
		Zobowiązania względne:			
		1. Gwarancje udzielone		1.610.000,—	
		2. Różni za gwarancje		—	
			—	1.610.000,—	

Zestawienie ogólne.

Oznaczenie działu budżetu	Nazwa poszczególnych działów	Preliminowano	Wykonano	Różn. między sum. rub. 3 i 4 — W stos. do budż. wykonano		Uwagi
		sumy zł	sumy zł	więcej zł	mniej zł	
1	2	3	4	5	6	7
	BUDŻET ADMINISTRACYJNY.					
	Wydatki zwyczajne.					
I	Zarząd ogólny	1.988.600,—	1,956.405,60	—	32,194,40	
II	Majątek komunalny	394.800,—	376,203,17	—	18,596,83	
III	Przedsiębiorstwa komunalne	158,600,—	138,189,13	—	20,410,87	
IV	Spłata długów	1.210,369,28	1,199,341,90	—	11.027,38	
V	Drogi i place publiczne	833,000,—	830,504,05	—	2,495,95	
V a	Pomiary i rozbudowa miasta	17,500,—	16.670,32	—	829,68	
VI	Oświata	1,624,400,—	1,304,360,24	—	320,039,76	
VII	Kultura i sztuka	104,900,—	93,385,36	—	11,514,64	
VIII	Zdrowie publiczne	1,537,700,—	1,459,610,47	—	78,089,53	
IX	Opieka społeczna	926.600,—	882,201,26	—	44,398,74	
X	Popieranie przemysłu i handlu	86,000,—	76,065,01	—	9,934,99	
XI	Popieranie rolnictwa	—	—	—	—	
XII	Bezpieczeństwo publiczne	598.700,—	558.096,04	—	40,603,96	
XIII	Różne	93,400,—	84,451,79	—	8,948,21	
		9,574,569,28	8,975,484,34	—	599,084,94	

Oznaceenie działu budżetu	Nazwa poszczególnych działów	Preliminowano	Wykonano	Różn. między sum. rub. 3 i 4 W stos. do budż. wykonano		Uwagi
		sumy zł	sumy zł	więcej zł	mniej zł	
1	2	3	4	5	6	7
	BUDŻET ADMINISTRACYJNY.					
	Wydatki nadzwyczajne.					
I	Zarząd ogólny	102.892,13	102.862,13	—	30,—	
II	Majątek komunalny	1.551.500,—	947.013,58	—	604.486,42	
IV	Spłata długów	425.000,—	425.000,—	—	—	
V	Drogi i place publiczne	899.311,49	888.013,56	—	11.297,93	
Va	Pomiary i rozbudowa miasta	45.000,—	44.982,07	—	17,93	
VI	Oświata	50.000,—	36.973,12	—	13.026,88	
VII	Kultura i sztuka	10.000,—	10.000,—	—	—	
VIII	Zdrowie publiczne	1.207.479,—	921.879,34	—	285.599,66	
IX	Opieka społeczna	166.501,25	166.501,25	—	—	
X	Popieranie przemysłu i handlu	3.000,—	2.997,16	—	2,84	
XII	Bezpieczeństwo publiczne	1.200,—	1.200,—	—	—	
XIII	Różne	48.292,35	48.292,25	—	0,10	
		4.510.176,22	3.595.714,46	—	914.461,76	

Oznaczenie działu budżetu	Nazwa poszczególnych działów	Preliminowano	Wykonano	Różn. między sum. rub. 3 i 4 W stos do budż. wykonano		Uwagi
		sumy zł	sumy zł	więcej zł	mniej zł	
1	2	3	4	5	6	7
	BUDŻET ADMINISTRACYJNY.					
	Dochody zwyczajne.					
I	Majątek komunalny	1,311.700,—	1,337,098.76	90,981,75	65,582,99	
II	Przedsiębiorstwa komunalne	619,900,—	693.123,48	139,946,43	66.722,95	
III	Subwencje i dotacje	250,000,—	135.195,21	—	114,804,79	
IV	Zwroty	164,700,—	141,026,81	19,768,41	43,441,60	
V	Opłaty administracyjne	103,900,—	116,065,79	14.850,70	2,684,91	
VI	Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów dobra publicznego	1,287.800,—	1,303,257,37	132,111,88	116,654,51	
VII	Dopłaty — opłaty specjalne	80,400,—	161,927,68	81,527,68	—	
VIII	Udział w podatkach państwowych	1,280,000,	1,242.727,50	212,727,50	250.000,—	
IX	Dodatki do podatków państwowych	3,352,000,—	3,854,330,77	504,109 81	1,779,04	
X	Podatki samoistne	1,016,000,—	1,415,379,58	427,114,37	27,734,79	
XI	Różne	13,600,—	38,623,50	26,802,90	1,779 40	
		9,480,000,—	10,438,756,45	1,649,941,43	691,184,98	
	Dochody nadzwyczajne.					
II	Subwencje i dotacje	—	63,000,—	63,000,—	—	
IV	Pożyczki	—	887,500,—	887,500,—	—	
VII	Różne	—	90,316,51	90,316,51	—	
VIII	Nadwyżka budżetowa	—	1,618,759,73	1,618,759,73	—	
		—	2,659,576,24	2,659,576,24	—	

Oznaczenie działu budżetu	Nazwa pcszczególnych działów	Preliminowano	Wykonano	Różn. między sum. rub. 3 i 4 — W stos. do budż. wykonano		Uwagi
		sumy zł	sumy zł	więcej zł	mniej zł	
1	2	3	4	5	6	7
	BUDŻET PRZEDSIĘBIORSTW KOMUNALNYCH.					
	Wydatki.					
	Miejskie Zakłady Wodociągowe zwyczajne	1,400.000,00	1.379,649,16	53,857,54	74.208,38	
	Miejskie Zakłady Wodociągowe nadzwyczajne	10,000,00	10,000,00	—	—	
		1,410,000,00	1.389,649,16	53,857,54	74,208,38	
	Teatr Miejski zwyczajne	199,374.—	174,996,23	—	24,377,77	
		1.609,374,—	1,564,645,39	53,857,54	98,586,15	
	Dochody.					
	Miejskie Zakłady Wodociągowe zwyczajne	1,400,000,00	1,379,649,16	859,24	21,210,08	
	Miejskie Zakłady Wodociągowe nadzwyczajne	10,000,00	10,000,00	—	—	
		1,410,000,00	1.389,649,16	859,24	21,210,08	
	Teatr Miejski zwyczajne	199,374,—	174,996,23	—	24.377,77	
		1,609,374,—	1,564.645,39	859,24	45,587,85	

Oznaczenie działu budżetu	Nazwa poszczególnych działów	Preliminowano	Wykonano	Różn. między rub. rubr. 3 i 4 W stosunku do budż. wyk.		Uwagi
		sumy zł	sumy zł	więcej zł	mniej zł	
1	2	3	4	5	6	7
	ZESTAWIENIE.					
	Wydatki.					
	Budżet administracyjny wydatki zwyczajne	9,574,569.28	8.975,484,34	—	599.084,94	
	Budżet administracyjny wydatki nadzwyczajne	4,510,176,22	3,595,714,46	—	914,461,76	
	Budżet przedsiębiorstw komunalnych .	1,609,374,—	1,564,645,39	53.857.54	98,586,15	
		15,694,119.50	14,135,844,19	53.857.54	1,612,132,85	
	Dochody.					
	Budżet administracyjny dochody zwyczajne	9,480,000,—	10,438.756,45	1,649,941,43	691,184,98	
	Budżet administracyjny dochody nadzwyczajne	—	2,659,576,24	2,659,576,24	—	
	Budżet przedsiębiorstw komunalnych .	1,609,374,—	1,564,645,39	859,24	45,587,85	
		11,089,374,—	14,662,978,08	4,310,376,91	736,772,83	
	Dochód za rok 1934/35		14,662,978,08			
	Rozchód za rok 1934/35		14,135,844,19			
	Nadwyżka budżetowa		527,133,89			

Zestawienie przypisanych, odpisanych, uiszczonych zaległych i nadpłaconych samoistnych danin komunalnych za rok 1934/35.

L. p.	Nazwa podatku wzgl. dodatku do podatku	§ i pozycja budż.	Zalegało na początku roku sprawozdawczego (1. IV. 1934 r.) zł	Wymierzono w ciągu roku sprawodawczego zł	Odpisano (umorzono i odpisano w ciągu roku sprawozdaw.) zł	Uiszczono w ciągu roku roku sprawozdawczego zł	Pozostanie do pobrania z końcem roku sprawozdawcz. (31. III. 1935) zł	Nadpłacono w ciągu roku sprawozd. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Dział X.							
1	Podatek od rozrywek i zabaw	53	227.034,25	199.665,25	30.248,98	167.250,75	229.199,77	
2	" " psów	54	24.349,20	72.313,99	17.045,—	50.606,54	29.011,65	
3	" hotelowy	55	50.494,75	36.186,33	13.699,90	26.801,61	46.179,54	
4	" od ogłoszeń	56	1.915,06	21.109,37	4.149,87	13.457,75	5.416,81	
5	" " przyrostu wartości . . .	57	145.498,35	79.672,52	25.178,62	82.410,40	117.581,85	
6	" " nabycia nieruchomości . .	58	49.153,18	335.631,44	9.678,06	93.521,47	281.585,09	
7	" budynkowy	59	450.328,09	790.690,—	60.072,20	748.286,88	432.659,01	
8	" szynkarsko-koncesyjny . . .	60	130.701,20	49.700,—	54.989,47	25.077,33	100.334,40	
9	" od spadków i darowizn . . .	61	16.553,50	2.076,70	3.668,20	1.048,35	13.913,65	
10	" " kopalin	62	—	130.252,72	—	130.252,72	—	
11	" " placów niezabudowanych .	63	56.050,31	51.284,33	32.245,86	34.139,53	40.949,25	
12	" wojskowy	64	162.672,20	117.650,—	88.632,45	42.526,22	149.163,53	
	Ogółem:		1.314.750,09	1.886.232,65	339.608,61	1.415.379,58	1.445.994,55	

Treść według budżetu	Zaległości na początku roku sprawozdawczego (1. IV. 34 r.) zł	Zaległości na końcu roku sprawozdawczego 31. III. 1935 r.) zł
1	2	3
Dochody zwyczajne.		
Dział I. Majątek komunalny	399.038,98	368.232,70
„ II. Przedsiębiorstwa komualne	3.153,09	3.075,23
„ IV. Zwroty	51.548,59	60.267,05
„ V. Opłaty administracyjne . .	39.749,55	40.654,11
„ VI. Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów dobra publicznego	490.875,55	507.498,19
„ VII. Opłaty i dopłaty	252.825,52	193.834,38
„ XI. Różne	6.970,71	5.621,70
	1.244.161,99	1.179.183,36
Dochody nadzwyczajne	5.173,20	5.173,20
	1.249.335,19	1.184.356,56
Miejskie Zakłady Wodociągowe	253.835,40	165.302,02
	1.503.170,59	1.349.658,58

Rachunek

zamknięcia sum pozabudżetowych w dniu 31 marca 1935 r.

S t a n c z y n n y.

R o k	Salda czynne z początkiem roku obrach. 1934-35	O b r o t y		Salda na końcu roku obrachunkowego
		Winien	Ma	
	zł	zł	zł	zł
Kasa	250.647,05	17.491.316,41	17.552.909,23	189.054,23
Instytucje finansowe — Rachunki bieżące . .	1.348.808,92	16.578.185,21	16.867.928,34	1.059.065,79
Depozyty walorowe . .	577.110,14	467.334,78	345.804,82	698.640,10
Zaliczki zwrotne — na pobory	169.385,54	226.895,22	317.447,62	78.833,14
Zaliczki budżetowe do wyrachowania . . .	315.545,14	611.596,64	861.974,58	65.167,20
Instytucje finansowe — Fundusze, Fundacje, Lokaty	6.569.268,61	924. 755,65	273.765,50	7.220.258,76
Zaległości budżetowe czynne	2.817.920,68	—	2.817.920,68	—
Razem:	12.048.686,08	36.300.083,91	39.037.750,77	9.311.019,22
Różni za gwarancje udzielone	1.610.000,—	—	—	1.610.000,—
Gwarancje przyjęte . .	—	—	—	—
Ogółem:	13.658.686,08	36.300.083,91	39.037.750,77	10.921.019,22

Rok	Salda bierne z początkiem roku obrach. 1934-35 zł	Obroty		Salda na końcu roku obrachunkowego zł
		Winien zł	Ma zł	
Sumy przechodnie . .	453.600,92	7.509.957,95	7.919.343,50	862.986,47
Deponenci	579.136,14	357.082,33	478.586,29	700.640,10
Fundusze obrotowe i specjalne	3.823.866,65	196.310,65	923.126,24	4.550.682,24
Fundacje	1.136,20	—	1.496,29	2.632,49
Lokaty	2.744.265,76	77.454,85	133,12	2.666.944,03
Nadwyżka budżetowa .	4.446.680,41	4.446.680,41	527.133,89	527.133,89
Razem:	12.048.686,08	12.587.486,19	9.849.819,33	9.311.019,22
Gwarancje udzielone . .	1.610.000,—	—	—	1.610.000,—
Różni za gwarancje . .	—	—	—	—
Ogółem:	13.658.686,08	12.587.486,19	9.849.819,33	10.921.019,22

Administracja podatkowa.

Z dniem 1 kwietnia 1934 r. został dawniejszy Urząd Wykonawczy, połączony z Oddziałem Podatkowym pod nową nazwą: Oddział Podatkowo - Inkasowy. Okazało się, że połączenie to jest korzystne zarówno z punktu widzenia interesów miasta jak i samych płatników. Praktyka dowodzi, że sprawy podatkowe wymagają specjalnego nadzoru, szybkiej orjentacji i zdecydowanego działania, inaczej bowiem wykonanie budżetu może stanąć pod znakiem zapytania zwłaszcza w okresie kryzysu gospodarczego, który od kilku lat przeżywamy.

Zasadniczym warunkiem prawidłowego funkcjonowania organów wykonawczych, to łatwo zrozumiałe dla urzędników i obywateli normy sprawne. W tym kierunku poddano obowiązujące statuty podatkowe i regulaminy gruntownej rewizji. Korporacje miejskie uchwaliły opracowane projekty, a władze nadzorcze zatwierdziły je.

Z dniem 1 kwietnia 1934 r. odstąpiono stosownie do zarządzenia Pana Wojewody agendy Funduszu Gospodarczego urzędom skarbowym, zaś z dniem 1 stycznia 1935 r. przywrócono Związkom komunalnym władzę egzekucyjną należności komunalnych opartych na tytułach publiczno prawnych. Do należności tych należą między innemi następujące opłaty: za wodę, za wywóz śmieci, za prąd elektryczny, opłata szkolna, opłata za konsensy budowlane, opłata kanałowa, opłata od ogierów, koszty brukowania ulic, koszty dezynfekcyjne, szpitalne, transportowe pogotowia ratunkowego, urzędu rozjemczego dla spraw najmu i sądu kupieckiego i przemysłowego. Za ściąganie wyżej wspomnianych należności pobiera się koszty egzekucyjne zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolite z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. nr. 36 poz. 342). Żądanie kosztów upominawczych w postępwaniu egzekucyjnem oparte jest na rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolite z dnia 26 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. nr. 73).

Dla lepszej kontroli stworzono referat kontroli obliczeń podatkowych, którego obowiązkiem jest badanie załatwianych przez referentów spraw podatkowych pod względem rachunkowym i rzeczowym. Każde załatwienie sprawy więc przechodzi przez podwójną kontrolę, gdyż nad należytem wykonaniem obowiązków kontroli obliczeń podatkowych czuwa kierownik odpowiedzialny.

Podatek od przyrostu wartości.

Preliminowano na rok 1934/35 kwotę 30 000 złotych, wymierzono 71 płatnikom 79 672,47 zł. Praktyka dowiódła, że

preliminowano na wspomniany okres bardzo ostrożnie, gdyż rok rachunkowy zamknął się w tym dziale nadwyżką w wysokości 52 565,40 zł. W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 43 płatnikom 78 159,32 zł., wpłynęło 64 256,37 zł. Wszystkich transakcyj kupna - sprzedaży nieruchomości, położonych na terenie miasta Katowic było w okresie sprawozdawczym 211, w tym 38 wypadków wolnych od podatku na zasadzie przepisów prawnych. W 44 wypadkach nie stwierdzono przyrostu, gdyż nieruchomości sprzedano poniżej ceny nabycia.

Podatek od umów.

Od 1 czerwca 1934 r. podatek od umów, stwierdzających przejście własności nieruchomości na inną osobę wynosi 50% państwowej opłaty stemplowej, wymierzonej od odnośnego aktu prawnego. Na rok 1934/35 preliminowano 40 000 złotych, wymierzono 142 płatnikom 335 631,44 zł, wpłynęło 93 521,47 zł czyli, że nadwyżka budżetowa wynosi 53 521,47 zł. W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 103 płatnikom 80 657,82 zł, wpłynęło 65 851,78 zł.

Podatek budynkowy.

Z powodu ogólnego kryzysu gospodarczego i zmniejszenia się produkcji w kopalniach, hutach i fabrykach wymiar podatku budynkowego od objektów należących do właścicieli wspomnianych warsztatów pracy uległ zmianom. Pozatem obniżono w licznych wypadkach wartość objektów stanowiących własność drobniejszych właścicieli. W roku sprawozdawczym wpłynęło 220 wniosków dotyczących obniżenia podatku budynkowego, z czego 120 wniosków uwzględniono. W siedmiu wypadkach podatek został umorzony w drodze łaski. Na obszarze miasta Katowic opodatkowano 3 713 budynków. Za podstawę ustalenia wartości budynków mieszkalnych przyjęto wartość użytkową tychże. Przy budynkach innych nastąpiło oszacowanie przez organa miejskie. Na rok budżetowy 1934/35 preliminowano 700 000 zł, wymierzono 7 838 płatnikom 790 690 zł, wpłynęło 90 690 zł więcej, a to dlatego, ponieważ Skarb Śląski i Skarb Państwa uiściły zaległości z lat ubiegłych. W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 7 947 płatnikom 948 150,85 zł, wpłynęło 723 691,61 zł.

Podatek od placów budowlanych.

W roku sprawozdawczym opodatkowano 367 placów budowlanych oraz gruntów, które uzyskały charakter placów budowlanych.

Za podstawę do ustalenia wartości tych objektów przyjęto wartość ustaloną z urzędu przez organa miejskie oraz przez sądowo zaprzysiężonych znawców. Preliminowano na rok 1934/35 zł 50 000, wymierzono 367 płatnikom 51 284,33 zł, wpłynęło 28 963,94 zł. Odpisano na skutek reklamacyj 1 270,01 zł. To źródło dochodowe wykazuje więc niedobór w wysokości dość poważnej. W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 382 płatnikom 66 124,96 zł, wpłynęło 24 468,34 zł.

Podatek gruntowy.

Wymierzono podatku gruntowego 722 płatnikom razem 16 615.55 zł, z czego udział miasta wynosi 4 750,27 zł. Wpłynęło na poczet tych sum 16 044,21 zł tak, że zaległość z tego tytułu wynosi 571,34 zł. W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 719 płatnikim 17 472,99 zł, z czego udział miasta wynosił 6 236,64 zł, wpłynęło 13 013,56 zł.

Podatek szynkarsko - koncesyjny.

Podatek szynkarsko - koncesyjny pobiera się od uzyskanego zezwolenia Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych na hurtową i detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych z prawem względnie bez prawa wyszynku jak również od zatwierdzonego zgłoszenia sprzedaży napojów bezalkoholowych. Z uwagi na to, że liczba osób, ubiegających się o nadanie koncesji stale wzrastała, preliminowano na rok budżetowy 1934/35 zł 30 000, — t. j. o 26 000 zł więcej, aniżeli w roku budżetowym 1933/34; wymierzono 85 płatnikom 49 700 zł. Na poczet omawianego podatku wpłynęło 25 077,33 zł, a więc mniej, aniżeli się spodziewano. Niedobór wynosi 4 432,67 zł. W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 123 płatnikom 127 200 zł, wpłynęło 28 911,30 zł.

Podatek od reklam i ogłoszeń.

Z dniem 1 kwietnia 1934 r. obowiązuje w tym dziale zrewidowany statut, który stawki podatkowe obniża do połowy. Mimo to wpływy z tego źródła w roku sprawozdawczym wzrosły bardzo znacznie. Preliminowano 3 000 zł, wymierzono 632 płatnikom 21 109,37 zł, wpłynęło 11 527,44 zł. Zaległości przy zamknięciu roku obrachunkowego wynosiły 5 416,81 złotych. W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 133 płatnikom 4 091,92 zł, wpłynęło 4 084,44 zł.

Podatek od spadków i darowizn.

W roku sprawozdawczym wymierzono tytułem podatku od spadków i darowizn 2 076,70 zł, zaś preliminowano 8 000 zł. Odpisano na skutek reklamacyj 103,60 zł. Wpłynęło 761,90 zł.

Zaległość wynosi 1 211,60 zł. W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 10 304,11 zł. wpłynęło 9 845,58 zł.

Podatek od psów.

Preliminowano w budżecie na rok 1934/35 zł. 30 000, wymierzono 1 761 płatnikom 71 590 zł, wpłynęło 59 170 zł, a więc 29 170 zł więcej. Na obszarze miasta Katowic znajdowało się 2 045 psów. Z tej liczby utrzymywało jednego psa 1 993 osoby, po dwa psy 47 osób, trzy psy 3 osoby. Ilość zwolnionych psów na podstawie § 2 obowiązującego w tym względzie statutu miejskiego wynosiła według listy zwolnień 263. W drodze łaski uchwałą Magistratu zwolniono z podatku 30 właścicieli psów i 182 częściowo. Umorzono z powodu odgłoszenia psów 17 015 zł. W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 1 497 płatnikom 59 267,50 zł, wpłynęło 51 719,20 zł.

Podatek hotelowy.

Preliminowano w budżecie na rok 1934/35 zł. 15 000, wpłynęło 26 801,64 zł. Z dniem 1 lipca 1934 r. zniesiono zwolnienie z podatku omawianego pokoi nowowybudowanych w hotelach Monopol, Europa i Hotel Polski. W tej sprawie toczy się spór przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym w Warszawie. Zaległość z lat poprzednich, która wynosiła 50 494,75 złotych zmniejszyła się w ciągu roku sprawozdawczego o 17 270,31 zł. W poprzednim r. 1933/34 wymierzono 38 566,90 złotych, wpłynęło 14 630,30 zł.

Podatek wojskowy.

W roku sprawozdawczym wysłano w tym referacie 6 005 nakazów płatniczych. Sprzeciwów wpłynęło 1 876, preliminowano w budżecie na rok 1934/35 zł 20 000, wymierzono 117 650 złotych, wpłynęło do kasy podatkowej 42 546,22 zł. Z powodu nieściągalności stawiono w ubytek za lata ubiegłe 79 467,45 zł a za rok 1934/35 zł. 9,145. W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 4 762 płatnikom 79 030 zł, wpłynęło 27 030,80 zł.

Podatek od rozrywek, widowisk i zabaw publicznych.

Z dniem 1 kwietnia 1934 roku obowiązuje uchwalony przez Korporacje Miejskie nowy statut, regulujący dochody z pomienionego wyżej źródła. Stawki podatkowe zostały wprowadzone rozporządzeniem Wojewody Śląskiego dla przedsiębiorstw kinematograficznych. Korporacje Miejskie obniżyły od innych rozrywek i zabaw podatek o połowę. Z dniem 1 grudnia 1934 roku zryczałtowano podatek od koncertów w kawiarniach i restauracjach, ustalając ryczałty niższe od stawek

statutowych. Na skutek tak znacznej obniżki wymiar tego podatku obniżył się w roku sprawozdawczym bardzo poważnie, natomiast wpływy wzrosły w stosunku do roku ubiegłego. Preliminowano w budżecie na rok 1934/35 zł. 150 000, wymierzono 1935 płatnikom 193 691,97 zł. wpłynęło 180 424,84 zł, zaległość zatem wynosi 13 267,13 zł., W poprzednim roku 1933/34 wymierzono 990 płatnikom 212 650,92 zł. wpłynęło 162 162,57 zł. Zaznaczyć należy, że w tym dziale figurują dość poważne zaległości z lat ubiegłych, które stanowią przedmiot troskliwych zabiegów ze strony administracji miejskiej, jak też innych czynników urzędowych. W dziale podatku od przedstawień kinematograficznych w roku bieżącym (1934/35) nie powstały żadne zaległości, gdyż należny miastu podatek ściąga się skrupulatnie codziennie przez osobnego inkasenta. Mamy do zanotowania jedynie nieznaczną zaległość podatku koncertowego od większych kawiarń, która pochodzi częściowo z lat ubiegłych.

Opłaty na Fundusz Pracy.

1. Od biletów wstępu w roku sprawozdawczym wymierzono 96 070,70 zł. w poprzednim roku 1933 o 12 403,30 złotych mniej. Tytułem wynagrodzenia za inkaso tych opłat miasto otrzymało 2 882,21 zł a więc o 372,19 zł więcej, aniżeli w poprzednim roku sprawodawczym.

2.	od zużycia gazu wymierzono i pobrano	24 212,80 zł
3	od totalizatora	6 676,90 „
4.	od zakładów gastronomicznych za przebywanie po godzinie 12-ej . .	26 200,52 „
5.	od czynszów dzierżawnych . . .	24 479,66 „

Tytułem odszkodowania za inkaso powyższych opłat otrzymano dalsze 3 800 zł.

Opłata na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.

W roku 1934/35 wpłynęło tytułem wspomnianej wyżej opłaty 65 131,05 zł. w poprzednim roku 10 436,84 zł mniej. Miasto w roku 1934/35 otrzymało 1 953,43 zł wynagrodzenia za inkaso, a więc 313,11 zł więcej, aniżeli w poprzednim roku sprawozdawczym.

Składki na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej.

Wymiar wynosił w roku 1934/35 zł.1 031,54, który prawie w całości wpłynął do kasy podatkowej.

Opłaty katastralne.

Wymiar w okresie sprawozdawczym wynosił 4 390 zł. Wpłynęło 4 049 zł, zaległości zatem wynoszą 341 zł. Miasto otrzymało za inkaso tych opłat 131,70 zł.

Dodatki komunalne, do państwowych podatków.

Podatek dochodowy.

Dochody miasta z tego tytułu uległy w roku sprawozdawczym w porównaniu do roku budżetowego 1933/34 dalszej zniżce. Wpływy z tego źródła obniżyły się o 0,9%. Powodem tego objawu jest wspomniany już kryzys gospodarczy. Z siedemnastu firm ciężkiego przemysłu, które mają swą siedzibę w Katowicach, zaledwie sześć płaciły podatek dochodowy. Głównem źródłem podatku dochodowego jest obecnie podatek od uposażeń, zarobków i emerytur.

Ogólnie wpłynęło 15%-owego udziału w podatku dochodowym

w roku sprawozdawczym	1 430 788,50	zł
Z tej kwoty przypada innym gminom . .	188 061,—	„
Pozostało w budżecie naszego miasta . .	1 242 727,50	zł
W roku poprzednim wpłynęło . . .	1 585 072,67	„
Z tej kwoty przypadało gminom innym .	331 016,64	„
	1 254 056,03	zł
Wpływy zmniejszyły się zatem o . .	11 328,53	„
czyli o 0,9%.		
Na rok 1934/35 preliminowano . . .	1 030 000,—	„
Wpłynęło	1 242 727,50	„
Wpłynęło więcej	212 727,50	„
Ogólnie wpłynęło dodatków komunalnych do podatku dochodowego w roku sprawozdawczym	2 682 384,87	„
Z tej kwoty przypada gminom innym . .	376 122,01	„
Pozostało w budżecie miasta . . .	2 306 262,86	zł
W roku poprzednim wpynęło . . .	3 170 145,35	„
Z tej kwoty przypada gminom . . .	662 033,29	„
	2 508 112,06	zł
Wpływy zmniejszyły się zatem o . .	201 849,20	„
czyli o 9%.		
Na rok 1934/35 preliminowano . . .	2 090 000,—	„
wpłynęło	2 306 262,86	„
Wpłynęło więcej	216 262,86	zł

Wpływ 15%-owego udziału w podatku dochodowym i dodatki komunalne z poszczególnych kategoryj zarobkowych przedstawia się procentualnie:

Miasto otrzyma 15% udział w podatkach dochodowych i dodatki komunalne	Ilość płatników na terenie miasta Katowic	Ilość płatników pod. dochod. od upasaż. a mian.		15% udział w podatku państwowym wynosi	Dodatki komunalne wynoszą	R a z e m	Stosunek procentualny wpływów
		podatku państw.	dodatków komunal.	zł	zł		
W roku budżetowym 1933/34							
od ciężkiego przemysłu	7			76 141.51	144 195,53	220 237,04	6 %
od średniego przemysłu i sp. z ogr. odp. . .	162			398 439,27	734 017,35	1 132 456,62	30 %
od drobnego przemysłu, kupców i rzemieśln. .	4110			354 211,24	654 132,29	1 008 343,53	27 %
od pracowników, od uposażeń		6921	1412	386 926,37	773 841,73	1 160 768,10	31 %
od obcych gmin za pracowników od uposaż. .		1384	282	80 129,36	160 233.45	240 362,81	6 %
	4279	8305	1694	1 295 747,75	2 466 420,35	3 762 168,10	100 %
W roku budżetowym 1934/35							
od ciężkiego przemysłu	8			79 236,50	159 426,12	238 662,62	6 %
od średniego przemysłu i sp. z ogr. odp. . .	176			412 833,27	756 329,18	1 169 162,45	33 %
od drobnego przemysłu, kupców i rzemieśln. .	3950			359 751,49	640 198,32	999 949,81	29 %
od pracowników, od uposażeń		6832	1391	326 387,27	621 277,29	947 774,57	27 %
od obcych gmin za pracowników od upasaż. .		1366	278	64 518,97	129 031 95	193 550,92	5 %
	4134	8198	1669	1 242 727,50	2 306 262,86	3 548 990,36	100 %

Z przepisów 15%-owego udziału w podatku dochodowym i dodatków komunalnych potrąciły Kasy Skarbowe miastu 3% na rzecz Śląskiego Funduszu Pożyczkowo - Zapomogowego a mianowicie w roku sprawozdawczym 140 877,52 zł

Miasto potrąciło gminom przy rozdziale udziałów	27 446,03 „
Miasto poniosło	113 431,49 „
W roku ubiegłym potrąciły Kasy Skarbowe miastu z tego tytułu . . .	135 907,14 „
Miasto potrąciło gminom przy rozdziale udziałów	28 035,30 „
Miasto poniosło	107 871,84 zł
Na rok budżetowy 1934/35 preliminowano jako udział w dodatku kryzysowym do podatku dochodowego	250 000,— zł

przyjmując, że miasto będzie miało z tego tytułu przypisy, gdyż Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał w sprawie sporno - administracyjnej miasta Poznań ca. Skarbu Państwa o przypis udziałów w dodatkach kryzysowych wyrok na korzyść miasta. Przypuszczenia jednakowoż zawiodły i miasto nie otrzymało żadnego udziału, wobec czego nie preliminowano już na rok 1935/36 tych udziałów. Ponadto reguluje ustawa sprawę w ten sposób, że związkom komunalnym nie należy się od roku 1926 ani udział w dodatku kryzysowym, ani udział w 10%-owym nadzwyczajnym dodatku do podatku dochodowego.

Dodatków do państwowych podatków

na rok 1934/35 preliminowano w takiej wysokości, żeby nie okazał się deficyt przy zamknięciu roku. Obraz ten przedstawia się następująco:

Podatek przemysłowy:

Według preliminarza miało wpłynąć do końca roku	1 000 000,— zł
wpłynęło	1 171 592,80 „
wpłynęło więcej	171 592,80 zł

Podatek od świadectw przemysłowych:

Preliminowano	100 000,— zł
wpłynęło	180 122,27 „
wpłynęło więcej	80 122,27 zł

Podatek od patentów akcyzowych:

Prliminowano	40 000,— zł
wpłynęło	52 671,73 „
wpłynęło więcej	12 671,73 zł

Podatek od kopalin:

Prliminowano	40 000,— zł
wpłynęło	130 252,72 „
wpłynęło więcej	90 252,72 zł

Podatek od spożycia:

Preliminowano	120 000,— zł
wpłynęło	143 460,15 „
wpłynęło więcej	23 460,15 zł

Dział egzekucyjny i inkasowy.

W zakresie sprawozdawczym wpłynęło ogółem 29 729 wniosków o przymusowe ściągnięcie należności. Z tego otrzymano z Głównej Kasy Miejskiej i Kasy Podatkowej 28 923 wniosków dotyczących różnych samoistnych podatków komunalnych i opłat miejskich, z urzędów i władz zamiejscowych 185 spraw, wniosków o chaakterze ogólnym było 621. Do czynności egzekutorów miejskich należy ponadto doręczanie, inkasowanie i przymusowe ściąganie następujących rachunków: za wodę, za wywóz śmieci, za prąd elektryczny itp. W tym dziale załatwiono ponad 45 000 pojedyńczych spraw. Powyższe wnioski egzekucyjne i rachunki po większej części wykonują egzekutorowie miejscy. Należności, których egzekutorowie miejscy inkasować bez zastosowania przymusu nie mogą, przesyła się Urzędom Skarbowym do przymusowego ściągniecia. W okresie sprawozdawczym wysłano do urzędów skarbowych 2 478 wniosków egzekucyjnych na kwotę 369 945,28 zł. Urzędy Skarbowe załatwiły 1 284 wnioski z wynikiem pozytywnym na kwotę 150 351,01 zł. Urzędy Skarbowe dokonały bezowocnego zajęcia w 499 wypadkach na kwotę 63 752,55 zł. Nie załatwiły Urzędy Skarbowe 695 wniosków na kwotę 155 841,72 zł. Przez Oddział Podatkowo - Inkasowy ściągnięto i odstawiono do Głównej Kasy Miejskiej 134 209,44 zł, do Kasy Podatkowej 1 204 459 zł, na rachunek innych urzędów i instytucyj 7 931,24 zł, które odstawiono natychmiast po ściągnięciu. Kosztów egzekucyjnych, manipulacyjnych i tyt. portorium ściągnięto 11 342,89 zł. Celem zabezpieczenia pretensyj miasta wpisano kilka hipotek sądowych na ogólną kwotę 28 876,28 zł.

Zarząd Nieruchomości Miejskich.

W okresie sprawozdawczym zaszły w nieruchomościach miejskich następujące zmiany:

Ze względów zdrowotnych i z powodu bezpieczeństwa zniesione zostały zabudowania na nieruchomości przy ul. Plebiscytowej 36. Lokatorów tam zamieszkałych umieszczono w nowowybudowanych barakach na terenie dzierżawionym od Skarbofermu przy ul. Chorzowskiej (Sośnina). Nowych budynków dla biednej ludności wybudowano 10, w których umieszczono 120 lokatorów. Na wspomnianym dzierżawionym terenie stoi obecnie 16 domów obejmujących 172 mieszkań. Lokatorzy tam umieszczeni są przeważnie bezrobotni. Wśród nich jest 12 rodzin reemigrantów z Francji i 20 rodzin eksmitowanych z domów prywatnych.

Zmiany w nieruchomościach były następujące:

W roku obrachunkowym 1934/35 nabyto nieruchomości.

Nr. bież.	Data	Oznaczenie księgi wieczystej	Powierzchnia			Od kogo nabyto	Cena kupna zł	Uwagi
			ha	a	m2			
1.	1. VI. 1934	Piotrowice L. wyk. 467		94	17	Concordia Tow. Bud. Poznań	36 000,—	Zadole
2.	14. IX. 1934	Jastrzębie Dolne L. wyk. 197		16	00	M. K. K. O. w Katowicach	150 000,-	Katowiczanka
3.	7. II. 1935	Dąb L. wyk. 58		16	05	Frücholz Edmund	3 611,25	Plac Szkolny
		Razem:	1	26	22			

W roku obrachunkowym 1934/35 sprzedano nieruchomości:

Nr. bież.	Data	Oznaczenie księgi wieczystej	Powierzchnia			Komu sprzedano	Cena sprzedaży zł	Uwagi
			ha	a	m2			
1.	13. XII 1934	Kat. l. wyk. 882 „ „ „ 1447		6	86	Skarbowi Państwa (M. S. Wojsk.)	bez-płatnie	darowizna pod Kościół garnizonowy
2.	13. I. 1935	Dąb l. wyk. 315 „ „ „ 376		46	96	Rudzkie Gwarectwo Węglowe	146 960,—	
		Razem :		53	82			

Księga inwentarzowa wykazuje na dzień 31 marca 1935 r. następujące objekty:

Domy administracyjne . . .	11
Budynki szkolne	27
Budynki czynszowe	46
Kioski	25

Lista czynszowa wykazuje z dniem 31 marca 1935 r. 855 lokatorów.

Z liczby tej przypada na lokale sklepowe i restauracje	36
lokale administrac., biura handlowe, biura instytucyj społecznych itp.	21
mieszkania w domach czynszowych	530
mieszkania w barakach . . .	234
na kioski	34

Tytułem czynszów preliminowano w budżecie na rok 1934/35 . . . 670 000,— zł — wpłynęło 663 589,73 zł

Według listy czynszowej stawiono pod winien . .	753 826,89 zł
Do tego zaległości z ubiegłych lat .	353 421,90 zł
	1 107 248,79 zł

Do ubytku stawiono na podstawie osobn. uchwał Magistratu . . . 118 815,22 zł

988 433,57 zł

Pozostaje zaległość przeniesiona na rok 1935/36 324 843,84 zł

Do porównania z wpływami w ubiegłych latach przytaczam zestawienie końcowych liczb z ubiegłych 4 lat:

Rok	Kwota budżetowa	Wykonanie budżetu	Zaległości	Uwagi
1931/32	759 000,— zł	750 610,— zł	204 995,— zł	
1932/33	776 000,— „	742 860,— „	302 680,— „	
1933/34	717 000,— „	677 178,— „	353 421,— „	
1934/35	670 000,— „	663 589,— „	324 840,— „	
1935/36	690 000,— „			

Tytułem dzierżawy za tereny stawiono pod winien 25 430,67 zł — wpłynęło 25 058,23 zł. Tytułem opłat za wodę itp. 20 000 zł, wpłynęło 24 663,79 zł.

Na tak wysokie zaległości wpłynęło przedewszystkiem bezrobocie wśród lokatorów i kryzys gospodarczy. Jak lista zaległości wykazuje, zaległości czynszowe za same lokale handlowe wynoszą na dzień 31 marca 1935 r. — 97 300 zł.

Z lokatorów domów czynszowych było bezrobotnych 96, z lokatorów zamieszkałych w barakach przeszło 200.

We wszystkich wypadkach zalegania z czynszem zastosowano wszelkie możliwe środki przymusowego ściągania czynszów. Ciężkie położenie gospodarcze odbija się bardzo ujemnie na dochodach z realności miejskich. Zarząd nieruchomości miejskich dokłada wszelkich starań, by pozycje budżetowe nie uległy w dochodach dalszemu skurczeniu.

W rozchodach preliminowano dla domów czynszowych na oświetlenie sieni, wodę, otwieranie i t. p. 55 100,— zł.
Wydano: . . . . 48 280,— zł.

mniej 6 820,—zł.

Miejski Zakład Kąpielowy, prowadzony drugi rok w własnym zarządzie wykazuje:

sprzedanych biletów 50 911			
kart miesięcznych 197.		dochód	22 084,56 zł
inne dochody:			934,— zł
			23 018,50 zł
Rozchód za wodę	10 000,—zł		
Wydatki administracyjne	8 194,69 zł		18 194,50 zł.

* * *

W powyższem sprawozdaniu przedstawiłem najważniejsze zajścia w działalności Zarządu Miasta Katowic w czasokresie od 1-go kwietnia 1934 do 31-go marca 1935 r. Był to rok ciężki w historji naszego miasta, bodajże najtrudniejszy w czasie powojennym pod względem dochodów.

Tylko najściślejsza współpraca, obowiązująca bezwzględnie w sprawach gospodarczych między obiema Korporacjami miejskiemi, oraz skuteczne wysiłki naszych pracowników miejskich umożliwiły to, że w okresie 1934/35 *obrachunki roczne,* choć wykazują niedobór w dochodach, zostały zamknięte *bez deficytu.*

Miejmy nadzieję, żeśmy już przeszli dno przesilenia, a że już rok 1935/36 przyniesie również dla naszego Samorządu Miejskiego tak pożądaną przez zasiadających w Korporacjach, jak też przez naszych mieszkańców i pracowników miejskich ogólną poprawę gospodarczą.

KATOWICE, dnia 30-go września 1935 r.

Dr. ADAM KOCUR.
Pierwszy Burmistrz.